11103

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI
THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 29 (705) • 1963 m. LIEPOS — JULY — mėn. 18 d. • 10¢ • LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS — LITHUANIAN WEEKLY • 941 DUNDAS ST. W., TORONTO 3, ONT., CANADA • TEL. 368-6813

Dariaus-Girėno dvasia

Tautos stiprybė ir išsilaikymo laidas yra jos dvasia. Gali būti jauna tauta, bet senos dvasios. Dar vos pasiekusi jaunystę, tokia tauta per greit išsieikvojo dvasiniai, ir jos dienos yra nebeilgos. Gali būti sena tauta, bet vis dar išlaikanti savo jaunatvišką, kūrybingą dvasią. Tokia tauta drąsiai žiūri į ateitį. Mūsų tautos senumo nieks, nei draugai, nei priešai, neginčija. Tačiau šių dienų žūtbūtinėse grumtynėse už išsilaikymą ne tiek tautos senumo aureolė, kiek jos dvasios gajumas mums rūpi. Čia tai ir sustojame prie klausimo, ar esame dvasiniai pakankamai jauni?

• • •

Surasti atsakymui, nepakanka tuščių žodžių. Reikia gyvenimo pavyzdžių. Pavyzdžių iš nepertolimos praeities ir realiosios dabarties.

Daug spindinčių, kūrybingos ir veržlios dvasios pavyzdžių matome, kai atsigręžiame į netolimą praeitį. Tiesą sakant, visas jau pragyventas šio šimtmečio laikotarpis, visi 63 metai, yra beveik nenutrūkstama ryžto ir pasiaukojimo giesmė tik su tuo skirtumu, kad vieni jos tonai nuskambėjo stipriau, kiti silpniau. **Tarp tokių ypač stipriai nuskambėjusių ir iki šiol tebeskambančių didžiųjų vardų yra vardai Dariaus ir Girėno, kurių istorinio skridimo per Atlantą trisdešimties metų sukaktį minime šiemet liepos 17 dieną.**

Tie, kurie atvažiavome į Amerikos žemyną prieš keliolika metų, aiškiai matėme, kaip dar palyginti mažai ypač Kanadoje buvo apie Lietuvą žinoma, kaip mus painiojo su ukrainiečiais ar lenkais, kaip retas kuris tesugebėjo parodyti Lietuvą Europos žemėlapyje. Ir ne vienas iš mūsų pradėjome savo tautinę veiklą šiame žemyne su svarbiausiu tikslu — pasakyti kitataučiams, kad Lietuva yra, pasakyti kas ji yra ir kur yra. Jei tokia padėtis buvo po Antrojo Pasaulinio karo, tai dar blogesnė ji buvo prieš jį — laikotarpyje, apie kurį kalbame — Dariaus-Girėno laikotarpyje.

• • •

Pasakyti kitataučiams apie Lietuvą galima keliais būdais. Paprasčiausias būdas yra pasakymas žodžiu. Bet tai mažai efektyvu ir greit pamirštama. Jau žymiai geresnis būdas yra padaryti ką nors, kas kitataučiams primintų Lietuvą. Prabilti choro daina, tautiniu šokiu, tautodaile. Bet ir ši kalba dar nėra pati efektyviausia. Efektyviausias žodis yra atlikimas kokio nors didelio to meto sąlygomis dėmesio centre esamo žygio, kuris sukrėstų visuomenę. Apie tokį žygį tada sužino veik kiekvienas. Sužinoję apie žygį, teiraujasi ir apie didvyrį. Didvyrio nuotaikos, mintys ir intencijos yra geriausia propaganda jo tikslui.

Bet dideliam žygiui atlikti reikia ir didelės dvasios žmonių, kurie nebijotų net ir mirti, jei siekiamas tikslas to pareikalaus. Darius ir Girėnas buvo tokie vyrai. Pirmiausia savo žygdarbiui jie pasirinko tikslą, kuris labai tiko ano meto dvasiai. Kai po Pirmojo Pas. karo aviacija pradėjo kilti iš lopšio, kai pirmieji drąsuoliai pradėjo skraidyti didelėmis distancijomis, viso pasaulio akys buvo atkreiptos į dangų. Negana to. Savo skridimo tikslu jie galėjo pasirinkti ir kurią kitą distanciją bei ją įveikę nemažiau išgarsėti. Tačiau jų idėja buvo pasakyti amerikiečiams, kad Lietuva yra ir kur yra. Niekas kitas negalėjo tam tikslui geriau pasitarnauti, kaip skridimas per Atlantą į Lietuvą, į Kauną. Bet ir tai dar neviskas. **Jų skridimas buvo surištas su didžiule rizika.** Aukų pagalba surinktų pinigų užteko tik labai primityviam lėktuvui nupirkti. Lėktuvas buvo tiek neparuoštas transatlantiniam skridimui net ir pagal ano meto techniką, kad JAV valdžios organai nedavė leidimo juo į tokią kelionę pakilti. O visdėlto, kad ir neleisti, jie pakilo. Pakilo daugelio nuomone į aiškią mirtį. Pakilo ir nežuvo virš Atlanto, nors netinkamo lėktuvo ir sparnai ledijo. Žuvo ten, kur niekas nesitikėjo — prie pat Lietuvos slenksčio. Misterija supa jų žuvimo aplinkybes. Kažkur kažkuri juodoji ranka pamojo jiems mirtį.

• • •

Jeigu 1933 metų lietuvių tauta ir nieko kito žymaus nebūtų padariusi, tai vien Dariaus-Girėno žygio užteko gyvenimišku faktu paliudyti, kad buvome, kaip tauta, jauni, drąsūs, gaivalingi, nebiją nė pačios giltinės už kaulų pajudinti, jei tėvynei to reikėtų. Tai yra tautos charakteristika, Dariaus-Girėno žygio paliudyta. **Tai yra Dariaus-Girėno dvasia, jų pačių užrašyta testamente: "Viskas Tau, Jaunoji Lietuva!"** Ar tos liepsnojančios ir pasiaukojančios dvasios dabar tebeturime? Sibire — taip, Lietuvoje — taip, bet Amerikoje — kažin? **A. R.**

Pavergtųjų Tautų Savaitė

Sekdamas kelių metų tradiciją, JAV prez. J. F. Kennedy ir šiemet paskelbė Pavergtųjų Tautų Savaitę, kuri truks nuo liepos 14 iki 21 dienos. Pagal proklamacijos tekstą, ši savaitė skelbiama "kadangi žmogaus teisės ir žmogaus asmens kilnumas yra visuotinis siekimas, kadangi teisingumas reikalauja pagrindinės laisvo apsisprendimo teisės, kadangi amerikiečių tauta turi nuolatinį įsipareigojimą ginti tautinio apsisprendimo ir žmogaus laisvę". Buvo gandų, kad ryšium su minkštėjančia politika Sovietų Sąjungos atžvilgiu, šiemet toji proklamacija nebebūsianti skelbiama. Kaip matome, gandai nepasitvirtino.

Girėnas ir Darius prieš pakildami į rizikingą kelionę.
"Tau, Jaunoji Lietuva", — yra jų žodžiai, įrašyti testamente.

Šnipui paaiškėjus - rūgščios nuotaikos

J. GRIKIS
Mūsų korespondentas Švedijoj

Prabėgo pora savaičių, kai iškilo augšto gynybos pareigūno plk. Wennerstroemo šnipinėjimo afera, bet švedų spauda dar vis neatsigavo nuo smūgio, kurį skaudžiai patyrė geras krašto vardas ir, galbūt, dar labiau gynybos paslaptys ir saugumas. Tatai visdėlto nesukliudė Švedijos krašto apsaugos ministerio atostoginės nuotaikos. Jis pažadėjo laikraštininkams, jog pamažu iš šios aferos jie galėsią gauti medžiagos dar didesnėms antraštėms...

Vyriausybė atsisakė išpildyti opozicinių partijų reikalavimą, kad augšto pareigūno ir ilgamečio sovietų šnipo atveji ištirtų ypatinga parlamento komisija. Jei iš to kiltų didesnis vidaus politikos konfliktas, tai, tariant vieno provincijos dienraščio žodžiais, nors ir būtų kiek sudaužyta "trapaus politikos porceliano", sykiu prasivėdintų oras, kuris darosi vis tvankesnis, vieniems socialdemokratams valdant kraštą.

Kaikas stebisi, jog sovietai iki šiol neatsakė į griežtą Švedijos protestą. Paprastai Kremlius tokiais atvejais mėgsta viską paneigti ir išeiti su panašios rūšies priešingais kaltinimais. Ar toji tyla reiškia, kad sovietai gerai supranta eilinio švedo pyktį ir nenori jo daugiau erzinti, dar peranksti teigti. Tačiau koegzistencijos nuotaikoms, kurios dar taip neseniai buvo pradėjusios čia gana juntamai reikštis, suduotas labai smarkus smūgis.

Švedų - sovietų draugija — šnipų lizdas

Spaudos prožektoriai buvo nukreipti ir į švedų-sovietų draugiją, kurios būstinėje sovietų ambasada turi atskirą kambarį ir jį, kaip skelbiama, naudoja šnipų susitikimams. Kaip jau nustatyta, čia lankydavosi ir plk. Wennerstroemas. Įdomu pastebėti, jog visos tos užsieninės draugijos "draugystei ir kultūriniams ryšiams" palaikyti diriguojamos iš centro Maskvoje. Dar karo metu vienas žymus švedų-sovietų draugijos veikėjas buvo nuteistas kaip sovietų šnipas ilgalaike kalėjimo bausme. Todėl galima patikėti žiniomis, jog švedų saugumo tarnyba šios draugijos iš akių nepaleidžia.

Snipo afera ir Chruščiovo vizitas

Vis dar neaišku, kokių pasėkmių šitoji šnipinėjimo afera turės užplanuotajam Chruščiovo vizitui. Kol kas ir be vad. Rugpjūčio komiteto pučia sovietų lyderiui žvarbūs vėjai. Ir ne tik Švedijoj. Antai, norvegų dienr. "Aftenposten" reiškia nuomonę: jeigu Chruščiovo planai aplankyti Skandinaviją ir pergyvens Wennerstroemo aferą, tai vis tiek būsiąs mažesnis pasitikėjimas betkokiais taikos ir draugystės užtikrinimais.

Tuo tarpu vis daugiau balsų kyla, kad pats Chruščiovas turėtų "susiprasti". Ūkininkų partijai artimas "Vaexsjoebladet" kandžiai pastebėjo: Rusų valdžios galvai būtų nesmagu keliauti po Švediją, žinant, kas įvyko. Tikrovėje — tęsia laikraštis — Chruščiovas nori pamatyti ne gražius Švedijos pastatus, pramonę ar visuomenės įstaigas, bet visus gynybos brėžinius. Girdi, plk. W. šnipinėjimas parodė, ko sovietai nori. Ir Chruščiovas iš to paties šnipo jau aiškiai viską sužinojo, todėl dabar jam nesą jokio reikalo vykti Švedijon ir gražiai kalbėti apie draugiškus ryšius tarp abiejų kraštų.

Jaunimas visur mažiau mėgsta dalykus vynioti vaton. Todėl didžiausia Stockholmo studentų sąjunga (dešiniųjų grupė) savo telegramoj Chruščiovui trumpai drūtai pareiškė, kad jis šiame krašte nelaukiamas. Sovietų užtikrinimai, kad jie nešnipinėja ir neturi agresyvių planų Švedijos atžvilgiu ryšium su plk. W. atveju vėl pasirodė klaidinantys...

"Dagens Nyheter" netruko sugretinti pačių sovietų laikyseną ir Rytų Berlyne Chruščiovo pasakytuosius žodžius: "Mes niekad nepaaukosim savo saugumo dėl Vakarų špionažo planų". Sovietinio švedų šnipo atvejis ir pasėkmės nušvietė rusų poziciją: geležine paslaptimi saugoti savo pa-

(Nukelta į 8 psl.)

"Tėviškės Žiburiai"

atostogų metu neišeis rugpjūčio 8 d. Medžiagą paskutiniam prieš atostogas numeriui prašome atsiųsti ne vėliau liepos 27 d.

Savaitės įvykiai

RUSŲ - KINIEČIŲ DERYBOS ARTĖJA PRIE NUTRŪKIMO. Į Rusijos - Kinijos komunistų partijos derybas įeina iš rusų pusės dar Mikojanas, pirmasis Chruščiovo pavaduotojas. Jis nėra viršininkas Suslovui, kuris ligi šiol derėjosi su kiniečiais. Derybos, atrodo, nutrūksta, nors kartu manoma, kad jos ir vėl bus atnaujintos. Vakarų žurnalistai neprileidžiami nė iš tolo. Pekino laikraščiai rašo, kad abi partijos — Rusijos ir Kinijos — esą lygios. Tuo tarpu rusai nori būti pirmieji, kaip tiesioginiai Lenino įpėdiniai.

Rusų manevravimai. — Maskvoje prasidėjo trijų valstybių — Amerikos, Britanijos ir Rusijos derybos. Ameriką atstovauja Harriman, Britaniją — mokslų ministeris lordas Hailsham ir Rusiją — žinomas iš Jungtinių Tautų Zorin. Taigi, rusai derasi dviem frontais: su kiniečiais ir su Vakarais. Nesusikalbės su vienais, tai susikalbės su kitais. Chruščiovas šioms deryboms skiria tiek daug reikšmės, kad pats asmeniškai jose dalyvaus.

Amerikos pasekretorius Harriman, išvažiuodamas Rusijon, pabrėžė, kad kitų kalbų be atominių ginklų bandymo sustabdymo ten nebus. Tuo tarpu Sovietų Rusija ir toliau atsisako mokėti Jungtinėms Tautoms išlaidas, padarytas ryšium su JT akcija, pravesta Konge ir Artimuose Rytuose.

Pagaliau tiesioginė telefono linija jungianti Maskvą su Vašingtonu, pradės veikti nuo rugsėjo mėn. pradžios. Ši linija steigiama išvengimui karo, kuris prie dabartinio greičio ir esamo įtempimo gali kartais prasidėti nelauktai ir tik iš nesusipratimo. Reiškia, Rusija, pasiuntusi savo raketas, gali dar pranešti, kad ji jų nesiuntė, ir tuo gali Ameriką ir vėl apgauti.

Popiežius Paulius VI siunčia delegaciją iš dviejų asmenų į Maskvą, kur Rusijos Pravoslavų Bažnyčios Patriarchas švenčia savo auksinį jubilėjų. Taigi Paulius VI tęsia Jono XXIII politiką. Paskirtieji yra: Lozanos iš Šveicarijos vyskupas Fr. Charriere ir domininkonas Cr. Dumont iš Paryžiaus. Jie abu anksčiau yra turėję diplomatinius santykius su evangelikais.

Britanijoje Graikijos karaliaus vizitas dar padidino nemalonumus. Atvykus Graikijos karališkai porai į Britanijos Londoną, prasidėjo demonstracijos kairiųjų, kuriems faktinai vadovauja komunistai. Priėjo net ir prie negirdėto Britanijoj skandalo, kad buvo aprėkta ir Britanijos karalienė Elzbieta II.

Po 4 dienų vizito Graikijos karalienė su karaliumi pagaliau patylomis išvažiavo namo.

Britanijoje ginčai dėl Macmillano atsistatydinimo jau išėjo į viešumą, ir konservatoriai viešai svarsto jo galimus įpėdinius. Atsistatydinimas turės įvykti spalio mėn. Iš galimų įpėdinių minimi du: dabartinis jo pavaduotojas Butler, 60 metų, ir Maudling, dabartinis finansų ministeris, 46 m. amžiaus.

Britanijos gydytojai ragina vyriausybę pradėti akciją prieš cigarečių rūkymą, nes tai, anot jų, sukelia vėžio ligas ir ypač kenkia plaučiams.

Vis ta Kuba. — Amerikos politika su Kuba eina jos izoliacijos kryptimi: Amerika uždraudė visas be išimties finansines operacijas su Kuba. Antras suvaržymas liečia keliones, net ir neutraliųjų valstybių. Pvz. Amerika paprašė Britaniją sustabdyti lėktuvų nusileidimus jų saloje Grand Cayman, kuri yra 200 mylių nuo Kubos. Visą Kubos ūkį šelpia Rusija, kuriai kiekviena Kubos diena kainuoja vieną milijoną dolerių. Cukraus derlius šiais metais ir vėl labai, labai mažas. Normaliais laikais cukraus produkcija siekdavo ligi 7 milijonų tonų, o šiemet sieks vos 3.800.000 tonų. Tabako derlius siekia tik pusę normalaus derliaus, kavos sumažėjo 35%. Tai svarbiausios Kubos eksporto prekės.

Amerika atsisakė duoti vizą

(Nukelta į 8 psl.)

Oranžistai pradeda kovoti prieš paramą katalikų mokykloms

Tarp įvairių protestantų tikybinių organizacijų viena yra su specialiu atspalviu — nusistačiusi prieš R. katalikus. Tai oranžistai, kilę Anglijoje prieš keletą šimtmečių, tikybinių k o v ų įkarščio metu. Ontario vyriausybei paskelbus savo planą sulyginti valdžios paramą visoms mokykloms (taip vadinamas Foundation Tax Plan), pagrindinės protestantų Bažnyčios Kanadoje tam planui daugiau ar mažiau pritarė. Ilgokai tylėję oranžistai pagaliau išeina į atvirą kovą prieš tą planą. Oranžistų Ontario sekretorius L. Saunders skelbia, kad organizacija atsiklaus kiekvieną kandidatą į naująjį parlamentą, prašydama pasisakyti tuo reikalu taip ar ne. Atsisakymas išryškinti savo nuomonę bus laikomas pritarimu planui.

Šalia to, oranžistai jau atspausdino 8 puslapių brošiūrą, puolančią minėtą planą, ir platina ją visais būdais, įskaitant ir lankymąsi į namus. Šios brošiūros viršelyje parašyta: "Ontario valdžios mokyklinių mokesčių planas perleidžia protestantų dolerius R. katalikams. Premjeras J. Robarts pasidavė katalikų vyskupų spaudimui ir išduoda viešųjų mokyklų mokesčių mokėtojus." Taigi, karingi vyrai, galį padaryti visiems, nuosekliai galvojantiems, daug nemalonumo, o visdėlto, oranžistų yra provincijoje mažiau, kaip R. katalikų, tad ir būsimiesiems parlamento nariams nebūtų ko per daug bijoti, pasisakant savo aiškią nuomonę už teisingą įstatymą.

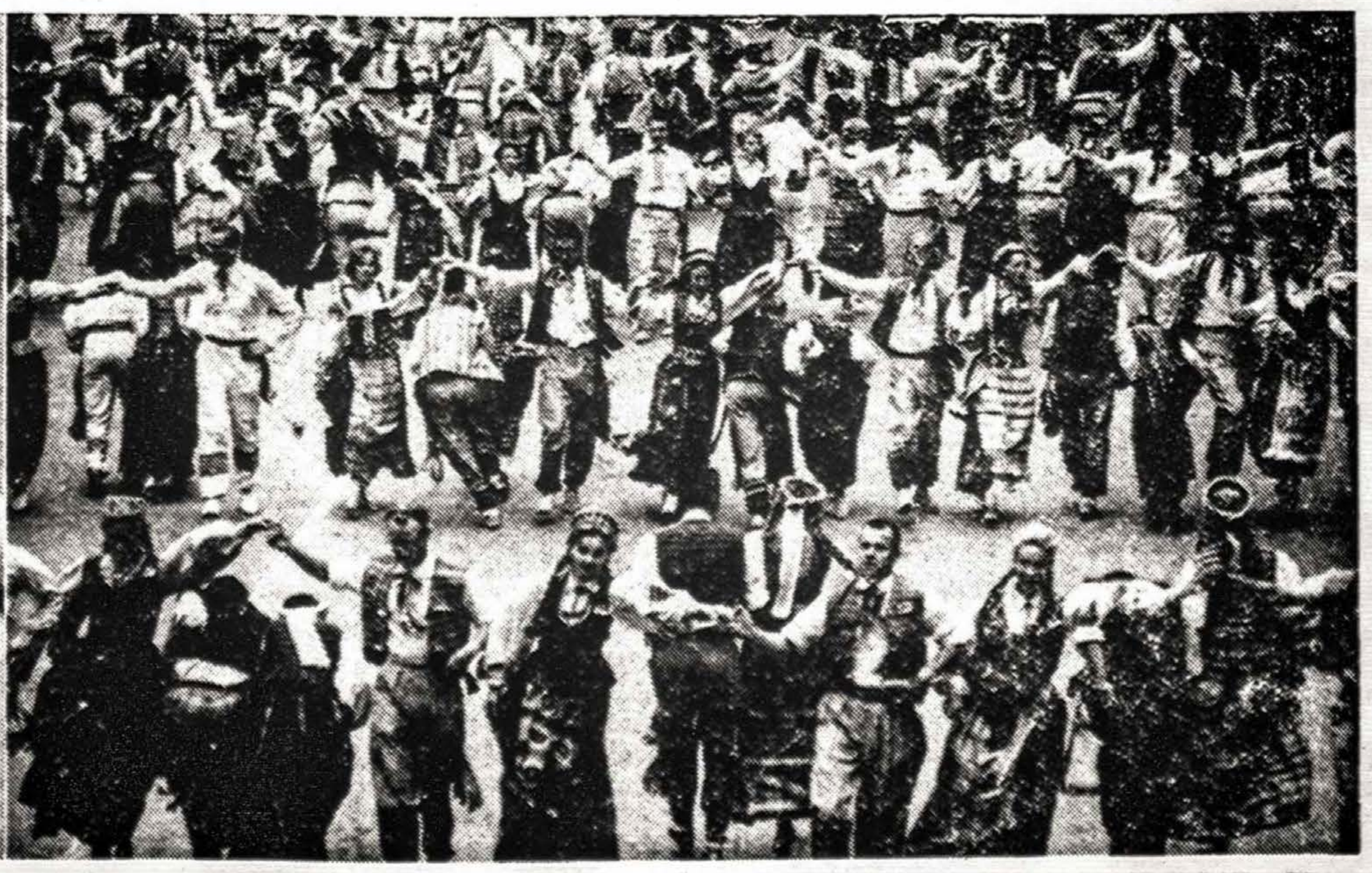

TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENTĖS V AIZDAI. Uždegamas aukuras prie žuvusiems paminklo Jaunimo Centro sodelyje. Rūta Kilmonytė kalba į susirinkusius. Šokyje.

Nuotraukos V. Valaičio, Čikaga

Tėviškės Žiburiai – lietuvių savaitraštis

Leidėjas: Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija

Redaktorius: K. dr. Pr. Gaidamavičius; pavaduotojas: A. Rinkūnas

Metinė prenumerata $5, pusmetinė — $3. Rėmėjo metinė prenumerata $10

Skelbimai ruošiamam numeriui priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Autorių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

The Lights of Homeland — Lithuanian Weekly

Published by Lithuanian R. Catholic Cultural Society of Canada

Subscription rates: $5 per year, $3 per 6 months.

Deadline for advertisements — Thursday

Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa, and for payment of postage in cash.

941 Dundas Street West, Toronto 3, Ontario, Canada

Tel. 368 - 6813

NAUJOJO POPIEŽIAUS PIRMOSIOS SAVAITĖS

KORNELIJUS BUČMYS, OFM

Sekmadienį prieš naujojo popiežiaus rinkimus, kalbėdamas Milano katedroje pamaldų už mirusį šv. Tėvą Joną XXIII metu, kardinolas Giovanni Battista Montini ragino ne tiek raudoti ir graudintis dėl popiežiaus mirties, kiek pasiryžti sekti jo nurodytas mintis ir dėti visas pastangas jo pagrindinių troškimų — krikščionybės vienybės ir pasaulio taikos — realizavimui. Kard. Montini tada gal jau ir pats nujautė, kad tai jo paskutinis pamokslas Milane, kur jis sėkmingai valdė ir administravo didžiausią Italijos arkivyskupiją per paskutiniuosius nepilnus devynerius metus.

Žurnalistai ir komentatoriai įvairiai aiškino, kodėl Montini po 30 metų Vatikano diplomatinėje tarnyboje buvo perkeltas į Milaną. Nemaža yra linkusių tvirtinti, kad, susidarius nuomonių skirtumui su konservatyvinės minties kardinolų grupe, Montini buvo paaugštintas, kad tuo pat būtų ir pašalintas. Tai vienas tarp daugelio žmogiškų spėliojimų. Visdėlto nenuginčijama tiesa, kad Šventosios Dvasios vadovavimas ir globa pasireiškė ir čia. Naujasis popiežius, susidūręs su konkrečiomis pastoracijos aplinkybėmis realiose Milano arkivyskupijos sąlygose, pasiekė daug vispusiškesnio pasiruošimo ir visos Bažnyčios ganytojavimo darbui. Jei Pijus XII tada būtų paskyręs Montini kardinolu, jis būtų buvęs lengvai išrinktas naujuoju popiežiu, nes tada nebuvo jokio kito tvirtesnio kandidato. Bet tuo atveju nebūtume turėję Jono XXIII-jo. Tas senelis popiežius, parinktas neva užpildyti tik neilgą laiko spragą, savo gausiais ir didingais darbais įnešė nemaža naujos dvasios į Katalikų Bažnyčios gyvenimą ir santvarką, palikdamas ir naujajam popiežiui pavyzdį.

Miręs popiežius buvo laikomas liberalių pažiūrų. Toks pat yra ir dabartinis. Dėl savo liberališkumo, jis, be abejonės, susilaukė abejingumo ir šaltumo iš konservatyviųjų kardinolų grupės, nes išrinktas popiežiumi tik antrąją rinkimų dieną. Nors popiežiaus rinkimų smulki eiga laikoma griežtoje paslaptyje, žinoma bent tiek, kad ketvirtame balsavime iki reikalingų 54 balsų daugumos Montini trūko tik 4 balsų. Paskutiniajame, šeštame balsavime už jį atidavė savo balsus visi konkliavės kardinolai, žinoma, išskyrus jį patį.

Lyg ir gyvenimo ironija, kad konservatyviosios grupės svarbus šulas kardinolas Ottaviani, pagal užimamas pareigas, pranešė pasauliui apie naujo šv. Tėvo išrinkimą, o vėliu jį karūnavo popiežiaus tijara.

Koks bus naujasis popiežius? Liberalizmo ir konservatyvizmo sąvokos Vatikano sluogsniuose, be abejonės, turi visai kitokią prasmę ir reikšmę negu už jo sienų, pvz. JAV-bėse. Pauliaus VI-jo liberalizmo esmė — tai jo noras tęsti ir įgyvendinti Jono XXIII-jo užsibrėžtas reformas Bažnyčios gyvenime.

Iš pirmųjų savaičių žygių galima susidaryti vaizdą, kad dabartinis popiežius savo asmenine laikysena labiau panašės Pijui XII, bet seks Joną XXIII krikščionybės viešojo gyvenimo klausimuose ir vidaus reikaluose. Savo giliu išsilavinimu (yra įsigijęs teologijos, filosofijos ir bažnytinės bei civilinės teisės daktaratus, neskaitant vėliau suteiktų garbės daktaratų), plačiu svetimųjų kalbų pažinimu bei ilga diplomatine patirtimi, jis taip pat daugiau panašus į Pijų XII. Visdėlto kol kas dar nedaugelio audiencijų dalyviai įžvelgė ir naujojo popiežiaus asmeny Jono XXIII-jo patraukiančią nuoširdžią bendravimo dvasią.

Kad Paulius VI nemano būti Taidės vergas, parodė jau pirmosiose popiežiavimo valandose. Teikdamas pati pirmąjį šv. Tėvo palaiminimą "miestui ir pasauliui", naudojo trumpąją — vyskupiškąją formulę. Atlaidus gi uždavė italų kalba. Liturgistai šiame geste deda vilčių, kad naujasis popiežius pritars gimtosios kalbos įvedimui šv. Mišiose ir kitose bažnytinėse apeigose.

Nemanydamas pasilikti Vatikano tradiciniu kaliniu, dar nė 30 valandų neišpopiežiavęs, Paulius VI nuvyko aplankyti kardinolo Enrique Pla y Deniel, Toledo arkivyskupo, sergančio ispanų kolegijoje.

Norą sekti pirmtako pėdomis Paulius VI jau spėjo parodyti tiek darbais, tiek žodžiais. Vatikano valstybės sekretoriumi patvirtino tą patį kardinolą Amleto Cicognani, kuri buvo pasirinkęs toms pareigoms ir Jonas XXIII. Sekančią dieną po išrinkimo popiežiumi, Paulius VI Sikstinos koplyčioje susirinkusiems kardinolams pasakė kalbą, kuri taip pat buvo transliuojama per radiją ir perduota per televiziją.

Su pagarba prisiminęs anksty vesniuosius popiežius, ypač maloniai atsiliepė apie Joną XXIII, pavadindamas jį gerumo pavyzdžiu. Pirmoje savo kalboje Paulius VI pabrėžė, kad jo svarbiausias uždavinys bus tęsti ir užbaigti Vatikano santarybą. Bus taip pat tęsiama iki užbaigimo ir Bažnytinės teisės kodekso reforma. Socialinių reikalų srityje ypač pabrėžė darbininkų socialinių sąlygų pagerinimo reikalą, nes artimo meilė yra visai konkretus, nors kartais ir gana aštrus mūsų meilės Dievui įrodymas ir išbandymas.

Krikščionių vienybė — tai irgi svarbus ateities uždavinys. Paulius VI, kviesdamas atsiskyrusius brolius krikščionybėje į bendrą tikėjimo vienybę, užtikrino, kad jie tėvo namuose bus priimti su išskėstomis rankomis ir ras savo kultūrinės praeities supratimą ir įvertinimą. Pasaulinės taikos siekime Paulius VI pabrėžė, kad neužtenka išvengti karo lauko mūšių, bet būtina, kad tautiniuose ir tarptautiniuose santykiuose atsispindėtų Viešpaties pageidautina tvarka ir ramybė.

Su ypatinga meile prisiminė visus kenčiančiuosius Bažnyčios narius: pavergtuosius, tremtinius, ligonius. Baigdamas kalbą, kvietė visus prie maldos ir bendradarbiavimo, atsakingai atliekant savo luomo pareigas.

Savo kalboje diplomatams, atstovaujantiems prie šv. Sosto 50 valstybių susirinkusiems Konsistorijos salėje, Paulius VI aiškiai pabrėžė popiežių laikyseną, nesikišant į valstybių laikinosios ir besikeičiančiosios politikos svyravimus. Šv. Sostas trokšta remti ir saugoti pagrindinius civilizacijos principus, kuriais pagrindžiama tarptautinių pareigų ir teisių harmonija. Pagarbiai prisiminęs savo pirmtako pavyzdį, šv. Tėvas priminė, kad Jonas XXIII taikai išlaikyti buvo nurodęs 4 pagrindines sąlygas — tiesą, teisingumą, meilę ir laisvę. Paulius VI pasiskė nesigailėsiąs jėgų šių idealų įgyvendinimui.

Naujasis popiežius, kaip Ro-

(Nukelta į 7 psl.)

GRAMERCY SHIPPING CO.

Įsteigta 1947 m. Turinti USSR Maskvos Vnešposyltorg leidimą. Turinti Department of Banking and Insurance (USA) leidimą ir draudimą.

BE MUITO DOVANOS Į SOV. SĄJUNGĄ: automobiliai, motociklai, dviračiai, padangos, radijo ir televizijos aparatai, muzikos instrumentai, šaldytuvai, skalbiamos mašinos, foto aparatai, dulkių siurbliai, siuvamos mašinos, šautuvai, laikrodžiai ir daug kitų dalykų. Labai prieinamos kainos. Reikalaukite mūsų pilno sąrašo.

GARDAUS MAISTO SIUNTINIAI GREETINGS "R" iš viso $34.00:

1 sv. degintos kavos, 1 sv. kakao, 1 sv. šokolado, 2 sv. virimui alyvos, 2 sv. cukraus, 2 sv. ryžių, 1 sv. sūrio, 2 sv. rūkyto bekono, 2 sv. rūkyto kumpio, 2 sv. džiovintų vaisių.

Reikalaukite mūsų pilno sąrašo.

AUDINIŲ SIUNTINIAI. — Mes pristatome į Sov. Sąjungą puikius audeklus, avalynę ir drabužius. Reikalaukite pilno sąrašo.

PINIGAI Į SOV. SĄJUNGĄ. — Pilnai garantuojamas pristatymas per 2 savaites. Pilnai išmokama — jokių atskaitymų. Gavėjo pasirašytas kvitas. Kursas — 9 rubliai už $10. Už patarnavimą iki $35.00 — $3.50. Virš $35.00 — 10%.

GRAMERCY
118 E. 28th St.,
New York 16, N.Y., USA.
Tel. MU. 9-0598

GEDIMINAS GALVA

Rusų - kiniečių derybų fonas

CHRUŠČIOVINĖS KOMPARTIJOS SĄŽINĖS SĄSKAITA

Laukimo ženkle

Sovietų komp. c. komiteto — CIKO pilnatis buvo sušaukta trimis savaitėmis vėliau, kaip iš anksto numatyta. Esminis jos klausimas buvo perkratyti kompartijos pasaulėžiūrą, kuri dalinai susieta ir su rusų-kiniečių derybomis. Kai š. m. vasario mėn. Maskva ėmė klabenti Pekino duris esamiems nesutarimams šalinti, buvo ir kiniečiuose ženklų, kad laukiamas atolydis. Pasitarimai su kiniečiais pradėti užuolankomis. Maocetungui atsisakius vykti į Sovietų Sąjungą, sutarta liepos 4 d. tęsti pasitarimus sušvelninti šalių pasaulėžiūriniam užsikirtimui. Užuolankiniai pasitarimai mažai ką gero davė. Kiniečių kompartija neįprastu būdu ir nepaprastose sąlygose išliejo tulžį, kaltindama sovietus. Ji birželio 14 d. pasiuntė laišką per savo ambasadorių Maskvoje. Susidaryti vaizdui gana Tasso pranešimo: "Šiame laiške savavališkai aiškinami Maskvoje įvykusių abiejų partijų pasitarimų pareiškimai ir iškreipiami šio istorinio dokumento teiginiai bei nepaprastai puolamos sovietų ir kitos partijos." Visdėlto abi kompartijos sutarė sustabdyti viešą ginčą. Kiniečiai savo laišką paskelbė. Rusai susilaiko ji skelbti, nes tuo atveju turėtų ir atsikirsti. Jie pasirinko kitą būdą. CIKO pilnatyje net trys jo sekretoriai Suslovas, Ponomariovas ir Andropovas dėstė bylą, kuri verta dėmesio.

Pasaulėžiūrinė trintis sovietijoje

Pasaulėžiūriniai vandenys buvo nuolat drumsčiami. Stalino nuvainikavimas išugdė naujus skersvėjus. Kompartija padarė teoretinį posūkį į liaudį, tačiau vis tebenaudojo stalininiu veiklos būdus: liaudį užvožti puodu. Literatūroje pasigirdo keisti balsai. Naujos srovės šalininkai nestoja kompartijai skersai kelio, tačiau bando jieškoti atsinaujinimo. Ar tai posūkis į liberalizmą? Vargu. Tačiau jau prasikišę sovietų rašytojai: Aksionov, Eutušenko, kuris propogandos sumetimais buvo išsiųstas į vakarinę Europą, Kočetov, Laktionov, Lalcev, Ovečkin, Naguibin, Rozov, Vučetič ir eilė kitų sulaukė rimto įspėjimo kovo 8 d. Nepagirti ir sovietiniai leidiniai — Junost, Moskva, Novij Mir ir Znamia, kad švaisto liaudies pinigus labai abejotiniems tikslams.

CIKO suvažiavimui rūpėjo ne rašytojų nuokrypos, kurių buvo net kruvinojo Stalino laikais, ne sovietinių žurnalų bandymai naujam įsibėgėjimui, bet jieškojimas gladesnio saito su žmonėmis, tautomis, kurias kompartija vadina liaudimi. Kompartijos ryšiai daug kur labai silpni, nors ji turi nepaprastas priemones liaudžiai gniuždinti. Ir be CIKO mums buvo žinomas nepaprastas sovietų spaudos, radijo, filmų ir televizijos technikinis atsilikimas ir ideologinis siaurąžiūriškumas. Tarp komunistinės pasaulėžiūros ir gyvenimo tėkmės atsirado praraja. Galėjo dar Stalinas apgaudinėti žemdirbius, kad ateitis rožėmis bus sėta, bet ne šiuo metu, kai sovietijos žmonės aiškiai mato nepaprastus skirtumus tarp jų ir kompartijos pareigūnų gerbūvio, tarp pažadų ir jų įvykdymo, tarp polėkių ir laimėjimų.

Kai vyksta trintis tarp svarbiausių kompartijų, Maskvai reikia savo ginklus atitinkamai rikiuoti, kad jos ginklai būtų patys veiksmingiausi vakariniame pasaulyje. Aišku, kad šioje srityje jie naujo ko mažai teišras. CIKas buvo sukviestas tik pritarti, kad pasaulėžiūrinis priešpuolis būtų sustiprintas.

Šis CIKO suvažiavimas turėjo kitą, šalutinį uždavinį — iškelti pastarojo dešimtmečio laimėjimus. Chruščiovo padėčiai sustiprinti, po buvusio svyravimo praėjusį balandžio mėn., visos priemonės buvo meistriškai panaudotos: kalbėta apie laimėjimus, bet tik išimtinais atvejais prisimintas Chruščiovas, kuris patylomis sau skina rožes.

Pagrindinis pasaulėžiūrinis pranešimas

Jį darė CIKO sekretorius L. Iljičiov, savo kalbą labai kukliai pavadinęs: "Eiliniai ideologinio partijos darbo uždaviniai". Pranešimas sukirptas pagal žinomą mąstą: pasigyrimai laimėjimais, priešo išryškinimas, atkirtis vakariečiams, veikla atskirose srityse ir jos trūkumai. Iljičiovas tesiskiria nuo Chruščiovo, kad pabaigoje jis išryškina uždavinius, pateikia išvadas.

Trečdalis jo pranešimo skiriamas pasigyrimams ir vakariečių puolimams. Pasigyrimai laimėjimais tarnauja stalininkams suniekinti. Šiam tikslui jis kartą pamini ir Chruščiovą kaip Leninio tipo vadą. "Mes turime kreipti dėmesį ne į vidaus trintį, bet išorinius santykius. Mūsų priešai kultūrinius ryšius tarp šalių stengiasi panaudoti ardomiesiems tikslams. Taikaus ideologinio sambūvio nėra ir negali būti ... Mūsų uždavinys — plėsti puolimą prieš buržuazinę ideologiją, prieš kapitalizmo atgyvenas."

Iljičiovo ilga kalba turi daug prieštaravimų. Jis atmeta ideologinį sambūvį su vakariečiais, jis skelbia pusiaukapitalistinį pradą: kas daugiau dirba — daugiau gauna, nors daugelis komunistų, būdami parazitais, naudojasi visomis pirmenybėmis. Jis skelbia, kad nuosavybės instinktas baisi jėga, kuria remiasi atžagareiviai. Taigi komunistuose daug atžagareivių, nes bent komunistinės spaudos žodžiais komunistai daugiausia vagia iš sovietinio žmogaus. Jis pritaria naujoviškumams, jei jie tarnauja kompartijai. Esminė jo prieštaravimų kritika prašosi ne trumpesnės apimties, kaip pati kalba.

Nacionalizmas ir tikėjimas

Abejose srityse kompartija nesijaučia tikra. Iki šio meto ji nerado būdų, kurie užtikrintų laimėjimus. "Nacionalizmo atgyvenos kibios, gajos, jos vienaip ar kitaip iškyla mūsų sąlygomis". Tiksias esąs išauginti vieningą socialistinę šeimą. Tačiau šis siūlymas taikomas tik rusų engiamoms tautoms, o ne santykiuose su skaitlingesne kiniečių tauta, kuri jau bando komunistinei stovyklai vadovauti. Mažesnių tautų engimas remiasi išlaikymu didelės Rusijos, kuri tvirtėja kitų tautų sąskaiton. Rusas niekuomet negalės pilnai pasitikėti kitataučiu iki jis kitas tautas surusins. Maskva norėtų žymiai sparčiau tautas surusinti, tačiau jėgos pavartojimas išaukė tik pasipriešinimą. Šiandieną rusai naudoja lėtesnį būdą tautiškumui palaužti.

Tikėjimo palaužimas vyksta labai pamažu. Iljičiovas tvirtina: "Nuo religijos dar neatsipalaidojo žymūs gyventojų sluogsniai. Mūsų ateistinis darbas dirbamas be reikiamo užmojo, negyvai, nėra veržlus ... Dvasininko Vedenskio žodžiais, antireliginė propaganda mums nekliudo. Ateistai dirba klubuose su ateistais, o mes cerkvėse su tikinčiaisiais. Ateistai pas mus neateina, o tikintieji nelanko klubų".

Pranešėjas nurodo, kad konstitucija leidžianti tikėti ir kovoti prieš tikėjimą. Iš jo daugiau negalima laukti, kaip pasiūlymo pradėti ateistinę kovą. Šioje srityje jis nieko naujo nepasakė, nes šimtai prieš jį tą patį kartojo.

Gana aštriais žodžiais Iljičiovas puolė nusigyvenusią knygą, aptriušusią sovietinę spaudą, mokyklinį auklėjimą, radijo, televizijos veiklą ir ypač filmus.

Pabaigoje jis daro išvadas. Jis skatina pasitikėti liaudimi, bet partijai palikti vadovavimą. Jis pasigenda žodžio ir darbo vienybės ideologiniuose kadruose.

Šitaip padarę "sąžinės sąskaitą", sovietai atsisėdo prie derybų stalo su kiniečiais. Visas pasaulis seka šių derybų eigą, nes nuo vienokios ar kitokios jų pabaigos gali labai keistis pasaulinė politika.

Naujosios valstybės

GVINĖJA ATPAŽINO VILKĄ RUSO KAILYJE

V. ZALATORIUS

S. Touré, 40 m., Gvinėjos prezidentas. Jis yra musulmonas ir sako, kad Afrika nėra atsilikusi nei moraliai, nei dvasiškai, o tik ūkiškai.

Kai pernai spalio mėn. amerikiečių laivai blokavo Kubą, Nikitos Chruščiovo ambasadorius Konakryje, Gvinėjos sostinėje, kreipėsi į prezid. S. Toure, kad tas leistų rusų lėktuvams naudotis vietiniu aerodromu.

Rusas turbūt galvojo, kad prašymas tik formalumo reikalas. Kaip čia dabar gvinėjiečiai neleis savo draugams "bėdoje" pasinaudoti aerodromu, kurį rusų inžinieriai neseniai buvo baigę statyti! O tuo tarpu prezidento Tourės atsakymas buvo aiškus, trumpas "Njet!"

Prezidento sprendimo nepaveikė nei Maskvos $127 mil. paskola, nei Lenino taikos ordinas, kurį jis buvo gavęs 1960 m., nei pagaliau šimtai rusų technikų 75.000 gyv. Konakrio mieste, kurie statė milžinišką stadijoną, ispūdingą politechnikos institutą ir važinėjo rusiškais "džypais" ir sunkvežimiais.

Pasipriešino prancūzams

Gvinėjos į rusų glėbį vos neįstūmė Prancūzijos prezidentas De Gaulle. Kai ši 3 milijonų negrų valstybė gavo iš Prancūzijos nepriklausomybę 1958 m., gen. De Gaulle būtinai norėjo, kad ji pasiliktų taip vadinamoje "Prancūzų sąjungoje". Gvinėjiečiai tačiau norėjo atsikratyti betkokios Prancūzijos įtakos ir pasiūlymą atmetė. Tada De Gaulle nutraukė šiam kraštui ūkinę pagalbą, atšaukė savo valdininkus ir patarėjus, išskyrus komunistuojančius mokytojus, kurie jo nepaklausė, ir prikalbėjo savo sąjungininkus amerikiečius tą patį padaryti.

Tourė tik dabar pamatė, kaip gerai kartais turėti "imperialistus" pašonėje. Jo valstybei grėsė bankrotas. Šią jo painią būklę pastebėjo draugas Chruščiovas ir tuojau ištiesė savo klastingą pagalbos ranką.

Į Gvinėją pradėjo plaukti rusiškos prekės ... ir agentai. Per trumpą laiką čia savo atstovus atsiuntė netik pats Kremlius, bet ir visi kiti komunistiniai kraštai, išskyrus Albaniją. Bet komunistai nebūtų komunistais, jei apsipratę nepradėtų knistis po Gvinėjos pamatais.

Šnipinėti — da, dirbti — njet

Iki 1960 m. jie daugiausia teisinosi, kad prieš pradedant didesnius projektus reikia ištirti ir paruošti dirvą. Netekęs kantrybės, Touré nurodė jiems jau anksčiau vakariečių inžinierių patvirtintą milžiniškos elektrojėgainės ir užtvankos projektą ir paprašė rusus šį projektą įvykdyti. Rusai nesutiko.

Tuo tarpu net prie liuksusinių prekių nepratę gvinėjiečiai pradėjo tyčiotis iš rusiškų importų. Rusiškų degtukų šiame drėgname klimate nebuvo galima uždegti — blogai impregnuoti. Cementas pastovėjęs keletą dienų ant lietaus uoste, sudžiūdavo į akmenį — buvo netinkamai supakuotas. Rusų traktoriai, sunkvežimiai ir džypai pradėjo nepaprastai rūdyti ir gesti — bloga konstrukcija, gerų dažų stoka. Gvinėjiečių į Konakrio uostą laiku pristatyti bananai, kaip mokestis už rusų paskolas, nebuvo laiku išvežti ir supuvo — papratęs septyniems metams planuoti "Gosplanas" nesuprato, kad bananų transportas yra dienų ir valandų reikalas.

Prie to visko 1961 m. Gvinėjos policija išaiškino rusų ambasadoriaus, prancūzų komunistų mokytojų ir kelių vietiniu raudonųjų samokšlą vyriausybei nuversti. Rusui ir prancūzams Touré davė kelias dienas išsinešdinti iš jo valstybės.

Sutiksi ir rusa, ir vokietį

Nors šiandien suprakaitavęs rusų inžinierius ar koks "patarėjas" dar dažnai sutinkamas prancūziškose Konakrio kavinėse su standžia prastos vilnos eilute, tose pat kavinėse dažnai girdimas ir amerikiečio balsas, kaip su karšta bulve burnoje, ir vokiškas "danke schoen!"

Jei ankščiau po Gvinėją tik Mikojanas važinėjo, tai 1962 m. sausio mėn. čia karališkai buvo sutiktas ir Vokietijos prezidentas H. Luebke. Po jo vizito pradėjo plaukti vokiečių kapitalas į šią keturis kartus už Lietuvą didesnę valstybę.

JAV prez. Kennedy į Konakrį nevažiavo, tai užtat Touré lankėsi Vašingtone pernai rudenį. Rezultatas — $340 mil. amerikiečių paskola ir "Taikos korpuso" parama. Amerikiečiai, prancūzai, šveicarai, anglai ir vokiečiai ypatingai sėkmingai bendradarbiauja FRIA aliuminio bendrovėj. Ši $154 mil. vertės tarptautinė firma, eksploatuojanti beveik neišsemiamus Gvinėjos boksito rezervus, yra krašto pasididžiavimas. Ir juodi darbininkai, ir jų balta vadovybė čia gyvena tuose

(Nukelta į 7 psl.)

STALINGRADAS

Paruošė VYT. KASTYTIS

Dviejų kraugerių kova

Sovietų ultimatumas

Sausio 7 d. sovietų kariuomenės vadovybė radijo bangomis pranešė 6-tosios armijos vadui gen. Paului, kad į jo linijas bus pasiųsti trys pasiuntiniai su specialiu ultimatumu. Sovietų karininkai gen. Paului perdavė artilerijos gen. Voronovo ir gen. leit. Rokosovskio reikalavimą pasiduoti. Raudonoji armija garantavo normalų maisto davinį visiems pasidavusiems 6-tosios armijos kareiviams ir medicinos pagalbą sužeistiesiems. Priešingu atveju buvo grasinama pradėti ofenzyvą, kuri Stalingrado apsupime esančius vokiečius nušluotų nuo žemės paviršiaus. Gen. Paulus ultimatumą atmetė. Iš jo štabo buvo išleistas įsakymas, kad ateityje visi raudonosios armijos pasiuntiniai būtų sutinkami automatinių ginklų ugnimi.

Sausio 10 d. Stalingrada supančios sovietų armijos pradėjo koncentruotą puolimą. Prieš kiekvieną vokiečių patranką sovietai buvo pastatę 20 savųjų patrankų ir, savaime suprantama, neribotą sviedinių skaičių, kai tuo tarpu vokiečiai oro keliu įvežamus artilerijos sviedinius galėjo beveik ant pirštų suskaityti. Išvargusios ir išbadėjusios 6-tosios armijos divizijos pradėjo trauktis Stalingrado kryptimi. Iki galutinio pralaimėjimo buvo tik dienų klausimas.

Gen. Paulus su paskutiniuoju pranešimu į Dono grupės armijos štabą nutarė pasiųsti inžinerijos daliniu vadą pulk. Selle.

— Ką pats galvoji apie visą situaciją? — paklausė jis pulkininką.

— Tą patį, ką galvoja visi karininkai ...

— Būtent?

— Generole, tau nereikėjo klausyti kvailų įsakymų ir nepraleisti progos. Lapkričio mėnesį galėjai pasiųsti trumpą ir aiškią telegramą Hitleriui, kad pats mėginsi išvesti armiją iš apsupimo. Galėjai jam pasakyti, kad tavo galva tuo tarpu priklauso 6-tajai armijai, o paskui jis galės daryti su ja ką tiktai nori — kišti į kartuvių kilpą ar padaryti taikiniu egzekucijos komandai ...

Gen. Paulus žvilgterėjo į pulkininką:

— Aš žinau, kad karo istorikai jau yra mane pasmerkę ... Pulkininke, perduok visus faktus kariuomenės vadovybei.

Šalia sėdėjęs 6-tosios armijos štabo viršininkas pridūrė:

— Pasakyk jiems, kad tie, kurie savo rankose turi visos vokiečių tautos likimą, mūsų armiją sunaikino apgaule ir išdavimu ...

Į sovietų rankas pateko pagrindinis tiekimo centras — Pitomniko aerodromas. Tai buvo pagrindinis smūgis 6-tajai armijai, nes į atsarginį Gumrako aerodromą dėl jo mažumo galėjo nusileisti tik labai ribotas lėktuvų skaičius. Atgabentas maistas ir amunicija būdavo išmetami parašiutais. Artėjant frontui dali parašiutų su visu jų kroviniu vėjas nupūsdavo į sovietų pozicijas. 6-tosios armijos ginamą zoną sovietinės divizijos perkirto į tris dalis. Gen. Paulaus štabas prarado tiesiogini kontakta su savo divizijomis. Tomis kritiškomis valandomis iš Stalingrado buvo pasiųsta niekeno nepasirašyta radiograma: "Šeštoji armija reikalauja, kad jai būtų surengtos laidotuvės valdžios lėšomis ..."

Generolai ant geležinkelio pylimo

Matydami neišvengiamą pralaimėjimą, dalis divizijų ir pulkų vadų nusižudė, nors gen. Paulus jau buvo pakeitęs nuomonę apie savižudybę ir davęs įsakymą, pagal kurį karininko pareiga yra eiti kartu su savo vyrais į nelaisvę. Nusižudymo procedūra dažniausiai buvo atliekama pirma ištuštinus bonką šnapso ir pakėlus paskutinį "tostą" už Vokietiją.

Skirtingą kelią pasirinko 4-tojo korpuso augštieji karininkai su 71-sios divizijos vadu gen. Hartmanu priešakyje. Iš kareivių pasiėmę šautuvus jie užkopė ant geležinkelio pylimo tarp Jelsankos ir Voroponavo.

— Pasiruošti garbingai mirčiai! — davė įsakymą gen. Hartmann, paskutinį kartą žvilgterėjęs į savo divizijos likučius — 183 išvargusius vyrus. Keturlapio dobilo ženklą dėvinčią diviziją į Stalingradą jis buvo atvedęs iš Osnabrueko miesto.

Sovietų kareiviai, pamatę generolus ant geležinkelio pylimo, sulaikė ugnį. Jiems atrodė, kad generolai nori pasiduoti. Gen. Hartmann pakėlė šautuvą. Šūvis. Sovietų kareivėlis nusirito į griovį. Tada sovietams paaiškėjo tikroji generolų taktika, kad jie pagal prūsišką junkerių tradiciją jieško mirties kovos lauke. Į juos buvo nukreipta visų ginklų ugnis. Aplinkui sproginėjant minosvaidžių sviediniams, generolai tuštino apkabą po apkabos, lyg kad jie būtų šaudymo pratybose.

Įvairūs siuntiniai į Lietuvą, Latviją, Estiją, Ukrainą ir U.S.S.R.

Iš Kanados: Siunčiame paprastu ir oro paštu Jūsų sudarytus ir apdraustus įvairius siuntinius. Turime pardavimui įvairių medžiagų ir kitų prekių.

Taip pat siunčiame iš Europos valstybių AKORDEONUS, SIUVAMAS MAŠINAS, INVALIDAMS KĖDES, LAIKRODŽIUS, MAISTĄ ir kitką.

Gyvenę ne Toronte, prašome savo sudarytus iki 17 svarų gryno svorio siuntinius, bei užsakymus reikmenims iš Europos valstybių, siųsti mums paštu ar ekspresu. Apmokėsite gavę mūsų pranešimą. Mūsų patarnavimas greitas ir sąžiningas.

LIETUVIŲ ĮSTAIGA

BALTIC EXPORTING CO.

849 COLLEGE STREET, TORONTO, ONT., CANADA
Telefonas LE. 1-3098

DARBO VALANDOS: pirmadieniais — penktadieniais nuo 9 val. ryto iki 7 val. vakaro. Šeštadeiniais nuo 9 val. ryto iki 5 val. po pietų

SKYRIAI:
105 Cannon St. E., Hamilton Ont. Tel. JA. 8-6686, Ponia V. Juraitis.

SAVININKAI S. ir A. KALOZA

Apmokamos atostogos

Yra įstatymas, kuris tvarko teises tų, kurie dirba ir kurie turi gauti atostogas jas darbdaviui apmokant. Darbdaviai, kurie nesiskaito su įstatymu, gali būti baudžiami.

Kada asmuo nustoja būti samdomas ir negauna mokesčio už atostogas, jam siūloma tuojau pat gauti iš Industry and Labour Board, Department of Labour (Ontario įstaiga persikėlė į 74 Victoria St., Toronto, Ontario), knygelę tuo reikalu.

Užpildžius reikalingas informacijas knygutės vidaus lapelyje, samdinys ją siunčia **registruotu laišku** savo darbdaviui. Turi būti siunčiama registruotu laišku, nes, bylai atsidūrus teisme, bus įrodymas, kad lapelis buvo darbdavį pasiekęs.

Jei lapelis per 10 dienų nėra grąžinamas su 2% samdinio bruto algos sumos, jis tuojau privalo kreiptis į ministeriją.

Originaliai ši sistema buvo pradėta statybos pramonėje, bet karo metu įstatymas buvo praplėstas. Jei jūs nustojote dirbti prieš sueinant vieneriems metams nuo darbo pradžios, jūs galite gauti 2% nuo jūsų uždarbio tame laikotarpyje. Jei jūs nustojote dirbti sava iniciatyva ir savu noru, norėdami gauti atostogų užmokestį, turite būti išdirbę 3 pilnus mėnesius. Jei jūsų darbas sustabdomas darbdavio, atostogų mokestis tada bazuojamas visu uždarbiu, kurį gavote kaip samdinys.

The Department of Labour visose provincijose jus aprūpins pilna informacija apie samdinio teises dėl atostogų mokesčio.

C. Sc.

Pasaulio Lietuvių B-nės seimo informacija Nr. 3

Programos pakeitimai bei papildymai

1. Seimo paskaitų eilė papildoma dar viena paskaita. Antrąją seimo dieną, šeštadienį, Lietuvos Laisvės Komiteto narys V. Vaitiekūnas padarys pranešimą apie padėtį Lietuvoje.

2. Atsisakoma nuo numatyto atstovų ir svečių susipažinimo pobūvio ketvirtadienio vakarą. Tai daroma turint galvoje, kad nevisi seimo nariai bus tą vakarą suvažiavę, o kiti, kad ir atvažiavę, bus po kelionės išvargę.

3. Visi seimo posėdžiai bus vieši.

Komisijų darbai

1. Didysis sekmadienio koncertas ir akademija įvyks geriausiame Toronto reprezentaciniame teatre — O'Keefe salėje, kurioje yra 3150 sėdimų vietų. Akademijoje, kuri yra oficialioji seimo dalis, po paskaitos bus pristatyta naujoji PLB Valdyba, paskaitytos seimo priimtos rezoliucijos ir duotas žodis trims valdžios atstovams — federalinės, provincinės ir miesto. Po to įvyks koncertas, kaip jau skelbta. Kantatą išpildantiems choramas diriguos muz. St. Gailevičius. Solistams akomponuos D. Skrinskaitė ir St. Gailevičius.

2. Meno paroda vyks šešių savaičių laikotarpyje tos pačios salės parodų kambaryje. Tūkstančiai kitataučių, kasdien lankantieji O'Keefe teatrą, turės progos tą parodą matyti. Salės šeimininkai yra leidę išstatyti 30 paveikslų, tuo būdu meno komisija jau yra kreipusis į 30 lietuvių dailininkų iš visų pasaulio kraštų, prašydama po vieną paveikslą. Pilnas parodoje dalyvaujančių dailininkų sąrašas bus paskelbtas vėliau, kai tik bus gautas visų sutikimas. Šiuo tarpu jau yra teigiamai atsakę 14 dailininkų, jų tarpe iš Australijos, Prancūzijos, Pietų Amerikos, Pietų Afrikos, Kanados ir JAV. Ruošiamas platus parodos katalogas lietuvių ir angių kalbomis.

3. Informacijos Komisija jau ruošia leidinį, kuriame tilps visa seimo nariams ir svečiams reikalinga informacinė medžiaga, įskaitant ir visas posėdžių bei parengimų programas, detaliai nurodant laiką ir vietą. Be to, seimo proga bus išleisti specialūs ženkleliai, kuriuos jau ruošia dail. Docienė. Jie bus dviejų rūšių: maži metaliniai, prisegami prie atlapo, ir dvilejų rūšių popieriniai, pritvirtinami prie automobilių.

4. Spaudos parodą toliau intensyviai ruošia Aug. Kuolas, užmezgęs ryšius su JAValstybėmis. Paroda vyks seimo dienomis Prisikėlimo parapijos, Toronte, Muzikos studijoje.

5. Kanados Paštų Valdyba patenkino PLB Valdybos prašymą seimo proga perštampuoti iš Toronto išeinančius laiškus šiuo tekstu — Lithuanian World Congress, August 30 — September 1st. Perštampavimas bus pradėtas rugpjūčio 18 dieną ir truks dvi savaites — iki rugsėjo 1 dienos. Šimtai tūkstančių laiškų pasieks tolimiausius pasaulio kraštus su priminimu apie mūsų seimą.

LRKSA 62-jam seimui praėjus

Iškilmės ir koncertas

LRKSA seimas, jau 62-sis iš eilės, šiemet įvyko Clevelande birželio 29 — liepos 2 dienomis. Programa pradėta šeštadienį, birželio 29 d. pamaldomis šv. Jurgio bažnyčioje. Pamokslą pasakė vysk. V. Brizgys. Labai darniai giedojo parapijos choras, diriguojamas muz. Pr. Ambrazo. Po pamaldų suvažiavimo dalyviai vyko į Clevelando Kultūros Sodą, kur įvairios tautybės yra įsiruošusios savo aikštelės. Lietuvių aikštelę čia puošia net trys žalvariniai biustai — Kudirkos, Basanavičiaus ir Maironio, — o taip pat ir Birutės fontanas. Padėjus prie biustų vainikus, žodį tarė LRKSA prezidentas L. Šimutis.

Vakare šv. Jurgio bažnyčios salėje įvyko koncertas. Pradžioje pasirodė jaunieji talentai, kuriems buvo duotos ir premijos. Vėliau dainavo Čiurlionio ansamblio choras, vad. muz. A. Mikulskio. Žiūrovų malonumą gerokai sumažino didelis nevėsinamoje salėje buvęs karštis.

Seimo darbai

Patikrinus mandatus paaiškėjo, kad seime dalyvauja 76 dalyviai, atstovaudami 54 kuopas. Atidaromoje kalboje pirmininkas inž. A. Rudis priminė didelius LRKSA nuopelnus lietuvybei šiame krašte palaikyti, pabrėždamas, kad šiuo metu tebeveikia 130 lietuviškų parapijų. Dar sveikino prel. Pr. Juras, L. Šimutis, kun. A. Deksnys, dr. V. Šimaitis ir kt. Po to išrinktas seimo prezidiumas ir komisijos. Į prezidiumą išrinkti dr. V. Šimaitis, Iz. Laučka, M. Zujus ir L. Stakienė.

Darbų tvarkoje ataskaitinį pranešimą skaitė pirm. Ant. Rudis. "Garso" redaktorius M. Zujus kalbėjo spaudos reikalais. Dar pranešimus padarė: Labdarybės Komisija, Švietimo Komisija, Garbės Teismas, Statutų Komisija. Po pranešimų buvo išklausyti kuopų pasiūlymai. Ilgiau sustota ties trijų kuopų iš Detroito pasiūlymu, kad "Garso" redaktorius būtų samdomas, o ne renkamas.

Antrąją suvažiavimo dieną, dalyvaujant jau 78 atstovams, svarbiausiu punktu buvo valdomųjų organų rinkimas trejiems metams. Dvasios vadu išrinktas prel. J. F. Baltusevičius, prezidentu — L. Šimutis, sekretoriumi W. T. Kvietkus, iždininku P. J. Karašauskas, direktoriais išrinkti inž. A. Rudis, dr. Vl. Šimaitis ir Alb. Paškienė. "Garso" redaktoriumi ir toliau patvirtintas M. Zujus. Labdarybės komisijon išrinkta M. Šrupšienė, Matas Šimonis ir J. Gilbert, Švietimo komisijon — žurn. V. Mingėla, kun. A. Deksnys ir žurn. Ig. Sakalas, Statuto komisijon — V. Vitkus, Pr. Skirienė, dr. Pr. Montvila, Jaunimo komisijon — Alb. Ewalt, L. Stakienė ir A. Rudis jr., Garbės teisman — S. Galinis, K. Rubinas ir Alf. Norvaiša.

Nutarimai ir mintys

Per visą seimą raudonu siūlu ėjo tai pasakomas tai jaučiamas senųjų veteranų nusiskundimas, kad organizacija miršta. Laikotarpyje tarp 1960 ir 1963 m. LRKSA nustojo virš 1000 narių — vieni mirė, kiti išstojo. Kur to priežastis? Vieni kaltino, kad organizacija permažai rūpinasi lietuvybe. Buvo net padarytas priekaištas centro tarybai, kad ji į lietuviškai parašytus raštus sugeba atsakyti tik angliškai. Kiti kaltino naujuosius ateivius, kad jie žiūri į LRKSA kaip į paprastą draudimo kompaniją. Gana savotiškai nuskambėjo sekretoriaus W. Kvietkaus paaiškinimas, kad esą lietuviškai mokančio žmogaus negalima gauti net už pinigus.

Antra vertus, reikalai neatrodė taip blogi. Susivienijimo kapitalas siekia beveik $3.000.000. Esant gerai organizacijai, galima daug ką padaryti. Tuo atžvilgiu svarbiausias nutarimas bus tas, kur nutarta paskirti kad ir nedideles pinigų sumas gyviesiem lietuvybės reikalam — premijoms jaunųjų talentams $200, Lietuvių Fondui pradinis įnašas $200, paminklinei koplyčiai Vašingtone $500, "Eglutei", "Ateičiai" ir "Vyčiui" po $500 kiekvienam. Tai yra teisingas kelias, kuriuo einant nebekils kaltinimų, kad LRKSA esanti tik draudimo draugija.

Suvažiavimas praėjo darnioje nuotaikoje. Sekantis seimas nubalsuotas 1966 metais Pitsburge.

V. Mingėla

PLB SEIMO RUOŠĖJAI — PLB VALDYBA SU KOMISIJOMIS

Iš kairės į dešinę sėdi — kun. P. Ažubalis (Toronto apyl. valdyba), J. Matulionis (PLB valdyba), dail. E. Docienė (Meno komisija), dr. J. Sungaila (PLB pirmininkas), I. Meiklejohn-Šernaitė (Informacijos k-ja), dr. J. Matulionytė (Toronto apyl. v-bos pirm.). Stovi: dail. V. Bričkus (Meno k-ja), J. Strazdas (Finansų k-ja), inž. E. Čuplinskas (PLB v-ba), A. Rinkūnas (Inform. k-ja), K. Grigaitis (PLB v-ba), J. Dvilaitis (Finansų k-ja), Al. Kuolas (Pobūvio k-ja), Bačėnas (Finansų k-ja), muz. St. Gailevičius (Koncerto k-ja), F. Senkus (Pobūvio k-ja), K. Manglicas (Toronto apyl. v-ba) ir J. Cicėnas (Toronto apyl. v-ba). Nuotraukoje trūksta PLB valdybos narių V. Meilaus, prof. J. Puzino, J. Kralikausko ir B. Vaškelio, o taip pat kaikurių komisijų narių. Nuotr. S. Dabkaus

Įvykiai ir nuotaikos Vokietijoje

A. D. VYTENIS - AUŠRYS
Mūsų bendradarbis V. Vokietijoj

Pirmiausia tenka pabrėžti V. Vokietijoje įvykusius vokiečių pabėgėlių iš užimtų kraštų — Sov. Sąjungos bei satelitų — suvažiavimus. Rinkosi Silezijos vokiečiai, Rytprūsių vokiečiai, Meklenburgo, Ratzenburgo, Bohemijos, Dancigo ir iš kitų mažesnių vienetų. Suvažiavimuose dalyvavę vyriausybės atsakingi asmenys be sveikinimų yra padarę atitinkamus pareiškimus.

Tik vieninga Europa gali padėti

Birželio 9 d. kancleris Adenaueris sveikino susirinkusius (230.000) Silezijos vokiečius Koelne, be ko kito pabrėždamas, kad Britanijoje kilo nepasitenkinimo balsų dėl vokiečių bendrųjų reikalų ministerio Barzel pasakytos suvažiavime kalbos, kurioje jis priminė vokiečių teises į senąją tėvynę ir reikalavo laisvo apsisprendimo. Adenaueris pabrėžė, kad nieko užsieny neturėtų jaudinti vokiečių pabėgėlių organizacijų susirinkimai, nes jos veikia pagal 1950 m. priimtą chartą, pripažįsta Vakarų krikščionišką kultūrą, supranta atsakomybę prieš Dievą ir žmones, dirba bendram Europos tautų uždaviniui. Kancleris priminė baigiamuosius chartos žodžius, kur sakoma: "Mes šaukiame geros valios tautas ir žmones prisidėti savo darbu, kad iš kaltės, nelaimės, skausmo, vargo ir skurdo būtų surastas geresnis kelias į ateitį". Baigdamas kancleris kvietė visus į vienybę, nes daug priklauso nuo ištremtųjų vienybės, nuo visų vienybės, o taip pat ir nuo vienijamos Europos "KURI MUMS VIENA GALI PADĖTI" (mano pabraukta. V.A.).

Vokietijos vienybė

V. Vokietijos prezidentas H. Luebke, sveikindamas Silezijos vokiečių suvažiavimą, be ko kito, priminė, kad jų išvarymas iš tėviškių ir visų turtų atėmimas negalėjo panaikinti jų valios **"pasilikti ištikimais savo žemei"**. Nuostojimas (sileziečių) tėvynės turi sutvirtinti visų vokiečių pasiryžimą pasiekti Vokietijos suvienijimą, kuris turi būti įgyvendintas **laisvų rinkimų būdu.**

Birželio 16 d. Duesseldorfe vyriausybės vardu krašto apsaugos min. von. Hassel ištremtiems Rytprūsių vokiečiams (120.000) pareiškė, kad jų likimas priklauso nuo **Europos vienybės** ir rekomendavo reikalauti **laisvo apsisprendimo teisių rinkimų keliu.** Frankfurte Pauliaus bažnyčioje tremtinių ministeris Mischnik, kaip ir visur kitur, sveikino ištremtuosius ir juos padrąsino.

Sukilimo diena — vienybės diena

Birželio 17 d. sukako 10 m. nuo Rytų Berlyno sukilimo prieš sovietinį režimą. Jis sovietinių tankų pagalba, su gyvybių aukomis, buvo sugniuždytas. Birželio 17 d. V. Vokietija paskelbė valstybine šventė ir ją pavadino — vokiečių vienybės diena. V. Vokietija ją švęsdavo kasmet, o šiemet — dešimties metų sukakties ir prez. Kennedy atvykimo išvakarių proga — ji buvo ypatingai plačiai visoje Vokietijoje paminėta. Prieš birželio 17-tąją nedalomos Vokietijos kuratorija (Kuratorium unteilbares Deutschland) paskelbė į tautą atsišaukimą, aiškindama tos dienos prasmę; pabrėžė, kad jau 10 m. tautiečiai kenčia sovietų priespaudą, ragino vokiečius pareikšti jiems solidarumą dalyvaujant susirinkimuose, demonstracijose ir patikino, kad tas viskas baigsis tada, kai tautai bus leista **apsispręsti laisvu balsavimo keliu.** Kovai už išlaisvinimą buvo atidarytos bankuose sąskaitos ir vokiečiai paraginti siųsti ten aukas.

Padalinta Vokietija, padalintas pasaulis

Prezidenats H. Luebke per radiją ir televiziją paskelbė į tautą atsišaukimą, pabrėždamas vokiečiams neginčijamą faktą — laisvo apsisprendimo teisę — priminė, kad kol Vokietija bus padalinta, pasaulyje nebus ramybės. Visokeriopai dalyvaujant minėjimuose bus įrodyta, kad vokiečių tauta **nesutinka su esamąja padėtimi.** Baigdamas, paskelbė birželio 17 vokiečių tautos diena — Nationaler Gedenktag des deutschen Volkes.

Pačią birželio 17-tąją kancleris Adenaueris pabrėžė, kad jis **nemato Sov. Rusijoje po Stalino mirties jokio politikos kurso pasikeitimo ypač Vokietijos atžvilgiu.** Prez. Luebke kalbėjo Muencheno un-te augštųjų mokyklų jaunimui, pabrėždamas vėl apsisprendimo teisę, teisę į laisvę, smerkdamas priespaudas. Žodžiu, visur, netik dideliuose miestuose, bet ir mažuose miesteliuose birželio 17 d. dešimtmetis buvo plačiausiai paminėtas.

Vokietijos — Prancūzijos ašis

Europos, ypač Vokietijos-Prancūzijos apsigynimo reikalu, birželio 19 d. Bonnoje keturias dienas prieš Kennedy atvykimą susitiko Prancūzijos kr. aps. min. Pierre Messmer su V. Vokietijos — Kai-Uwe von Hassel tęsti pasitarimą gynimosi sutarčiai sudaryti šalia Atlanto S-gos. Pirmiausia pradėti tuo reikalu pasitarimai yra daugiau kaip įpusėję; tikimasi greitai juos baigti. Vokietijos kr. aps. min. v. Hassel pritarė Pierre Messmerio pareiškimui šį pavasarį Kielyje: **"Kas gali pasakyti, ar JAV prezidentas 1970 m. paprašys savo piliečius mokėti augštus mokesčius, kad garantuotų Amerikos dalyvavimą Europos gynyboj".** Sudarytoji prancūzų - vokiečių gynimosi sutartis turės sudaryti užtvarą prieš komunizmą, jeigu JAV atšauks savo 400.000 vyrų kariuomenę iš Europos. Be to, birželio 14 d. Prancūzijos parlamentas ratifikavo vokiečių-prancūzų bendradarbiavimo sutartį, pasirašytą 1963 m. sausio 26 d. Vokietija tą sutartį anksčiau ratifikavo.

Susitarta tik dėl kiaušinio ... lukšto

Remiantis JAV prezidentui kongreso duotais įgaliojimais padidinti prekybą su užsieniais, gegužės-birželio mėn. JAV delegacija, vadovaujama buv. valstybės sekr. H. Herterio, Briuselyje tarėsi su Bendrosios Rinkos ministerių taryba. Posėdžiuose nepavyko gauti importui į Vokietiją reikalaujamų tarifų nuolaidų ir tik didelių kompromisų būdu sutarta pradėti tuo reikalu platesnius pasitarimus 1964 m. liepos 1 d. Vokietijos delegatas vicekancleris L. Ehrhardt po konferencijos pareiškė, kad pavyko susitarti dėl kiaušinio lukšto — procedūros, bet ar pavyks susitarti dėl turinio? Todėl vad. "Kennedy round" nėra dar padaryta nė geros pradžios.

Viščiukų problema

Dėl vienos rūšies Amerikos gaminių — šaldytų viščiukų — V. Vokietijos muitas Briuselyje buvo dar pakeltas 1,25 JAV cento vienam svarui. Susidarė tad tokia padėtis: buvusis muitas 13 centų, kuris Amerikai yra jau nepakeliamas, pakeltasis iki 14,25 centų vienam svarui, sudaro 50% viščiukų kainos, kai 1 sv. buvo pasiūlytas už 27,5 centus. Sulyginus su pereitų metų muitu — 5 centai svarui ir, Amerikos siūlymu, nuleisti iki 2 centų, matome tą didelį skirtumą, kuris sunkina susitarimą pasiekti. Toji pozicija JAV prekybos balanse 1962 m. sudarė $60 mil.

Augštas ordenas Adenaueriui

Bonnoje, didžiojoje ministerių kabineto salėje, kancleriui Adenaueriui iškilmingai buvo įteiktas auksinis taikos medalis — American Legion; labai retai duodamas svetimtaučiams. Medalį įteikė JA V-bių ambasados pasiuntinys — ministeris (ne ambasadorius) Mr. Izenberg. Delegacijos pirmininkas, sveikindamas Adenauerį, pabrėžė jo nuopelnus taikai, paaiškino medalio įsteigimo istoriją po I D. karo. Labai nuoširdžiai padėkojo Adenaueris, užtikrindamas Amerikos tautai draugystę.

Hamburgas. — Pirmąją kelionę pradėjo naujas transportinis laivas "Johann Schulte", kuris gabens Volkswagenus į JAV ir Kanadą. Vienu kartu jis gali pervežti 1.750 automobilių.

Bonna. — Pirmam vizitui nuo karo pabaigos į V. Vokietiją atvyksta japonų karo laivyno vienetai.

ARLINGTONO IR KARO MUZĖJAUS IŠKILMES LYGINANT

AL. GIMANTAS

Kas lankėsi JAV sostinėje Vašingtone, tarp visų kitų vertų dėmesio vietų, turėjo lankytis ir Arlingtono kapinėse, kitoje Potomac upės pusėje, kuriose amžinu miegu ilsisi ir amerikiečių Nežinomasis kareivis. Prie šio kapo visą laiką budi speciali garbės sargyba, kurios pasikeitimo ceremonijos, paprastai, sutraukia būrius žiūrovų. Amerikiečiui, nemačiusiam įspūdingesnių ceremonijų, aišku, tos apeigos atrodo pakankamai įspūdingai ir patraukiančiai. Bet, jei mes lyginsime amerikinį Nežinomojo kareivio gerbimą, su tokiomis pačiomis iškilmėmis nepriklausomos Lietuvos Karo Muzėjaus sodely, sutiksime, kad Arlingtono sargybų pasikeitimas yra pernelyg paprastas, nepagaunantis, gal net ir nereikšmingas. Kartais, ateina galvon mintis, kad jei lietuviškąsias vakaro apeigas, anuomet atliekamas prie Nežinomojo kareivio kapo, galima būtų amerikiečiams parodyti garsiniame spalvotame filme arba, jei jau kitaip neįmanoma, bent paveiksluose, juos paaiškinant, yra daug vilčių, kad vienus ar kitus lietuviškųjų apeigų momentus amerikiečiai galėtų panaudoti savosioms iškilmėms Arlingtone, kurios tuoj pat įgautų daugiau iškilmingumo, sukeltų patriotines nuotaikas, be to, tiek patiems vašingtoniečiams, tiek ir visiems kitiems, įskaitant savo ir užsienio turistų būrius, galėtų palikti neišdildomą įspūdį ilgiems laikams.

Amerikos lietuviai turi visą eilę gerų ryšių su JAV senatoriais ir atstovų rūmų nariais. Jei bent vieną jų pavyktų sudominti senąja tradicija, praktikuota dar nepriklausomoje Lietuvoje, kas žino, gal atsirastų būdų ir priemonių paveikti tuos, nuo kurių priklauso amerikiečių Nežinomojo kareivio kapo globos ir ten vykstančių iškilmių reikalai, panaudoti jei ir ne visus, tai bent ryškesnius lietuviškųjų apeigų motyvus ir Arlingtone. Kaip pradžioje minėta, šio autoriaus nuomone, dabartinės iškilmės yra labai jau sausokos, bespalvės. Bet ir tokios būdamos, jos kasdien susilaukia daug dėmesio. Koks tas dėmesys galėtų būti, jei į esamas tradicijas būtų įnešta ir lietuviškųjų tradicijų, jas papildant, praplečiant, įnešant daugiau iškilmingumo ir prasmės. Gi Amerikos lietuviai pagristai galėtų didžiuotis savo nauju įnašu JAV gyveniman, kuris, reikėtų galvoti, išliktų ilgai ateičiai Vašingtone.

Iš dr. J. Griniaus įspūdžių Amerikoje

KLAUZŪRA KLEBONIJOSE

Vargiai pagerės krikščioniškos kultūros ir Katalikiškos Akcijos reikalai Amerikoj, kol nebus atšaldyti ir sušvelninti santykiai tarp klebonijos ir geros valios tikinčiųjų pasauliečių. Kokia kartais ten nežmoniška užtvara — "klauzūra" pats mačiau. Kad nepadaryčiau nemalonumo tiems, kurie man nuoširdžiai padėjo, paminėsiu ne patį ryškiausią pavyzdį. Vienas pažįstamas pavyzdingas kunigas mane atsiprašė, kad negalįs manęs (pasauliečio) įsivesti į savo kambarį, nes "klauzūra" prieaidžianti (turbūt, dėl airiškų papročių ar instrukcijų). Su klebono leidimu jis pats galėjo išeiti. Šiaip kunigai-asistentai per nustatytas valandas turi "marinuotis" klebonijoj. Su jais pasaulietis tegali pasikalbėti tik oficialiame, visų bendrajame, priėmimo kambaryje, kaip įstaigoje.

Miniu šį ir kitus nemalonius pavyzdžius ne kam nors įgelti norėdamas, arba rodydamas nepalankumą. Ne, tokiu intencijų nėra. Ir su klebonais Amerikoje neturėjau jokių nemalonumų — trijų buvau priimtas labai nuoširdžiai, nekalbant apie Kanadą. Užsidarymą klebonijoj miniu, nes Katalikiškos Akcijos epochoj tai nenormalu. Todėl sunki Ateities Federacijos — kaip Katalikiškos Akcijos — padalinių padėtis. Jie "nereikalingi" Amerikoj, o kai kuriais atvejais net "kliudo". Ateitininkus ten tepalaiko vis tie patys keli klebonai, kurie plačiau žvelgia ir be to paremia lietuvių krikščioniškos kultūros darbus. Jie žinomi iš laikraščių. Ateitininkus dar palaiko kunigai tremtiniai. Vienas su daktaro laipsniu net iš vikarų išėjo, kad nekliudomas galėtų padėti ateitininkams ir kitiems. Kitų tremtinių kunigų pagalba ateitininkams ribota, nes jie pareina nuo savo klebono, arba jų amžius nebetinka dirbti su jaunimu, ypač Amerikoj brėstančiu. Kaikurie patys nenori "persistengti" — šitaip sau turi laisvesnio laiko ir niekam neužkliūva. Taigi likusių idealistų kunigų pagalba negali būti žymi.

VIENUOLIJOS

Ateitininkų ir apskritai lietuvių kultūros stoviui Amerikoj ir Kanadoj daug pasitarnauja vienuolijos. Jos tarptautinės, bet su lietuviškomis provincijomis. Ir tai yra didelė Dievo dovana lietuviams, nors tų vienuolynų vedamos įstaigos turi skaitytis ir su "karaliukų" geru ūpu, ir su vienuolijų nelietuviškais centrais, o vienuolės — su svetimtaučiais vyskupais. Plačiausiai katalikišką kultūrą užgriebia Marijonai. Nors apies jų prieauglį mažai tegirdėjau, bet jų globoj veikiantis Lietuviškos Knygos klubas, ypač jų leidžiamas "Draugo" dienraštis toli pasiekia. Jis pasiekia ir namus tų, kurie katalikybe "nesigarsina", bet brangina lietuvių kalbą, kultūrą ir gerą informaciją apie lietuvius. Tik vienur kitur girdėjau, kad dienraštis perlengvai praeina arba "nuglosto" kaikuriuos opius klausimus, nors kritiškas žvilgsnis būtų pravartus.

Didelį darbą nudirbo ir nudirba Jėzuitai su savo Jaunimo Centru Čikagoje. Vos man paminėjus tą vardą Kultūros kongrese, visa kongresistų salė pasileido ploti. Tai buvo akivaizdus ženklas, kad lietuviai tremtiniai čia randa tai, ko jie pasigenda parapijose. Man sakė, kad su Jaunimo Centro įsisteigimu prasidėjęs naujas atgimimo tarpsnis lietuviuose. Centras kasdien juda.

Lyg vidury tarp Marijonų ir Jėzuitų stovi Pranciškonų provincija. Ji turi ir geros spaudos, ir rūpinasi lietuvių jaunimu. Lankiau jų augštesniąją mokyklą Kennebunkporte. Ji atrodo gera, ir kiti man tai tvirtino. Pranciškonų leidžiamo "Darbininko" stilių, gerą lietuvių kalbą, politines aktualijas, kultūringas replikas visi mano sutiktieji gyrė. Tik kai kas pasigesdavo bendradarbių įvairumo, jų veido ir stipresnio "Kūrybos" skyriaus. Aš pats kėliau klausimą, ar redaktorių menkas atlyginimas atitinka jų darbą. Mano sutiktieji pažįstami gerai atsiliepė apie "Aidus" kaip gražiausią ir rimčiausią žurnalą, bet ir prikišdavo, kad jis perestetiškas, vengiąs aktualių kontraversinių problemų.

Apie Immaculatos seseles tik gerai tegirdėjau ir temačiau. Putnamo auklėtinės, sutiktos Amerikoj ir Europoj, man paliko geriausią ir lietuvišką įspūdį. Ir jos pačios apie Putnamą gerai atsiliepdavo. Be abejonės, mergaičių auklėjimui geros įtakos turi ir Putnamo seselių dvasios vadas. Jis tebėra vis toks pat nerimstąs, kupinas sumanymų, gyvos dvasios, kaip jaunystės gražiausiais metais, nors nacių kaceto kančios ir darbai yra susilpninę jo sveikatą. Gerą įspūdį paliko Toronto Immaculatos seselės su savo vaikų namais. Tai šviesios "darbo pelės". Jų kaikurios dirba septynias dienas per savaitę. Kaip šitokį darbą nepakankamai brangina lietuviai, kad į tokių seselių vedamus darželius neatsiunčia daugiau lietuvių vaikų (Toronte, ypač Montrealy)? Seseles Pranciškietes teužtikau Ročestery. Lietuviai jomis buvo patenkinti, nes šiais mokslo metais visos mokančios lietuviškai.

KULTŪROS KONGRESAS

Ar, turint galvoj žinomas ir nežinomas kliūtis bei "pagalius", II Kultūros kongresas pavyko? Pirmiausia principiškai, pavyko tuo, kad įvyko. Situo faktu jis paliko viltį, kad bus kitų kongresų, gal dar geresnių, tobuliau paruoštų, jei Kultūros komisijai reikalingi bendradarbiai neatsisakinės uždelsdami. Nejvykimas būtų sumenkinęs gerus pasiryžimus ateičiai, o padidinęs partikuliarizmą, kurio Amerikoj perdaug.

Ką akivaizdžiai pats patyriau Čikagoj 1962 m. lapkričio 22-25 d.? Tada II Kultūros kongreso pradedamajame ir baigiamajame posėdžiuose Jaunimo Centro salė buvo pilna. Sekcijų posėdžiai buvo taip gausiai lankomi, kad kaikurių patalpose dalyviai netilpo. Paskaitos ir pranešimai buvo diskutuojami. Kultūros komisijos pirmininko ir mano paskaita kelis kartus buvo pertraukta plojimų. Mano paskaitos tekstas buvo su kartu rotatorium multiplikuotas ir parduotas. Parodos (dailės, architektūros, spaudos) buvo gausiai lankomos, nors patalpos parodoms buvo arba ankštos, arba nepritaikytos. Simfoninis koncertas pavyko. Jis galėjo būti dar gausesnis ir geresnis, jei Cicero parapijos paralelinės iškilmės nebūtų atitraukusios asmenų ir jei studentų suvažiavimo programa būtų buvusi sujungta su Kultū-

(Nukelta į 7 psl.)

Jie sako...

Luther King, negrų vadas, atsakydamas į priekaištą, kad negrams dar reikia laukti: "Kai važiuoji skersai Ameriką ir tau reikia miegoti automobilyje, nes viešbutyje tavęs neįsileidžia, kai kiekvieną dieną prieš akis stovi užrašai "white" ir "colored", kai tavo vardas yra "nigger" ir pavardė "boy", nežiūrint kiek amžiaus tu būtum, kai nei tavo žmona, nei motina niekada negauna titulo "Mrs.", kada kiekvieną dieną tu esi niekas, tada turi būti visiems aišku, kodėl mums yra taip sunku ilgiau belaukti".

Prez. Kennedy, lankydamasis Vak. Vokietijoje: "Mes esame sąjungininkai, ir tėra tik vienintelis karas, kurio mes siekiame: karas prieš skurdą, alkį, ligas ir ignoraciją mūsų pačių kraštuose ir visame pasaulyje".

Popiežius Paulius VI, dar būdamas vyskupu, atvykęs Milano dijocezijon: "Aš meldžiuosi, kad šis fabrikų triukšmas taptų muzika ir fabrikų dūmai palaimos ženklu".

Žurnalas "Changing Times": "Šiandieninis žmogus geru pamokslu laiko tokį, kuris nuskamba jo nepalietęs, bet pataiko į jo kaimyną".

Argentinos karininkas, aiškindamas, kodėl Pietų Amerikoje kariuomenė vaidina didelę rolę: "Jūs, amerikiečiai, nesuprantate, kad pas mus yra tik dvi klasės: turtuoliai ir vargšai. Tarp jų yra tuštuma — nėra jokios vidurinės klasės. Krizės atveju mes tą tuštumą turime užpildyti. Nieko daugiau nelieka".

Rosa Mostacero, viena iš tūkstančio Peru šeimų: "Laiminga yra ta diena, kada mes ir 5 vaikai galime užtektinai pavalgyti, bet tokių dienų metuose maža".

Dr. Leon H. Sullivan, negrų pastorius: "Mes, negrai, dažnai esame savo didžiausi priešai. Šviesūs negrai nekenčia tamsesnių, išsilavinę nemėgsta bemokslių, o turtingi negrai su panieka žiūri į neturtinguosius".

Robert Louis Stevenson: "Gyvenimo tikslas yra vienintelis turtas, vertas jieškojimo".

MOHAWK Furniture Ltd.

2448 DANFORTH AVE. Telefonas OX. 9-4444 ir 137 RONCESVALLES AVE. Telefonas 537-1442

Specialus papiginimas kontinentalinėms lovoms ir matracams kaip iliustruota su išsiuvinėtu matracu 39" tik $39.95 Ribotas kiekis

Dar turime pasilikusių SPALVOTŲ DAŽŲ iš praeitų metų — galionas tik $2.00. Visi dažai gaunami tik Roncesvalles krautuvėje.

- Įvairūs kilimai,
- Naujausių madų sofos,
- Miegamųjų ir valgomųjų kambarių baldai
- Įvairių firmų matracai,
- Virtuvės stalai, kėdės, šaldytuvai,
- Virimo krosnys, skalbimo mašinos,
- Vaikų baldai,
- Dažai ir kiti namų apyvokos reikmenys

Abi parduotuvės atidarytos nuo 9 valandos ryto iki 9 valandos vakaro.

PAVERGTOJE TĖVYNĖJE

MOTERYS STATYBOS DARBUOSE

Lietuvoje kasmet auga moterų-statybininkių skaičius. Pagal "Tiesą" 131 nr., statistiniais duomenimis daugiau kaip pusė dirbančių statyboje moterų — tai pagalbinės darbininkės. Taigi, joms tenka sunkus, nekvalifikuotas darbas — transportuoti medžiagas, dirbti krovikais ir pan. Dabar išaiškinta, kad moterys tiek patenkintos savo sunkiais darbais, kad jų neatkalbinsi tų darbų kratytis — jos svajojančios tapti tikromis statybininkėmis. Daugelyje statybos valdybų nerodoma pastangų, kad moterims tektų mažiau fiziniai sunkūs darbai. Blogi reikalai ir su specialiais rūbais statybininkėms. Tie drabužiai atrodo praktiški ir gražūs tik Vilniaus modelių namuose, o statybose jų niekas ir nematęs. Moterys aprengiamos nepraktiškais, nepatogiais, per dideliais drabužiais. E.

JAUNIMO IDEALAS: NAMAS, MAŠINA IR ŽMONA ...

Apie komjaunimui priklausantį Lietuvos jaunimą per Vilniaus radiją, birž. 27 d., kalbėdamas, Kauno m. komiteto sekr. Tvarjonavičius taip aiškino jaunimo gabenimą darbams į plėšinių žemes ir kitas tolimas Sovietijos sritis: "Siems žygdarbiams juos giliai įkvėpia ir ragina augštas komunistinis sąmoningumas, komunistinė pažiūra į darbą ..." Tačiau, pareigūno nuomone, jokia paslaptis, kad dažnai pasitaiko tokių jaunuolių, kurie laikosi nuošalyje, "aukso vidurio politikos". Tokie jaunuoliai, nusiskundžiama, būna labai parankūs priešiškos ideologijos pasekėjams. O kiti jaunuoliai gerai dirba ir mokosi, bet esą "visiškai supuvusios asmenybės". Kaune vienas jaunuolių neseniai buvęs pašalintas iš komjaunimo, nes jam rūpėjusi miesčioniška laimė. Tokie jaunuoliai visaip bandą pateisinti jų idealą, o jis skamba maždaug šitaip: namas, mašina ir žmona. Dabar per radiją dejuota, kad asmeniško praturtėjimo idėjos ir privačiasavininkiški instinktai tai — baisi jėga. Aiškinta, kad tik darbas žmonijos, visuomenės labui esąs gyvenimo laimė. E.

KAUNE AŽUOLYNAS SU ASFALTU IR PIKTŽOLĖMIS

Per Vilniaus radiją kaunietis skundėsi Kauno Ąžuolyne šiuo metu pastebimomis negerovėmis. Taip, esama asfaltuotų takų, bet dalis pasodintų maumedžių nudžiūvę ir niekas nesirūpina jų vietoje pasodinti naujų. O kurie žali, tai stovi su aplaužytomis šakomis ir galūnėmis. Eglaitėmis tiek pat rūpinamasi kaip ir maumedžiais. Esama ir gėlių, bet ... per piktžoles jų nematyti. Jei kur ir nušienaujamos Ąžuolyno vejos, tai nemokšiškai. Kaunietis teigia — klaikus vaizdas ir klausia — ar negalėtų padėti visuomenė, ar negalėtų būsimieji miškininkai, besimoką Žemės Ūkio akademijoje prižiūrėti ir puošti Ąžuolyną? E.

LENINO ORDINAS

A. Sniečkui 60 metų amžiaus sukakties proga įteiktas Lenino ordinas "už nuopelnus tarybinei valstybei". Kremliaus istorikai turbūt užmiršo, kad Sniečkus savo laiku buvo labai karštas Stalino garbintojas — jam būtų nepalyginamai geriau tikęs Stalino ordinas, nes ir Lietuvą jis pardavė dar Stalino laikais ...

STOVYKLA SMILTYNĖJE

Nevėžio pakrantėje, netoli Smiltynės, įsikūrė Pabaltijo moksleivių stovykla "Draugystė". Pabaltiečių moksleivių stovyklos buvo pradėtos ruošti prieš šešerius metus. Dabar į jas jau spėjo atkreipti dėmesį ir "didysis brolis", į stovyklavietę atsiųsdamas Gžatsko J. Gagarino vardo vid. mokyklos moksleivius, kad pabaltiečiams būtų lengviau užmiršti bendros praeities dienas. Pagrindinis stovyklos uždavinys dabar yra "gražiosios tautų draugystės tradicijos ..."

BLOGI ĮRANKIAI

Lietuvos amatininkai nepatenkinti parduotuvėse nupirktais įrankiais. Batsiuviai išsiaiškino odos užtraukimo reples, šlifuoja jas keletą dienų, kol pusiau sumažina svorį. Išradingesnieji rankenas apsuka plastikos juostele. Padoriau atrodančių replių neįstengia pagaminti ne tik Lietuvos, bet ir visos Sovietų Sąjungos fabrikai. Parduotuvėse gaunami batsiuvių peiliai turi vieną silpnybę — labai lankščius ašmenis. Todėl batsiuviai peilių ieško pas spekuliantus, nors tokie peiliai yra namų darbo. Jie gerai užgrūdinti—ašmenys nesilanksto.

Stalių ir šaltkalvių įrangiai, kuriuos matai parduotuvėse, primena viduramžių laikus. Visoje Lietuvoje nerasi žmoniškesnio kastuvo: visi jie sunkūs, rankoms nepatogiais tiesiais kotais. Jeigu pamatysi kastuvą lenktu kotu, žinok, kad jis iš Estijos atvežtas. Lietuvos fabrikai tokių negamina. —vkst—

WINNIPEG, Manitoba

NAUJA BALTŲ F-CIJOS VALDYBA. — Kaip jau iš netolimos praeities žinoma, Winnipege baisiojo birželio 14-15 dienų minėjimai prasidėjo 1950 metais. Tai dar nereiškia, kad Winnipege buvo įsteigtas koks Baltų Federacijos skyr. Tuo metu lietuviai, latviai ir estai sudarė bendrą k-tą, per kurį kartu šios žiaurios trijų Pabaltijo tautų tragedijos įvykius atatinkamai atžymėdavo. Nuo to laiko ir prasidėjo šių įvykių minėjimai kas metai birželio mėnesyje.

Tų įvykių minėjimams kas metai rotacine tvarka vadovaudavo atitinkama tautybė su jos p-ku priešakyje. Bendradarbiavimas buvo nuoširdus ir draugiškas iki 1961 metų. Tais metais įvyko trintis ir reiškėsi kaikurie netikslumai šių trijų tautybių bendroje valdymosi formoje.

1962 m. rotacine tvarka vadovavimo eilė vėl atėjo lietuviams. Bereikalingi ginčai dėl vadovaujamos vietos tęsėsi, nuo ko ir pats veikimas apstojo. Pagaliau iš 1961 m. buvusio pirmininko M. Stauvers pareigas perėmė agr. J. Malinauskas. Jo sugebėjimo dėka pašliję santykiai buvo išlyginti ir veikimas vėl atsistoja į reikiamas vėžes. Nėra to bloga, kas neišeitų į gera.

Šiais metais į Winnipego Baltų F-cijos skyr. v-bą p-ku jėjo lietuvis Ev. Federas, į valdybą — latvis M. Stauvers, lietuvis T. Lukas (iždininku) ir estai: H. Anniko ir J. Kulpa. Pagal ižd. T. Luko pranešimą, 1963 m. birželio 15 dienai Baltų F-jos kasoje iš viso buvo $ 1014,19, išleista $1009,93. Kasoje liko pelno $4,16.

1962 m. per Baltų F-cijos arbatėlę-paraodėlę gauta pelno: $459,96. Viso 1963 m. naujai v-bai kasoje pasilieka: $464,12.

Tenka pažymėti, kad šiais metais Wpg. Baltų F-jai pagal rotacinę tvarką turėjo vadovauti estai. Kadangi jie yra mažiausia tautinė grupė, o jos žymesnieji veikėjai išvažinėjo, jų vieton šiais metais sutiko vadovauti lietuvis Ev. Federas, todėl ir baisiojo birželio minėjimas kiek susitrukdė ir nusitęsė.

Birželio trėmimų minėjimas įvyko š. m. birželio 28 d. St. George Anglican Church salėje. Programą pravedė M. Stauvers, kuris pagrindinei kalbai pasakyti pakvietė Wpg. Baltų Feder. pirm. Ev. Federą.

Prelegentas išsamiai nušvietė tragiškas baisiojo birželio išvežimų dienas trijose Pabaltijo tautose anglų kalba. Po to sugiedoti trijų tautybių himnai ir God Save The Queen.

Iš JAV (Minneapolis, Minn.) buvo atvykusi estų solistė Maret Pank, kuri padainavo tris daineles estiškai ir dvi latviškai.

Tenka džiaugtis, kad minėjimo dieną pasitaikė labai gražus oras, tačiau didelė ir erdvi salė buvo pustuščia.

K. Strikaitis

DELHI, Ont.

MIRĖ JUOZAS STRODOMSKIS. — Vos 28 metus sulaukęs Juozas Strodomskis mirė š. m. liepos mėn. 2 d. Buffalo, N. Y. karo ligoninėje. Paskutiniuoju metu velionis viešėjo Kanadoje pas savo dėdę Julių Strodomskį, pas kurį atvyko atostogų iš JAV. Beviešėdamas a. a. Juozas pasijuto blogai, nes senokai sirgėjęs inkstais. Tada greitosios pagalbos mašina buvo nuvežtas į Buffalo, N.Y., karo ligoninę, kur jis mirė pasikamavęs dar bent 36 valandas. Mirusisis buvo pargabentas pas savo dėdę atgal Kanadon ir š. m. liepos mėn. 5 d. per Delhi liet. šv. Kazimiero parapiją palaidotas vietos katalikų kapinėse.

A. a. Juozas Strodomskis buvo gimęs Lietuvoje 1935 m. vasario 20 d. Bolševikams artėjant, dar mažas su tėvais atsidūrė V. Vokietijoje. Čia jo motina mirė nacių iškankinta. Vėliau velionis Juozas kartu su jaunesne seserim Vanda ir tėvu Pranu emigravo į JAV ir gyveno Kenosha, Wis. Po kurio laiko mirė ir Juozo tėvas. Likęs našlaitis, jis stojo Amerikos kariuomenėn ir tarnavo aviacijoje. Buvo pakeltas į vyr. seržantus. Viso ištarnavo beveik 12 metų. Buvo labai pareigingas, ir viršininkai visi juo pasitikėjo. Dažnai vykdavo su Amerikos valstybės vyrais į kitas valstybes kaip palydovas ir rūpinosi jų saugumu. Daug kartų yra lydėjęs valstybės sekretorių Dulles ir kt., kada jie lankėsi Europoje ir t.t. Velionis paliko vienintelę sesutę Vandą, kuri netrukus baigs gail. sesers mokslą. Be to, liko daugiau tolimesnių giminių JAV, o Kanadoje — dėdė ir dėdienė Julius ir Ona Strodomskiai, kurie jį globojo ir pasirūpino jo paskutine žemiška kelione ... Kl. G.

SUDBURY, Ont.

GEDULINGOS PAMALDOS. — Už pernai vasarą French River prigėrusio a. a. Prano Brauklio vėlę Kristaus Karaliaus bažnyčioje buvo atlaikytos iškilmingos gedulingos šv. Mišios su Libera. Pamaldas užprašė jo pusbrolis Damazas Brauklys su žmona ir Ona Danta iš JAV. Visi lietuviai, kurie dalyvavo metinėse pamaldose, D. Brauklio buvo pakviesti pietų.

KUN. AUGUSTINAS SABAS, atvykęs iš JAV, tris savaites atostogavo pas brolį. Vieną sekmadienį atlaikė lietuviams pamaldas. Atostogu metu aplankė St. E. Tolvaišus, J. M. VI. Kriaučeliūnus, J. M. Čebatorius, V. O. Stepšius, K. E. Šviežikus, M. A. Pranskūnus, J. A. Kručus, A. St. Wildžius, J. B. Stankus, J. I. Račinskų vasarvietę ir diecezinę jaunimo stovyklą Marygrove. Krsp.

Amerikoj riaušės dėl rasių nelygybės tęsiasi. Baltimorės policija vieną dieną areštavo ir patalpino kalėjiman 225 asmenis, tarpe jų 19 dvasiškių įvairių bažnyčių: protestantų, katalikų, žydų ir kt.

Pas Amerikos respublikonus tarpe kandidatų į prezidentus pirmoje vietoje jau stovi senatorius Goldwater. Gubernatoriaus Rockefellerio populiarumas po jo antrųjų vedybų su išsikyrusia moterimi žymiai sumažėjo.

Saugumas vasarnamyje

M. B. DAYMOND, M.D., Ontario sveikatos ministeris

Tūkstančiai šeimų jau pradėjo ar tuoj pradės savo vasaros atostogas. Daugelis tas atostogas praleidžia vasarnamyje, tad laikas visiems prisiminti kaikurias saugumo vasarnamyje būtinybes.

Uždara spintelė vaistams

Daugumas vasarnamių neturi tokių spintelių, kokios yra miestų namuose. Įvairūs daiktai sudedami atidarose lentynose. Tų atvirai padėtų daiktų tarpe dažnai yra vaistai, milteliai vabzdžiams naikinti ir degamoji medžiaga. Tai labai bloga praktika, ypač vasarnamiuose, kur yra mažų vaikų. Saugumo dėliai, turėkime bent vieną užrakinamą spintelę. Jos padarymas kaštuos daug mažiau, negu išlaidos nelaimės atveju.

Degamoji medžiaga

Šios rūšies medžiaga vasarnamyje neišvengiama. Turime gazoliną valčiai, degamą alyvą krosniai, naftą lempai ar žibintui. Dažnai visa tai laikome čia pat vasarnamio kambariuose. Tai taip pat labai bloga praktika.

Ne tik vaikai, bet ir mes patys, neapdairiai pasielgę su degtuku, galime sukelti gaisrą. Daug sutaupytume, jeigu pastatytume atskirą užrakinamą patalpėlę tiems reikmenims. Toje patalpėlėje, tarp kitko, galėtų būti laikomi ir darbo įrankiai, ypač aštrūs, kuriuos vaikai mėgsta naudoti ir dažnai susižeidžia.

Pirmosios pagalbos dėžutė

Dažnai vasarnamiuose susižeidžiame — įsipjauname, įsiduriame ar nusideginame. Koks didelis nemalonumas, kai, nelaimei ištikus, neturime po ranka reikalingiausių dezinfekcinių vaistų ar tvarstomosios medžiagos. Artimiausia vaistinė paprastai yra už mylių, tad visiems patartina pastoviai turėti vasarnamyje pirmosios pagalbos dėžutę. Jei norime, galime ją nusipirkti gatavai paruoštą. Ji vadinasi 'Safety Kit'.

Photo by Ontario Dept. of Health

Vaistų spintelės vasarniamiuose, kaip ir namie, turi būti užrakintos, kad apsaugotų vaikus nuo nelaimių.

OTTAWA, Ont.

KUN. DR. V. SKILANDŽIŪNAS skiriamas Fitzroy Harbour, Ont. Otavos lietuviai labai gailisi netekdami vienintelio lietuvio kunigo, bet tikisi, kad kun. dr. V. Skilandžiūnas Otavos lietuvių nepamirš.

Dr. M. Ramūnienė išvyko į Wasagą, kur bus viena iš vadovų ateitininkų stovykloje.

Liepos 7 d. įvyko Otavos lietuvių piknikas gražiame ponų Pavilonių ūkyje.

Inž. Juozas Danys buvo išvykęs savaitei į Europą. Aplankė Angliją, Vokietiją, Belgiją ir Prancūziją. Iš Paryžiaus parsivežė dailininko V. Kasiulio paveikslą.

Dr. J. Rimšaitė šiomis dienomis grįžo iš Europos, kur išbuvo penkias savaites ir aplankė Vokietją, Šveicariją, Italiją ir Prancūziją.

Ponai P. Dauniai lankėsi pas dailininkus Tamošaičius Kingstone ir įsigijo A. Tamošaitienės paveikslą.

KOMUNISTAI KANADOJE

Gyvendami laisvą ir laimingą gyvenimą, kanadiečiai mažai tesivargina galvojimu apie gręsiantį komunizmo pavojų. Jiems atrodo, kad raudonoji banga yra labai toli, už vandenynų ar tolimų žemynų, taigi nėra ko dėl to jaudintis. Deja, taip nėra. Raudonasis voras tyliai ir gudriai mezga savo tinklą laisvame Kanados krašte, kad, atėjus tinkamam momentui, galėtų visą kraštą pasigniaužti.

Tie, kurie atsakingi už Kanados saugumą, šitą pavojų mato. Nors ir retai, bet retkarčiais angliškoje spaudoje pasirodo to pavojaus ženklai, deja, mažai keno pastebėti. Štai — Otavoje išeinantis laikraštis "The Ottawa Citizen", 1963 m. vasario mėn. 14 dieną rašė: "Komunistai Kanadoje, nežiūrint jų murmėjimo, yra pakankamai gerai įsitaisę. Yra manoma, kad šiuo metu Kanadoje turime mažiausiai 25.000 gerai disciplinuotų Markso-Lenino sekėjų, kurių ištikimybė nepriklauso Kanadai ... Tai reiškia, kad Kanada jau dabar turi savyje gana didelę armiją žmonių, kurie yra pasiryžę kiekvienu metu įvykdyti betkurį uždavinį, jiems tarptautinio komunizmo paskirtą per Toronte esančius centrus."

Komunistų pastiprinimas Kanadoje eina t r i m i s kryptimis. Pirmiausia — ekonominė stiprybė. Visoje Kanadoje, o ypač Toronte, jie turi eilę brangių nuosavybių — namų, ūkių, patogiose vietose ir nekaltais vardais prisidengusių viešųjų salių. Tai yra daug šimtų tūkstančių siekiantis turtas, duodas ir gerą pelną. Toliau eina įvairios grynai komunistų arba jų dominuojamos organizacijos, kurių svarbiausias darbas yra traukti į savo tarpą kuodidžiausią kanadiečių kiekį. Pagaliau raudonoji jų spauda, anglų ir daugeliu kitų kalbų.

Nebūtų tikslu šioje vietoje minėti detalius faktus augsčiau išdėstytiems teigimams paremti, bet suinteresuotieji gali juos sužinoti pasiteiravę atitinkamose įstaigose. B. J.

Saugumo nuo nelaimių ūkiuose savaitė

Pereitais 1962 metais apie 9.000 kanadiečių ūkininkų susižeidė darbo metu. Didžioji tų nelaimingų atsitikimų dalis galėjo neįvykti. Turint tai galvoje, **National Safety League of Canada skelbia Saugumo nuo Nelaimių Ūkiuose Savaitę.** Šios savaitės metu visi, dirbantieji ūkiuose, prašomi atsiminti savo darbo komplikuotumą. Ūkininkas ar ūkio darbininkas yra kartu ir visokeriopas amatininkas. Jis yra ir stalius, ir elektrikas, ir mechanikas, ir administratorius. Visi tie kombinuoti darbai faktiškai reikalauja ne tik įgudimo, bet ir susikoncentravimo. Ką bedirbdami — galvokime!

LIETUVIAI PASAULYJE

J A Valstybės

PREL. DR. J. TADARAUSKAS MARIANOPOLYJE. — JAV tautinės šventės metu Tėvų marijonų centre Marianopolyje kasmet ruošiama Lietuvių Diena, sutraukianti didelį skaičių tautiečių. Šiemet tos dienos iškilmingoms pamaldoms laikyti buvo pakviestas naujasis prelatas iš Kapakviestas naujasis prelatas iš Kanados — mons. J. Tadarauskas. Ta proga gerb. prelatas pasakė jautrų pamokslą lietuvybės reikalais.

LIETUVOS VYČIŲ JUBILĖJINĖ KONVENCIJA, šios didžiai nusipelniusios organizacijos 50-ties metų sukakčiai paminėti, šaukiama Bostone, Mass., š.m. rugpjūčio 14-18 dienomis. Informacijų reikalais kreiptis į Mr. L. Švelnis, 43 Gage St., Needham 92, Mass.

O. ZAILSKIENĖ, vyr. skautininkė, sveikindama jaunuosius skautus akademikus Birutę Strikaitytę ir inž. Zigmą Viskantą, neseniai sukūrusius lietuvišką šeimą, tarp kita ko, šitaip kalbėjo: "Jei anksčiau jaunųjų buvo klausiama: ar už mylimo teki, šiandien pirmas klausimas turėtų būti, ar už lietuvio teki, ar lietuvaitę vedi? Ir tik gavę teigiamą atsakymą mes pradžiugsime, žinodami, kad Lietuvai nebus padaryta skriaudos ..." Įsidėmėtini žodžiai visiems lietuviukams ir lietuvaitėms!

SOL. G. VASILIAUSKIENĖ iš Australijos atvyksta pas savo seserį ir dr. Joną Sandargus, Clevelando priemiestyje North Royalton, apie liepos vidurį susipažinti su Š. Amerika. Eilę vietovių lankys su koncertais. Vienas jos dainų rečitalis bus ir Toronte rudeniop.

PREL. ANTANAS DUBINSKAS, Baltimorėje, birželio 30 d. gražioje Marijos katedroje iškilmingomis apeigomis buvo įvilktas į prelato drabužius.

VACYS ŽUKAS, buvęs Lietuvos aviacijos kapitonas, staiga mirė birželio 22 d. Čikagoje. Palaidotas birželio 26 d. šv. Kazimiero kapinėse.

KONGRESMANAS GLENN CUNNINGHAM (R.—Nebr.), rezoliucijos autorius — H. Con. Res. 59, ir Omahos lietuvių didelis bičiulis, stengiasi sustabdyti komunistinės literatūros įvežimą į JAV-bes.

Australija

ADELAIDĖS KLEBONO KUN. A. KAZLAUSKO, MIC, kunigystės 30 metų sukaktis ir vardo diena — Antaninės atšvęsta jaukiame pobūvyje Liet. Kat. Centro salėje birželio 15 d. Pobūvį ruošė liet. katalikiškos organizacijos, vadovaujant LK Moterų Draugijai.

A.A. ANTANAS BACEVIČIUS miręs Adelaidėje birželio 2 d. Prieš 58 m. gimęs Šakių apskr., Lukšių valsč., Lietuvoje, Kriukų valsč. turėjęs nuosavą plytinę ir visą laiką buvęs aktyvus parapijos ir Pavasarininkų s-gos narys. 1949 m. atvykęs Australijon, dvejus metus buvo Vumeroje, o likusį laiką gyveno Adelaidėje. Čia vertėsi namų statyba. Daug prisidėjo darbu ir aukomis prie LK Centro įkūrimo. Visą laiką sielojosi, kad lietuviai gražiai sugyventų ir būtų vieningi. Birželio 4 d. palaidotas Centenial kapinėse, netoli a.a. kun. J. Kungio.

KAPITONAS NORBERTAS GASĖNAS nuo širdies smūgio mirė birželio 13 d. Melbourne. Velionis buvo baigęs Karo m-los II laidą ir tarnavo Lietuvos kavalerijos pulkuose, užsitarnaudamas kapitono laipsnį. Bolševikų kalintas ir sukilimo išlaisvintas, tremtyje studijavęs Innsbrucko un-te žemės ūkio mokslus. Australijoje dirbo braižytoju valstybinėje įstaigoje.

"SYDNEY DAILY TELEGRAPH" birželio 19 d. paskelbė, kad ateinančiam vasaros semestrui (sausio mėn. 1964 m.) lektoriais pakviesti: 1962 m. Nobelio premijos laureatas biologijos profesorius Harvard un-te James D. Watson ir Niujorko un-to mikrobiologijos profesorius Martynas Yčas. Tokie vasaros semestro kursai prie Sydney un-to vyksta kiekvienais metais ir į juos lektoriais kviečiami pasaulinio garso mokslininkai. Apie mūsiškį profesorių "Daily Telegraph" rašo: "Martynas Yčas, 45 m. amž., studijavo teisės mokslus Kauno ir Vilniaus un-tuose ligi jo išvykimo į JAV 1941 m. Amerikoje jis pasidarė artimiausiu bendradarbiu pasaulinio garso profesoriaus George Gamow.

ISVEŽTUJŲ MINĖJIMAS ADELAIDĖJE birželio 16 d. prasidėjo pamaldomis lietuvių parapijos bažnyčioje. Po to Town Hall salėje įvyko minėjimo akademija: mišrus trijų tautų choras pagiedojo australų himną ir Requiem už žuvusius išvežtuosius; Baltų tarybos pirm. tarė atidarymo žodį; M. H. R. dr. Forbes pasakė dienai pritaikytą žodį; priimtos rezoliucijos. Po to — koncertas, kurį išpildė trijų tautų chorai.

Vokietija

TELEGRAMOS ŠV. TĖVUI. — Naujuoju popiežium išrinkus kardinolą Montini, Povilui VI-jam telegramą su nuoširdžiausiais sveikinimais ir prašymu nepamiršti pavergtos Lietuvos ir jos tikinčiųjų, pasiuntė VLIKo Vykdom. Taryba. Telegramas siuntė Lietuvos diplomatai ir kitos lietuvių institucijos. E.

Britanija

M. GORODECKAITĖ. Venezuelos lietuvaitė, kuri per pastaruosius dvejis metus ruošėsi daktaratui Londono un-te, nuo šio rudens yra pakviesta dirbti asistente Oxfordo un-te. M. Gorodeckaitė yra baigusi Caracas un-tą Venezueloje. Paruošė Pr. Al.

Prancūzija sutiko su kitomis Europos Bendrosios Rinkos valstybėmis padidinti santykius su Britanija ūkiška ir politiška prasme. Sutiko ir susitikti su Britanijos ministeriais kalbėtis bendrais reikalais.

Vyrams ateina perukų mada

Kaikurios moterys jau ne nuo vakardienos naudojasi perukais, jei jų plaukai reti. Dabar įeina į madą ir vyrams perukai plikėms pridengti. Amerikiniai kirpėjai sėkmingai stumia pirmyn perukų madą. Jau apie pusę milijono amerikiečių nešioja perukus, jų tarpe yra tokios kino žvaigždės kaip Cary Grant, Tony Curtis. Perukai gan brangūs, kaštuoja 75 - 350 dolerių, bet užtat sunkiai atskiriami nuo tikrų plaukų ar nuo nuplikusio vyro tikrų plaukų likučių. Perukai priklijuojami specialiais klijais, kurie yra patvarūs, tad galima su peruku eiti po dušu, maudytis jūroje. Reklamuotojai skelbia, kad perukuotiems vyrams geriau sekasi gyvenime, negu plikiams.

Esi ištroškęs?
Gerk CANADIAN

... skaidriausią,
šviesiausią
alų,
kuris šiandien
daromas ...
MOLSON CANADIAN

MOLSON'S
INDEPENDENT BREWERS SINCE 1786

LATVIŲ GĖLIŲ KRAUTUVĖ
802 BATHURST ST. (kampas Bloor)
Telefonas LE. 3-3884.
PAS MUS PUIKIAUSIOS GĖLĖS ...
★ Puokštės nuotakoms bei įvairioms kitoms progoms — europietiškame ir kanadiškame stiliuje.
★ Įvairiausių rūšių skintos gėlės bei vazonai su gėlėmis.
★ Mes turime gintaro irkitokių išdirbinių dovanoms.
Kalbame taip pat vokiškai ir rusiškai.
LOTUS

NOTARAS
ANTANAS LIUDŽIUS, B.L.
savo įstaigą nuo liepos 1 dienos
perkėlė
į naujas patalpas —
Turner Building (Suite 203)
21 Main St. East, Hamilton.
Telefonai palieka tie patys:
įstaigos: JA. 7-5575
namų — FU. 3-8928

Taupyk ir skolinkis
kooperatiniame bankelyje "TALKA"
ISDUODAMOS ASMENINĖS PASKOLOS IKI $3.000, morgičių paskolos iki 60% turto vertės. Nemokamas gyvybės ir paskolų draudimas. PILNAS ČEKIŲ PATARNAVIMAS.
Darbo dienos: pirmadieniais — penktadieniais 9 val. — 1 val. po pietų.
Antradieniais ir penktadieniais 5 val. — 8 val. vakaro.
21, MAIN STREET EAST, ROOM 207 — Telefonas JA. 8-0511

Lietuvių dainų šventės reikalu pasaulinėje parodoje

Didžioji lietuvių diena Pasaulinėje parodoje New Yorke bus 1964 m rugpjūčio mėn. 23 d., sekmadienį. Tą dieną sukanka 40 metų nuo pirmosios dainų šventės, įvykusios Lietuvoje. Šioje sukaktuvių dienoje norima suruošti didžiulę dainų ir tautinių šokių šventę - festivalį. Ruošiamos dainų šventės tikslas yra reprezentuoti lietuvių tautos muzikinį meną Lietuvių Dienoje Pasaulinės Parodos metu ir parodyti kitataučiams, kad Lietuva tikrai yra dainuojanti šalis, nes viena būdingiausių lietuvių sielos apraiškų yra daina.

Lietuvių Komiteto Pasaulinei Parodai Meno Sekcijos pirmininko aktoriaus Kazio Vasiliausko sukviesti New Yorko ir New Jersey valstijos lietuvių choru dirigentai nutarė, kad tokia šventė yra reikalinga, ir tam reikalui išrinko muzikų komitetą, kurį sudaro: pirm. Algirdas Kačanauskas — "Rūtos" ansamblio vadovas, vicepirm. Antanas Visminas — Maspetho Viešpaties Jėzaus Atsimainymo parapijos vargoninninkas ir sekr. Mykolas Cibas — Brooklyno "Operetės" choro dirigentas. Kandidatas — muzikas Vincas Mamaitis.

Komiteto narių adresai: Pirm. Alg. Kačanauskas, 114 East Edgar Rd., Linden, New Jersey, telef. A. C. 201 325, 7927; vicepirm. Ant. Visminas, 50-13 67 St., Woodside 77, New York, telef. HA-6-5421; sekr. Myk. Cibas, 59 Van Nostrand Ave., Great Neck, Long Island, N. Y., telef. A. C. 516 HU-2-4062.

LKPP Meno Sekcijos pirm. akt. Kazio Vasiliausko adresas: 28 Shepard Ave., Brooklyn 8, telef. MI 7-6014.

New Yorko mieste ir apylinkėse bei New Jersey valstijoje yra apie 300 choristų, įsijungusių į įvairius chorus, kurie jau pareiškė savo visišką pritarimą ir sutikimą ruošiamoje šventėje dalyvauti.

Kadangi Lietuvių Komitetas Pasaulinei Parodai chorams kelionės išlaidų negalės apmokėti, todėl nutarta kviesti tik rytinio pakraščio chorus. Jeigu atsirastų chorų norinčių ir iš toliau atvažiuoti, mielai yra kviečiami.

Šiomis dienomis visiems žinomiems JAV rytinio pakraščio ir Kanados lietuviams muzikams ir chorams bei mažesniems dainos vienetams bus išsiuntinėti Muzikų Komiteto laiškai-kvietimai.

Pasaulinės Parodos Lietuvių Dainų Šventės Muzikų K-tas

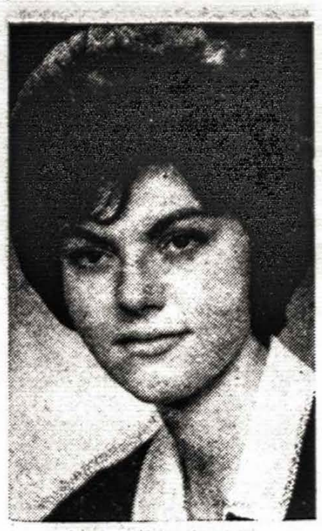

Genė Janušauskaitė

šiais metais baigė Ryerson Institutą, sekretorės kursą. Gavo darbą Imperial Oil Co. Toronte. Genė yra gimusi Simcoe, Ont., 1942 m. rugpjūčio 26 d. Mokėsi Simcoe pradinėje m-loje ir gimnazijoje su labai gerais pažymiais.

Irena Anastazija Palubinskaitė

gimusi Lietuvoje 1944 m., pr. mokyklą ir gimnazijos 13 klasę baigė Belleville, Ont. Šį pavasarį baigė Toronto Teachers' College. Mokytojauti pradeda Toronte šį rudenį ir kartu žada tęsti mokslą universitete.

Gabrielė Petkevičaitė – Bitė

DVIDEŠIMTIES METŲ MIRTIES SUKAKČIAI PAMINĖTI

Šiemet birželio mėn. sukako 20 metų, kai mirė senosios kartos mūsų rašytoja Gabrielė Petkevičaitė—Bitė. Tai viena iš bajorijos atstovių liet. literatūroje. Bajorė iš kelintos kartos, jaunystėje gavo pilną ano meto dvaro panelėms teikiamą išsilavinimą, įskaitant ir lenkų kalbą bei papročius. Bet dvaras jos perdaug neviliojo. Anksti susidomėjo dvaro aplinkoje buvusiais kaimiečiais, įsigilino į jų vargus bei rūpesčius, perkeldama tai ir į literatūrą.

Vargingai gyveną kaimiečiai imponavo rašytojai savo gražia dvasia. Tuo tarpu dvare ji matė visišką kontrastą — prabangioje aplinkoje viešpatavo dvasinė tuštuma ir betikslis laiko leidimas. Dvarininkų ir kaimiečių palyginimas yra pagrindinis jos kūrinių motyvas.

Savo pirmame didesniame kūrinyje, apsakymėlių rinkinyje "Krislai" (1905 m.), rašytoja nagrinėja daugiausia socialines ir kultūrines problemas. Pabrėžiamas kaimiečių skurdas vienoje pusėje ir poniško gyvenimo pertekliai kitoje. Keliamos ponų daromos darbininkams skriaudos bei jų nesirūpinimas kaimiečių sveikatos bei kultūros reikalais.

Romanas "Ad Astra" (1933-34 m.) yra jau kiek platesnio pobūdžio, nors panašia tema. Jame daugiausia vaizduojamas Lietuvos dvaro gyvenimas pereito šimtmečio pabaigoje. Tada mūsų dvarininkai jau pradėjo jausti artėjantį persilaužimą. Vieni, to nepaisydami, laikėsi senojo gyvenimo kelio, kiti — pradėjo dairytis būdų iš slegiančios dvasinės aplinkos pakilti. Rašytoja matė šiam antrajam apsisprendimui tik du kelius — arba visai pasitraukti iš poniškos aplinkos (ką padarė romano herojė E. Kęsgailaitė) arba pakrypti į socializmą (ką padarė antrasis romano herojus stud. Zenonas). Autorės idealas yra Kęsgailaitės kelias — paaukoti dvarą dvasios tobulėjimo reikalui. Tą kelią autorė vadina ad astra — į žvaigždes. **A. R.**

Didelė laisvosios spaudos parodos sėkmė Muenchene

Birželio 26 d. Muenchene atidaryta, Laisvųjų Žurnalistų S-gos suorganizuota, spaudos paroda turi didelę sėkmę ir plačiai paminėta vokiečių spaudos. Laisvosios spaudos parodą globoja Bavarijos darbo ministeris Paul Strenkert. Parodos kataloge nurodyta laisvosios spaudos reikšmė ir atpasakoti Laisv. Spaudos Sąjungos tikslai. Pateiktas ir pavergtųjų tautų laisvame pasaulyje leidžiamų laikraščių, žurnalų ir jv. biuletenių sąrašas. Iš jo seka, kad daugiausia Vakarų pasaulyje pasirodo lenkų ir ukrainiečių spaudos (106 ir 100). Pabaltijo tautų tarpe vyrauja lietuvių laisvoji spauda — 70 leidinių, latviai leidžia 34 ir estai 27. Gudų k. leidinių pasirodo 10.

Straipsnyje "Tiltas tarp Rytų ir Vakarų" žinomas Muencheno dienraštis "Muenchener Merkur" 154 nr. pažymėjo, kad parodoje eksponuota apie 1.000 laikraščių ir žurnalų, atstovauta 21 tautybė. Daugumos spaudos vyraujanti tema — politika, ideologinė kova su komunizmu, kova dėl laisvės ir laisvo apsisprendimo teisės. Min. Strenkerto, parodos globėjo, žodžiais, egzilų spauda sudaranti tiltą tarp Rytų ir Vakarų. Vokiečių spaudą teigiamai įvertino parodos atidarymo metu prof. dr. J. Ereto iš Bazelio ir V. Stankovičiaus iš Paryžiaus paskaitytus referatus. E.

Kultūrinėje veikloje

JURGIS BALTRUŠAITIS, meno istorikas, gyvenąs Paryžiuj, atšventė savo 60 metų amžiaus sukaktį. Sukaktuvininkas yra garsaus mūsų poeto, mirusio Jurgio Baltrušaičio, sūnus. Su paskaitomis jis važinėjo į Columbia ir Yale un-tus, profesoriavo Kauno un-te ir dėstė meno istoriją, parašęs lietuviškai Visuotinę meno istoriją 2-juose tomuose, o taip pat — dvylika tos srities veikalų prancūzų kalba. Dabar ruošia spaudai "La legende des mythes".

RUOŠIAMA VLADO PUTVIO-PUTVINSKIO MONOGRAFIJA. — Ją išleis Liet. Šaulių S-gos tremtyje centro v-ba. Dalis medžiagos jau surinkta, tačiau asmenys, turį žinių apie Šaulių s-gos įkūrėją ir ideologą Vl. Putvį, prašomi siųsti savo atsiminimus monografijos redakcinės k-jos sekretoriaus adresu: V. A. Mantautas, 53 Waverly St., Worcester 4, Mass., USA.

JURGIO GLIAUDOS ROMANO RECENZIJA "TIME" ŽURNALE. — Premijuotasis romanas "Namai ant smėlio", neseniai išleistas Manyland leidyklos anglų kalba, tuoj pat susilaukė reikšmingo dėmesio. "Time" žurnalas birželio 28 d. laidoj davė gana plačią šios knygos (House upon the Sand) recenziją, kartu įsidėdamas ir autoriaus J. Gliaudos nuotrauką.

Pr. Al.

IŠLEIDŽIAMA SIBIRO MALDAKNYGĖ ANGLIŠKAI. — Nek. Pr. M. seserų kongregacija Putname, Conn., išleidžia naują Sibiro maldaknygės laidą anglų kalba. Ši laida bus maldaknygės formato ir geru viršeliu. XX-sios mergaičių stovyklos metu maldaknygė bus pradėta platinti. Stovyklos lankytojai ją galės įsigyti ten pat. Kiti galės gauti savo knygynuose ar užsisakyti iš leidyklos.

STUDIJUOJA SESERYS. — Bažnytinės muzikos srityje pasitobulinti šią vasarą Pijaus X-jo Manhattano kolegijos muzikos mokykloje studijuoja sesuo M. Bernarda ir sesuo M. Bernardeta iš Nek. Pr. M. seserų vienuolyno Putnam, Conn. To paties vienuolyno sesuo M. Viktorija, ruošdamos pedagogės darbui, tęsia studijas ir vasaros metu vaikų institute Toronte, Kanadoje. Kasmet žiemos semestrais Anhursto kolegijoje Woodstocke, Conn., vis kelios seserys iš Putnamo studijuoja įvairius dalykus. O didesnis būrys reguliariai studijuoja dar lituanistinius mokslus. Kongregacija rūpinasi savo seseris gerai išmokslinti.

SOLISTAS J. INDRA po kelerių metų pertraukos vėl pasirodė operos scenoje, G. Verdi "Simon Bokanegre" atlikdamas Gabrielio partiją. Šiuo metu J. Indra yra vyr. Kauno Muzikinio teatro dirigentas. Jis taip pat daug laiko skiria kompozicijai, nors savo muzikinį kelią buvo pradėjęs operos solistu. Sekanti sezoną J. Indra pasižadėjo pasirodyti keturiose operose. Jo balsas, kritikų nuomone, tebėra profesionaliame augštyje: skamba laisvai, lygiai ir įtikinamai.

KAUNO MUZIKINIS TEATRAS sezono uždarymui paruošė premjerą — A. Fredro vodevilį "Damos ir husarai". Pagrindinius vaidmenis atliko V. Blažys, S. Gedvilas, S. Rubinovas, R. Stačiokas, S. Repeškaitė, Z. Masiulevičiūtė, K. Mikalauskas ir kt. Spektaklio režis. Aldona Ragauskaitė, dirig. Stepas Graužinis, dail. Mykolas Labuckas. Premjera įtraukta į teatro gastrolių repertuarą.

DAILININKO Č. KONTRIMO akvarėlių paroda Liepojuje susilaukė didelio pasisekimo. Lygiagrečiai suruošta kita to paties dailininko darbų paroda Kuldigoje. Visi eksponatai vėliau buvo perkelti į Žemaitiją ir Augštaitiją ir savo kelionę užbaigs Kaune.

ŽVEJŲ ANSAMBLIS veikia Klaipėdoje. Tai vienintelis tokio pobūdžio meninis vienetas visame Pabaltijy. Ansamblio vadovas — J. Statkus. Koncertus jis daugiausia rengia Klaipėdoje ir aplinkiniuose rajonuose. Dalį jo repertuaro transliavo Vilniaus radijas.

VILNIUJE VYKUSIOJE FOTO PARODOJE išstatyta apie 150 darbų. Šią parodą "Tiesoje" 139 nr. vertindamas kino operatorius Alg. Mockus nurodė, kad vyrauja fotoreportažas; išsikyrę R. Rakausko ir I. Fišerio darbai, tačiau juose pasigesta pereitų metų premijas laimėjusių J. Grikienio, V. Juodakio nuotraukų. Vienas pajėgiausių psichologinės fotografijos atstovų esąs A. Sutkus. Negausu spalvotų nuotraukų — aplamai šio darbo Lietuvoje rimtai dar niekas nesiima.

VILNIUJE BUVO SUORGANIZUOTA MOKSLINĖ KONFERENCIJA, skirta liaudies dainiui A. Strazdui - Strazdeliui. K. Korsakas A. Strazdelį pristatė kaip "liaudinių, demokratinių ir revoliucinių tradicijų nešėją". Apie surinktą naują dokumentinę medžiagą kalbėjo Mokslų akad. bendradarbis V. Vanagas, o Strazdo poezijos liaudiškumą nagrinėjo doc. J. Riškus. Akademijos bendradarbis Amb. Jonynas nušvietė poeto ryšius su lietuvių tautosaka.

ĮVAIRIUOSE LIETUVOS RAJONUOSE vyko dainų šventės. Birželio 9 tokia šventė buvo Jurbarke su 2.000 dainininkų. Svečių tarpe buvo ir Vilniaus pareigūnų su J. Paleckiu priešaky. Raseiniuose įvyko pirmoji moksleivių rajono dainų ir šokių šventė, su beveik 4.000 saviveiklininkų.

VINGIO PARKE, Vilniuje, birželio 29-30 d. įvyko pirmasis vyrų choro respublikinis sąskrydis. Muz. J. Švedas per Vilniaus radiją pažymėjo, kad iki šiol Lietuvoje vyrų chorai nebuvo populiarūs. Sąskrydyje dalyvavo 3.000 vyrų dainininkų. Juos pasveikinusi pavergtos Lietuvos min. tarybos pirm. pavaduot. L. Diržinskaitė pasakė grynai agitacinę kalbą apie partijos plenumą, ateizmą, ragino ugdyti internacionalizmą ir "visiškai įveikti buržuazinių pažiūrų ir papročių atgyvenas". Toje šventėje Vilniuje dalyvavo ir Baltarusijos choristai ir sovietinių karių choras, tad per radiją džiūgauta, kad greta lietuviškos dainos, plačiai skambėjusi ir rusų bei kitų "brolių tautų" muzika bei dainos.

DAILĖS PARODAI Maskvoje savo darbus atsiuntė daugiau kaip 20 autorių iš Lietuvos. Štai kokios Lietuvos dailininkų darbuose paliestos temos: Šalin kolonizmas — dail. J. Kuzminskis, Kolūkietė ir artojas — prof. Jurkūnas, iš ciklo Eglė žalčių karalienė — A. Makūnaitė, Darbininkas ir brigadininkas — dail. Danilovas ir kt.

Jubilėjinė mergaičių stovykla Putname, Conn.

Birželio 30 d. Nek. Pr. M. seserų vienuolyno ūkyje Putname, Conn., prasidėjo XX-oji mergaičių jubilėjinė stovykla. Joje dalyvauja 120 mergaičių iš įvairių lietuvių kolonijų; tiek tesutelpa dabartinėje stovyklos vietoje. Dėl vietos stokos daug mergaičių į stovyklą nebuvo priimtos.

Tarp tų stovyklautojų gausus būrelis yra ir iš Kanados. Iš Toronto — Katrytė Bagdonaitė, Ramutė Birgelytė, Dalia Juzukonytė, Sigutė Virkutytė, Salomeja Verikaitytė, sesutės Liucija ir Julija Reginaitės. Iš Otavos — Milda Danytė ir Danutė Vilčinskaitė. Iš Montrealio — Nijolė Gudžiūnaitė, Milda Girdžiūtė, Alma ir Regina Staškevičiūtės.

Stovyklai vadovauja sesuo M. Paulė. Kapelionu yra prel. dr. Vytautas Balčiūnas iš Romos. Stovyklos vadovybėn įeina ir seserys kanadietės. Sesuo M. Jonė — stovyklos viršininkės pavaduotoja ir su sesele M. Kristina abi rankdarbių instruktorės. Sportui ir žaidimams vadovauja sesuo M. Cordia. Postulantės sesuo Liuda ir sesuo Gailutė lietuviškai lavina jaunąsias stovyklautojas.

4-rių savaičių stovykla baigsis liepos 28 d. Tada bus didelė šventė: iškilmingos pamaldos, bus apeinami Sibiro Kryžiaus keliai, įvyks metinis piknikas, bus daug pramogų ir jubilėjinės stovyklos užbaiga su mergaičių atliekama programa lauke.

Užbaigimo šventėje tikimasi daug svečių iš visų vietų.

Galimas daiktas, kad nebedaug stovyklų vyks pačiame Putname. Kongregacija turi puikią, erdvią ir miškingą vietą stovyklai įrengti prie ežero.

Jei jaunimo tautiniu bei religiniu ugdymu susirūpintų lietuviai ir mergaičių gerą stovyklavimą remiančių žmonių pagalbos būtų susilaukta artimiausiu laiku, šioji — Vilijos — stovyklavietė galėtų būti pradėta palaipsniui rengti jau ir dabar. **A. Š.**

Iki pasimatymo studenčių Raudondvaryje...

Nutilo skambučiai ir užsidarė Raudondvario durys, o linksmos bendrabutietės išsiskirstė atostogom. Jų vietas užėmė būriai jaunųjų stovyklautojų. Rudeniui artėjant bendrabutietės vėl suvažiuos. Vienoms tai bus sugrįžimas namo, kitos tik pirmą kartą peržengs mergaičių bendrabučio slenkstį, kur jas pasitiks ir lydės rūpestinga seselių globa per sekančius mokslo metus.

Pažvelgusios atgal su džiaugsmu galime prisiminti mūsų dienas, pilnas juoko, dainų ir, žinoma, studijų — darbo. Daug buvo nuveikta per praėjusius metus, nevien mokslo, bet meno, sporto ir kitose srityse. Gyvai veikė skautės ir ateitininkės. Visos bendrabutietės dainavo ir šoko ruošdamos ir išpildydamos "Lietuviškas vestuves". Tai yra dainų ir šokių pynė, gyvai atvaizduojanti lietuviškus vestuvių papročius, trijuose veiksmuose: linksmavakaris, mergvakaris ir svočios pietūs. Su šia programa buvo pasirodyta aštuonis kartus lietuvių ir amerikiečių tarpe. P. Jasiukonis, padedamas Algio, Rimo ir Dalios Žemaitaičių "Lietuviškas vestuves" nufilmavo. Filmas bus spalvotas, garsinis.

Kaip kiekvienų mokslo metų gale, bendrabutietės balsavo už pavyzdingiausią mergaitę. Šiemet išrinkta Irena Gampaitė iš Toronto. Per mokslo metų užbaigimą buvo įteiktos premijos pažangiausiom lituanistiniame kurse: studentei Aurelijai Stongvilaitei; moksleivėm: Danitai Dipelaitei ir Julytei Čikotaitei. Lietuviškų knygų skaitymo konkursą laimėjusiai Aušrelei Vasiliauskaitei padovanoti gintariniai karoliai. Kolegiją ar akademiją baigiančiom draugėm paliekančios bendrabutietės suruošė atsisveikinimo programėlę.

Be to, birželio 12 d. įvyko metinis piano mokinių koncertas. Girdėjome solo, duetus ir trio. Pabaigai pati mokytoja, sesuo M. Bernadeta, paskambino porą modernios muzikos kūrinių.

Metai prabėgo netuščiai. Dabar išsiskirstome, bet nesakome sudiev, o tik iki pasimatymo, nes greit susitiksime. Tada vėl mokysimės, juoksimės ir dainuosime, dirbsime ir džiaugsimės mielam Raudondvary, seselių globoje.

B-tė

Montrealis. — Į V. Vokietiją išvyko 56 kanadiečiai studentai, kurie mėnesį laiko studijuos vokiečių un-tų vasariniuose kursuose. Jie bus apgyvendinti vokiečių šeimose.

T. pranciškonų gimnazijos informacija

Dar p r i i m a m i mokesleiviai šiems mokslo metams į pranciškonų vedamą šv. Antano gimnaziją Kennebunkport, Maine.

Gimnazijoje išeinamas kolegijoms paruošiamasis kursas su sustiprinta lituanistika. Šiemet pristatytos erdvios bendrabučio patalpos ir moderni sporto salė. Galima įstoti į visas klases. Informacijai rašyti: Rev. Father Rector, St. Anthony's High School, Kennebunkport, Maine.

Atsiųsta paminėti

Kristaus Karaliaus Laivas, nr. 26, 27. Tėvų marijonų bendradarbių draugijos savaitraštis, leidžiamas JAV — 4545 W. 63rd St., Chicago 29, Ill.

The Baltic Review nr. 26, 29 West 57th Street, New York 19, N.Y., pabaltiečių leidinys, informuojąs pasaulį apie gyvenimą sovietų okupuotuose kraštuose. Šiame numeryje randamas dr. Br. Nemicko straipsnis "Sovietų režimas Lietuvoje".

Lietuvių Dienos, gegužis, 1963. 4364 Sunset Blvd., Hollywood 29, Calif. Iliustruotas žurnalas lietuvių ir anglų kalbomis. Vyr. red. Bern. Brazdžionis. Šiame numeryje pora puslapių skiriama Toronto Prisikėlimo parapijos dešimtmečiui paminėti.

City of Toronto 1963-64 Municipal Handbook, miesto savivaldybės leidinys, kuriame gausu medžiagos apie patį Toronto miestą, savivaldybės įstaigas, organizacijas ir kt.

Aidai, nr. 6, birželis, mėnesinis kultūros žurnalas. Šiame numeryje: S. Sužiedėlio "Karaliaus Mindaugo dilemos", dr. Pr. Skardžiaus "Dievas ir Perkūnas", V. Čižiūno "Mūsų politinės vienybės ir strategijos klausimu" ir kt. straipsniai.

Skautų Aidas, nr. 6. Lietuvių skautų ir skaučių mėnesinis žurnalas. Leidžia LSS Tarybos Pirmija. Vyr. redaktorius v.s. Č. Senkevičius, 40 Burrows Ave., Islington, Ont.

Šv. Pranciškaus Varpelis, nr. 7, liepa. Tėvų pranciškonų leidžiamas mėnesinis religinio-patriotinio turinio žurnalas. Red. T. Viktoras Gidžiūnas, OFM. Adresas: Franciscan Fathers, Kennebunkport, Me., USA.

Saleziečių Balsas, nr. 1(55). Lietuvių saleziečių — Istituto Lituano Castelnuovo D. Bosco (Asti) Italia — žurnalas.

Iš Vasario 16 gimnazijos naujai statomų pastatų kertinio akmens pašventinimo iškilmių. PLB Vokietijos krašto valdybos vicepirmininkas kun. Br. Liubinas skaito iškilmingą kertinio akmens pašventinimo aktą. Iš kairės: v-bos sekretorius J. K. Valiūnas, narys F. Skėrys, iš dešinės — iždininkas A. Mariūnas.

Gyvenimas filmuose

Karo belaisvių prisiminimai

KORNELIJUS BUČMYS, OFM

Neginčijama tikrenybė, kad šiame kontinente pokario laikotarpyje išdrįsus pagaminti vos keletą filmų, pasmerkiančių komunizmą ir jo vykdytojus, visdėlto gana gausiai publikai pateikiama filmų, kuriuose pasmerkiamas ar pajuokiamas vokiečių nacizmas. Vienas iš tokios kategorijos paskutiniausių filmų — "The Great Escape" (Didysis pabėgimas).

Karo veiksmų metu anglų ir amerikiečių lakūnai karininkai, patekę nelaisvėn ir vokiečių oro apsaugos kariuomenės dalinių priežiūron, visu stropumu vykdo priesaika patvirtintą savo pareigą — pabėgti į laisvę, o nelaisvės metu daryti įvairius trukdymus nelaisvės stovyklos vidaus gyvenime, kad tik kuo daugiau asmenų būtų panaudojama jų apsaugai, tuo būdu atitraukiant juos nuo kitų karinių uždavinių.

Vokiečiai, šį belaisvių karininkų uždavinį ir nusistatymą puikiai pažindami iš gausios mėgintų pabėgimų patirties, pastato ypatingai saugiai įrengtą belaisvių stovyklą, kurion patalpinama 600 aviacijos karininkų belaisvių. Suvežami čia patys atkaklieji ir įvairiose stovyklose jau nekartą bandę pabėgti, bet vėl pagauti belaisviai. Pagavus ir pristačius šion stovyklon vieną ypač pasiryžusį pabėgimų iniciatorių, čia jis randa daugelį savo senų pažįstamų iš kitų stovyklų ir suplanuoja didžiuli žygį — išvesti laisvėn iš kart 250 belaisvių. Visiems stovyklos 600 belaisvių kantriai dirbant per metus laiko, planas buvo įvykdytas — buvo kasami net trys tuneliai, pavadinti Tom, Dick ir Harry vardais. Naciams atradus viena tunelį, darbai buvo tęsiami kitais dviem. Dalis belaisvių nuolat rausėsi po žemėmis, kai kiti planingai įvairiausiomis priemonėmis stengdavosi nukreipti sargybinių dėmesį. Tarp belaisvių esant visokių sričių specialistų, kiti ruošė planus ir žemėlapius stovyklos apylinkėms pažinti ir orientuotis išbėgus, kiti paruošė pasus su visais parašais ir antspaudais, kiti siuvo civilinius rūbus ir pan. Viskas buvo suplanuota ir išdirbta iki smulkmenų. Baigus statyti 350 pėdų ilgio požeminį tunelį, viena 1944 m. kovo mėn. naktis buvo paskirta didžiajam pabėgimui. Tunelio pabaigoje išsiveržus į paviršių, su skaudžiu nustebimu teko konstatuoti, kad iki gretimo miško dar trūko apie 20 pėdų. Tas žymiai pasunkino pabėgimą ir todėl spėjo pabėgti tik 76 belaisviai, kol auštant pabėgimo planas buvo atidengtas. Pabėgusiems įvairiai pavyko atsitolinti nuo stovyklos, bet daugumoje visi trijų savaičių laikotarpyje buvo sugaudyti. Iš jų 50 buvo Gestapo sušaudyti, 23 grąžinti į belaisvių stovyklą ir tik 3 laimingai pasiekė laisvės kraštus. Visdėlto tai buvo didžiausias masinis karo belaisvių pabėgimas pirmojo ar antrojo pasaulinio karo metu ir žymiai sumažino vokiečių prestižą.

Pagal Paul Brickhill prisiminimų knygą, filmui tekstą paruošė James Clavell. Filmą pagamino ir tikrai meistriškai surežisavo John Sturges. Perteikiant autentiškus įvykius, filmas parodo tikrąjį belaisvių gyvenimą, perpintą lūkesčiais, bet taip pat ir komiškais momentais. Nors dar prieš einant į teatrą jau žinomas filmo turinys, tačiau įvairios smulkios, puikiai supintos scenos sekamos su patrauklia įtampa.

Labai darni ir pasigėrėtina vaidyba. Amerikiečių ir anglų rolėse puikiai pasirodo Steve McQueen, James Garner, Richard Attenborough ir gausybė kitų. Nacių rolėse pastebime vokiečių artistus Hannes Messemer, Robert Graf, Hans Reiner.

Viena iš silpniausių filmo ypatybių — priešą, šiame atvejy nacius, pavaizduoti kaip perdėtai naivius ir nesugebančius. Visdėlto, bent vokiečių oro apsaugos daliniai parodyti objektyvesnėje šviesoje.

Nepaprastai puiki Daniel Fapp spalvota (De Luxe) fotografija.

Filmas tinkamas visiems šeimos nariams, nebent keletas šaudymų scenų galėtų išgąsdinti pačius mažuosius.

60,000

NAUJŲ

DARBŲ

Mes kanadiečiai perkame importuotų gaminių vidutiniškai už $235 asmeniui metuose. Jei kiekvienas iš mūsų nukreiptų $100 šios sumos Kanadoje pagamintoms prekėms, mes sukurtume 60.000 naujų darbų Ontario provincijoje.

Mes esame didžiausieji pasaulio importuotojai. Palyginkime metines sumas su kitais kraštais:

Amerikiečiai išleidžia $35 asmeniui improtuotiems gaminiams...

Britai išleidžia $75...

Vak. Vokietija išleidžia $60...

Kanadiečiai išleidžia $235 asmeniui į metus!

Jei šios sumos Ontario provincijoje importuotoms prekėms būtų sumažintos $100, mes vistiek liktume tarpe didžiausių pasaulio importuotojų. Jei tas $100 būtų skirtas kanadiškoms prekėms, mes padidintume savo ekonomiją $600.000.000 ir padėtume sudaryti 60.000 naujų darbų!

Tai atsiekti, vartotojas turi tapti "ekonomiškai susipratęs", nes kasdieniniai pirkiniai ir veda mus į ekonominį gerbūvį ar nesėkmę. Kada vartotojas jieško importuotų produktų, jis ar ji turėtų savęs klausti: Ar yra kanadietiškas pakaitalas? Daugeliu atvejų yra kanadietiškas produktas geras ar net geresnis. Jei daugiau pinigų mes išleisime saviesiems gaminiams, Ontario provincijos gyventojai bus labiau pasiturį.

GOVERNMENT OF ONTARIO TRADE CRUSADE

MORE OPPORTUNITY

The symbol of progress and opportunity for the people and industries of Ontario.

Mann & Martel

REALTORS

2320 Bloor St. W. Tel. RO 2-8255

BABY POINT

$8.900 pilna kaina, 5 kamb. mūr. namas vandeniu alyva apšildomas, alum. antri langai ir durys. Viena atvira skola 10 metų. Įmokėti tik $1.100.

ANNETTE — RUNNYMEDE

$1.200 įmokėti, 6 kamb. mūrinis namas su vieta mašinai statyti, 2 virtuvės, dideli kambariai, kietos ir gražios grindys. Viena atvira skola 10 metų. Pilna kaina $11.900.

SWANSEA — BLOOR

$3.700 įmokėti, atskiras, mūrinis 6 kamb. namas, dvi virtuvės. Į garažą lengva įvažiuoti. Visai arti Bloor ir tuoj galima užimti.

ST. CLAIR — OAKWOOD

$4.700 įmokėti, 8 kamb. dviejų augštų mūrinis namas. Dideli kambariai, 2 moderniškos virtuvės ir naujai įrengta vonia, vandeniu alyva šildomas. Graži aplinkuma ir arti susisiekimo.

BLOOR — JANE

$4.900 įmokėti, 7 kamb. dviejų augštų, gražus mūrinis namas su garažu ir privačiu įvažiavimu. Moderniška virtuvė, vandens alyvos šildymas. Visai arti Bloor.

SWANSEA

$4.900 įmokėti; atskiras, mūrinis gražių plytų namas. 7 dideli kambariai, moderniška virtuvė, gražus kiemas. Prašoma kaina $18.500, gal ir mažiau.

BLOOR — QUEBEC

$3.400 įmokėti, 7 kamb. dviejų augštų mūrinis namas, vandens alyvos šildymas, didelis kiemas. Viena skola balansui, už mėnesio galima užimti. Platus įvažiavimas ir garažas.

HIGH PARK — INDIAN RD.

$7.500 įmokėti, 17 kamb. — 4 atskiri butai, vandens šildymas. Be to, trys garažai su privačiu įvažiavimu. Pirmame augšte 6 kambariai. Pajamų $290 mėn. plius laisvas butas savininkui. Geras pirkinys.

B. SAKALAS

Darbo telef. RO. 2-8255 Namų telef. LE. 6-1410

P.S. Jeigu kartais nerastumėte šiame skelbime sau tinkamo namo ar biznio, tuojau skambinkite mums pasiteiraudami ką mes turime naujo, nes mes gauname kas dieną naujų nuosavybių.

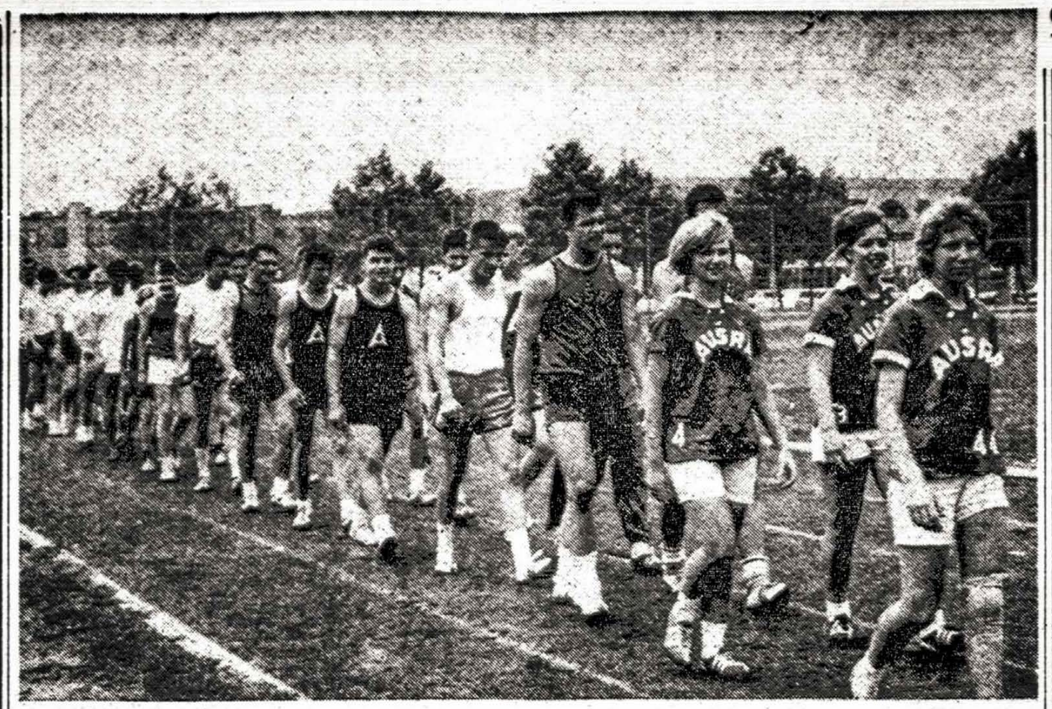

Sportininkų paradas

Šiaurės Amerikos lietuvių sportinės žaidynės Niujorke

Birželio 29-30 d. Niujorke įvyko XIII-jų ŠALSŽ vasaros rato varžybos. Buvo rungtyniaujama lengvoje atletikoje, lauko tenise ir futbole. Varžybos nepasižymėjo nei sportininkų gausumu, nei ypatingomis pasekmėmis, nei žiūrovų masėmis. Žinoma, dėl to negalima kaltinti varžybų vykdytojų, kaltė yra daugiau sporto klubų pusėje, kurie dažnai moka statyti didelius reikalavimus kitiems, o patys kartais nenori nė piršto pajudinti. Iš 5 Čikagoje veikiančių sporto klubų neatvyko nė vienas lengvatletis, garsioji Lituanicos futbolo komanda pasiteisino turinti "kitus įsipareigojimus". Nesimatė nei Toronto Vyčio nei Hamiltono čempijonų!

Varžybų dalyviai. Futbole — 4 Brooklyno LAK komandos; lauko tenise — du Aušros jauniai, trys bostoniškai ir trys brooklyniečiai; lengvoje atletikoje, kaip paprastai, išskyrus keletą Brooklyno futbolistų, varžėsi Clevelando Žaibo ir Toronto Aušros lengvatletai.

Atsiekti rekordai. Minkšti bėgimo takai ir neprityręs starto davėjas bus prisidėję, kad varžybose, išskyrus A. Žaliausko naują rekordą trišuolyje (42'3"0), nebuvo atsiekta jokių ypatingų rekordų. Daugelis pasekmių vos viršijo nustatytą kvalifikacinę normą, o dalis net I-jų ir II-jų vietų laimėtojų neatsiekė net to.

Laimėtojai. Imant išsikovotom pirmom vietom, daugiausia jų surinko Aušros sportininkai: iš 54 galimų jiems atiteko 30, tačiau pagal naujai pertvarkytą taškų sistemą varžybų nugalėtoju liko Clevelando Žaibas, surinkęs 118.4 taškus, antroje vietoje palikdamas Aušrą su 108.1 tašku ir trečioje vietoje Brooklyno LAK su 22 taškais. Su šiuo II-ju varžybų ratu buvo išaiškintas ir XIII-jų ŠALSŽ abiejų ratų klubinis nugalėtojas, kuriuo liko irgi Clevelando Žaibas. II v. atiteko Toronto Aušrai ir III-ji Čikagos LAK Lituanicai.

Varžybų organizacija. Nors praktiškame varžybų pravedime netrūko sportininkus erzinančių pavėlavimų, tačiau šeimininkų nuoširdumas ir patarnavimai iki mažiausios smulkmenos varžyboms pridavė jaukią šeimos nuotaiką.

Varžybų pasekmės

Futbolas. Vyrų ir jaunių nugalėtojai — Brooklyno LAK.

Lauko tenisas. Arūnas — vyrų vienete; Arūnas ir Beirutis — vyrų dvejete; Čeponkus (Aušra) — jaunių vienete.

Lengvoji atletika. Vyrų klasė. 100 m. — A. Malinauskas (Aušra) 11.5 sek., Budreckas (LAK), V. Rušas (Aušra), V. Janulevičius (Aušra); 200 m. — A. Malinauskas (A) 24.5 sek., V. Janulevičius (A); 400 m. — Kolovičius (Žaibas) 54.5 sek., Banys (Žaibas), Budreckas (LAK), Kliveška (LAK); 800 m. — Kolovičius (Ž) 2:05.8 min., Banys (Ž), Bukšaitis (A); 1500 m. — Kolovičius (Ž) 4:34.8 min., Banys (Ž); 110 m. kliūtinis — Juodvalkis (Ž) 15.8 sek., Žaliauskas (A); į tolį — A. Žaliauskas (A) 21'3¼", A. Malinauskas (A), K. Tamašauskas (A), Budreckas (LAK); į augštį — A. Žaliauskas (A) 5'6½", Laniauskas (LAK), Bukšaitis (A), Janulevičius (A); su kartim — K. Gaižutis (A) 9'6; trišuolis — Žaliauskas (A) 42'3", Gaižutis (A), Janulevičius (A), Tamašauskas (A); diskas — Janulevičius (A) 102', Juodvalkis (Ž), S. Žutautas (A), Trumpas (LAK); jietis — Rušas (A) 149'3", Janulevičius (A), Žaliauskas (A), Tamašauskas (A); 4x100 m. estafetė — Aušra 48 sek., LAK ir Žaibas; olimpinė estafetė — Žaibas 3:57.5 ir LAK.

Moterų klasė

60 m. — Čiurlionytė (Ž) 8.4 sek., Karaliūtė (Ž), Juodytė (Ž), Malinauskaitė (A); 100 m. — Čiurlionytė (Ž) 13.5 sek., Mockutė (Ž), Karaliūtė (Ž); 80 m. kliūtinis — Mockutė (Ž) 13.7 sek., Karaliūtė (Ž), Čiurlionytė (Ž); į tolį — Juodytė (Ž) 15'5", Mockutė (Ž), Čiurlionytė (Ž), Starkutytė (A); į augštį — Juodytė (Ž) 4'6", M. Romanovaitė (A) 4'6", Čiurlionytė (Ž), Sarkutytė (A); rutulys — Klimaitė (A) 29'3½", Ambrazevičiūtė (Ž), Čiurlionytė (Ž), Starkutytė (A); diskas — Klimaitė (A) 87'½", Ambrazevičiūtė (Ž), Jurgaitytė (Ž), Karaliūtė (Ž); jietis — Jurgaitytė (Ž) 94' 10", Klimaitė (A), Karaliūtė (Ž), Bilkytė (A); 4x60 m. estafetė — Žaibas 34.2 sek, Aušra.

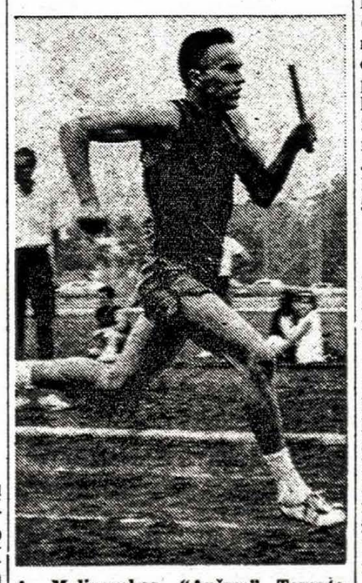

A. Malinauskas, "Aušros" Toronte, laimėjęs tris pirmąsias vietas, bėga vyrų estafetėje.

Mergaičių A klasė. 50 y. kliūtinis — Mockutė (Ž) 7.9 sek., Čiurlionytė (Ž), Karaliūtė (Ž).

Mergaičių B klasė. 50 m. — M. Romanovaitė (A) 7.5 sek., Malinauskaitė (A), Jokubaitytė (Ž), Pikturnaitė (Ž); į tolį — Jokubaitytė (Ž) 13'8½", M. Romanovaitė (A), Jurevičiūtė (A), Malinauskaitė (A); į augštį — M. Romanovaitė (A) 4'2", Starkutytė (A), Jurevičiūtė (A), Jokubaitytė (Ž); 50 y. kliūtinis — Starkutytė (A) 9.6 sek., Jurevičiūtė (A), Pikturnaitė (Ž); diskas — Starkutytė (A) 57'2". Beisbolo sviedinukas — Jurevičiūtė (A) 109', Aremkštytė (LAK), Starkutytė (A), M. Romanovaitė (A); 4x50 m. estafetė — Aušra 30.6 sek.

Jaunių A klasė

100 m. — Pramaneckas (Ž) 12.0 sek., Gamble (Ž), Druval (LAK), Raškauskas (A); 200 m. — Gamble (Ž) 25.4 sek., Pramaneckas (Ž), Markevičius (LAK), Raškauskas (A); 400 m. — Markevičius (LAK) 59.3 sek., Kliveška (LAK), Druval (LAK); 70 y. kliūtinis — Juodvalkis (Ž) 9.1 sek., Trumpas (LAK), Seibis (LAK); į tolį — Trumpas (LAK) 19'2", Tamašauskas (A), Pramaneckas (Ž), Druval (LAK); į augštį — Tamašauskas (A) 5'4", Juodvalkis (Ž), Laniauskas (Ž), Trumpas (LAK); su kartim — Sabaliauskas (LAK) 8'9", Žutautas (A); trišuolis — Tamašauskas (A) 37'6", Juodvalkis (Ž), Žutautas (A), Pramaneckas (Ž); rutulys — Trumpas (LAK) 41'5", Tamašauskas (A), Pramaneckas (Ž), Markevičius (LAK); diskas — Žutautas (A) 104'8", Trumpas (LAK), Meilus (LAK), Pramaneckas (Ž); jietis — Trumpas (LAK), Žutautas (A), Ausmėnas (LAK), Tamašauskas (A); 180 y. kliūtinis — Juodvalkis (Ž) 23.8 sek., Pramaneckas (Ž); 4x100 m. estafetė — Žaibas 50.5 sek., Aušra, LAK.

Jaunių B klasė

60 m. — Astrauskas (A) 7.8 sek., Kryžanauskas (A), Vaškevičius (A), Adomavičius (LAK); 100 m. — Astrauskas (A) 13.2 sek., Vaškevičius (A), Kryžanauskas (A), Sabaliauskas (LAK); 60 y. kliūtinis — Astrauskas (A) 10.5 sek., Kryžanauskas (A), Vaškevičius (A); į tolį—Astrauskas (A), Kryžanauskas (A), Vaškevičius (A), Sabaliauskas (A); į augštį — Astrauskas (A) 5'1", Kryžanauskas (A), Vaškevičius (A), Adomavičius (LAK); rutulys — Astrauskas (A)O 32', Kryžanauskas (A), Vaškevičius (A); diskas — Astrauskas (A) 98'3", Kryžanauskas (A), Vaškevičius (A); jietis — Astrauskas (A) 118'4", Kryžanauskas (A), Vaškevičius (A); 4x60 m. estafetė — Aušra 35.6 sek.

Ką veikia Toronto studentai?

Studentai visada laukia atostogų. Vieniems jos būna labai malonios, visokių įvairumų perpildytos, gi kitiems tik sunkiausias darbas naktinėse pamainose, beveik vergo, pastumdėlio padėty. Bet tai yra gyvenimo mokykla. Ponu nebūsi kiaulių neganęs.

Toronto lietuviai studentai beveik visi turi dirbti. Mūsų žinomi studentai pianistai dirba labai sunkų darbą, vienas naktinėj pamainoj kartonus laužo ir vairuoja sunkvežimį, antras — kiloja didžiausius linoleumo rutulius ir pjausto į įvairiausius gabalus. Abu pianistai saugo savo pirštus, tačiau vistiek "mazolių" pridygo, kaip grybų. Vyrai studentai beveik visi yra darbininkai.

Mergaitės studentės — baltarankės. Jos beveik visos dirba raštinėse.

Dalis studentų-čių jau nebedirba, nes yra gavę pataisas: vieni po dvi, kiti po vieną. Tiems jau tikras metas rimtai sėsti prie knygų, nes maža beliko laiko.

Paprastai visi egzaminai yra laimės dalykas, bet Toronte labai didelė konkurencija, nes trūksta vietų. Taigi, kurie gauna pataisas, yra lyg kandidatai išstūmimui, nes jų vietoj šimtai laukia. Žinoma, kas per žiemą lengvai leido laiką, tai dabar turi per vasaros karščius pasėdėti prie knygų.

Toronto studentas nė vienas negali žaisti su laiku mokslo metu. Turi dirbti daug daugiau, kaip kitur. Kurie pakliuvo į TU, visi yra labai gabūs ir gali 100% eiti iš kurso į kursą, tik reikia pasėdėti savo laiku atitinkamą valandų skaičių.

Daugelis T. studentų atvyksta į Springhursto vasarvietę. Ten jiems vėl bėdos: naktys per trumpos, o dienomis nėra kada išsimiegoti, pailsėti.

Daugelio fakultetų studentai, perėję į paskutinį kursą, nebedirba. Dalis studentų jau dabar yra lietuvių stovyklose vadovais. Greitu laiku bus JAV studentų ateitininkų ir skautų stovyklos. Ten daug torontiškių numato vykti. Tai bus rugpjūčio pabaigoj ir rugsėjo pradžioj.

Dalis studentų-čių aktyviai Toronto studentus reprezentuoja JAV įvairiuose parengimuose, studentų suvažiavimuose, pobūviuose, taut. šokių festivaliuose ir kt. Šiems studentams pagarba, kurie negaili nė laiko nė pinigų ir palaiko bendradarbiavimą su JAV jaunuomene.

Lietuvių skautų veikla

STOVYKLAVIETĖS REIKALAI. — Stovyklavietės fondui aukojo ir pirko pėdas: $25 : P. Barauskas; po $20: dr. Urbaitis, Usvaltas; $10: J. Margis; po $5: dr. J. Matulionytė, J. Demikis, D. Kaunaitė, U. J. Bleizgiai, V. Augėnas, I. Morkūnienė, Kondrotas; po $2: P. Bakšys, L. Vyšniauskas, A. Beresnevičius, J. Miliušas. Visi aukotojai iš L. Rickevičienės aukų lapo. Be to, $34.50 gauta iš Hamiltono p. Sturgevičienės aukų lapo Nr. 145 ir iš p. Stukienės aukų lapo $5 — aukojo J. Paršeliūnas, V. Urbonas, $2 — Dimitrijovas. Visiems aukotojams nuoširdus skautiškas ačiū.

STOVYKLAVIETĖJE LANKĖSI L. koop. "Paramos" pirm. J. Strazdas, p. Dalinda ir D. Renkauskas. Jie apžiūrėjo stovyklavietę asmeniškai ir kiek tai liečia morgičių davimą. Jų nuomone, stovyklavietė pigiai nupirkta, ir daug iki šio laiko padaryta. Stovyklavietės reikalai remtini kaip LSS-gos lietuviškojo instituto plėtimas.

PEREITĄ SAVAITGALĮ STOVYKLAVIETĖJE lankėsi ps. dr. A. Kulpavičius, kuris patikrino statybos ir peržiūrėjo visus atliktus žemės darbus. Jo nurodymu ir priežiūra buvo pastatyti stovyklos vartai.

ŠĮ SAVAITGALĮ vėl organizuojama talka į stovyklavietę. Vadovai prašo tėvelius kaip galima gausiau atvykti ir padėti atlikti ruošos darbus, nes tik šis savaitgalis prieš stovyklą beliko.

STOVYKLAVIETĖS ŠVENTINIMAS įvyks rugpjūčio 3 d., šeštadienį. Šv. Mišias celebruos Kanados liet. Kunigų Vienybės pirm. prelatas dr. J. Tadarauskas. Į šias iškilmes kviečiami oficialūs asmenys, visų organizacijų pirmininkai, skautų tėvai — rėmėjai, visa visuomenė, kuri supranta jaunimo reikalus, bei visi aktyvūs ir pasyvūs skautai ne tik iš Toronto, bet ir iš visų Kanados lietuviškų kolonijų, o taip pat ir iš JAV.

Stovyklos vadovybė

SKAUTŲ-ČIŲ STOVYKLAI liepos 27 — rugpjūčio 11 d. vadovaus sekantieji vadovai: stov. virš. s. K. Batūra, pavaduotoja ps. M. Vasiliauskienė, adjutantas s. V. Rušas, ūkio vadovas s.v.v.sl. G. Stanionis, vyr. virėjas sl. J. Saudinaitis. Skautų pastovyklės virš. s. Balsas, skaučių pastovyklės virš. ps. E. Sakienė ir kiti vadovai. Malonu pranešti, kad šioje stovykloje sveikatos reikalus tvarkys senas skautas dr. J. Yčas, kartu stovyklaudamas.

Jūrų skautams stovykloje vadovaus ps. P. Butėnas, vilkiukams s. J. Dambaras, s. L. Kalinauskas, ps. P. Saplienė, s.v.v.sl. A. Valiūnas ir kiti.

JUBILĖJINĖ STOVYKLA. Šiais metais ruošiama nuo rugpjūčio 17 iki rugsėjo 1 d. Camp Child, Plymouth, Mass., JAV. Visi važiuojantieji registruojasi pas s. D. Keršienę RO 2-5521. Laikas trumpėja, paskubėkim, nes reikia pranešti stov. vadovybei asmenų skaičių ir sutvarkyti transportą. F.

NERINGOS TUNTO ŽINIOS

• Išrinkus j.s. H. Stepaitį Jūrų Skautijos vadu, tunto jūrų skautų dalies vedėju paskirtas v.v. M. Slapšys.

• Liepos pradžioje tunto jūrų skautės ir skautai turėjo 3 dienų iškylą Bearskill parke už North Bay. Į ten buvo nugabenta ir viena būrinė valtis. Iškylos metu mokytasi buriuoti ir kartota patyrimo laipsniai. Užsiėmimus vedė v.v. R. Namikas.

• Kitų pareigūnų skyrimai: tunto adjutantu v.sl.b.k. J. Kuprevičius, K. Vaidoto laivo vadu vair. A. Žymantas, o laivo instruktoriumi v.v. R. Namikas.

• Tunto jūrų skautai-ės šiemet savo atskiros stovyklos neturės, nes visi vyks į jubilėjinę skautijos stovyklą prie Custer, Mich., p. Rako ūkyje. Jūrų skautijos vadijos pavedimu stovyklą rengia Čikagos jūrų skautų Baltijos ir jūrų skaučių Juodkrantės tuntai. Stovyklos pradžia rugpjūčio 17 d.

Tėvai, ar bičiuliai, kurie sutiktų nugabenti keletą vaikų į stovyklą ar galėtų leisti panaudoti susisiekimo priemones, prašomi pranešti tuntininkui j.v.s. B. Stundžiai telefonu 247-5634. Sk.

Kas naujo Kanadoje?

Miškų gaisrai atėjus vasarai vėl prasidėjo visoje Kanadoje. Gaisrai dažniausia kyla dėl turistų neatsargumo. Vien tik Ontario provincijoje šiuo metu dega miškai 114 vietų.

Amerikiečių dominavimas Kanadoje daugumos kanadiečių nuomone nelaikomas b l o g u ženklu. Pagal viešosios nuomonės instituto duomenis, 48% visų kanadiečių laiko tai geru ženklu. Kvebeke net 65% pasisako už amerikiečius.

Kreditistų partija ieško naujų būdų išeiti į visuomenę. Kalbama apie vardo keitimą. Norint nusikratyti Kvebeko vado Real Caouette, buvo panaikintas vado padėjėjo postas, kurį Caouette užėmė.

Gimimų skaičius Kanadoje jau kelinti metai vis mažėja. 1962 m. 1000 gyventojų buvo 5 gimimai. Augščiausias gimimų skaičius buvo 1947 m. — 30 gimimų tūkstančiai gyventojų.

Numatomas rekordinis turistų skaičius šiais metais ir tikimasi, kad turistai paliks Kanadoje daugiau kapitalo, negu kanadiečiai kituose kraštuose. Praėjusiais metais kanadiečiai išleido $50 mil. daugiau, negu kiti turistai Kanadoje.

Po nepasisekusio finansų ministerio W. Gordono biudžeto min. pirm. L. B. Pearson pareiškė, kad ateityje sudarant biudžetą bus kreipiamasi ir tariamasi su įvairiomis biznio ir pramonės institucijomis.

Jungtinių Tautų daliniuose Konge šiuo metu bėra likę tik 250 kanadiečių. Kalbama, kad šių metų pabaigoje visa JT kariuomenė iš K o n g o bus atitraukta.

Provincijų ministerių pirmininkų konferencija įvyks liepos 26 ir 27 dienomis Otavoje. Tarp kitko bus svarstomas liberalų sudarytas $400 mil. fondas, iš kurio bus duodamos paskolos savivaldybėms. T a m fondui priešinasi Kvebeko premjeras J. Lesage.

— —

Lenkijos vyriausias komunistų vadas Gomulka apkaltino Lenkijos vyskupus, kad jie nesilaiko mirusio popiežiaus Jono XXIII kelių. Vienu žodžiu jis pradeda mokyti katalikų vyskupus, kas tai yra pirmapradė nuodėmė. "Karai yra pirmapradė kapitalizmo nuodėmė", tvirtina Gomulka.

R. CHOLKAN

& CO. LIMITED **REALTORS**

527 Bloor St. W. – Toronto 4, Ont.
Telefonas LE. 2-4404

INDIAN RD. — BLOOR.
$1.500 įmokėti, 9 kamb., mūrinis namas. Pilna kaina tik $14.900, puiki nuomavimo vieta, arti būsimo požeminio traukinio.

SWANSEA.
$3.000 įmokėti, puikus vienos šeimos atskiras mūrinis namas, gražūs dideli kambariai, privatus įvažiavimas.

KINGSWAY.
$3.000 įmokėti, gražus 5 k. bungalas, užbaigtas 3-jų k. butas rūsyje, garažas su privačiu įvažiavimu, puikus didžiulis kiemas, arti susisiekimo.

DOVERCOURT RD.
$4.000 įmokėti, 9 kambarių, atskir., mūrinis namas, vandens alyvos šildymas, dvi vonios, viena atvira skola balansui.

WINDERMERE — BLOOR.
$4.000 įmokėti, atskiras, 7 kambarių mūrinis namas, kvadrat. planas, ultra moderni virtuvė, 2 vonios, užbaigtas recreation kambarys.

BABY POINT.
$4.000 įmokėti, vos tik 4 metų senumo, 6 kambarių atskiras mūrinis namas. Kvadratinis planas, užbaigtas rūsys, privatus įvažiavimas.

JANE — BLOOR.
$5.000 įmokėti, atskiras, 7 didelių kambarių mūrinis namas, graži moderni virtuvė, vandens alyvos šildymas, garažas, platus įvažiav.

INDIAN RD.
Apie $6.000 įmokėti, 12 kambarių, atskiras, mūrinis namas, kvadratinis planas, vandens alyvos šildymas, garažas su privačiu įvažiavimu, gauna $334 mėn. nuomos.

SWANSEA.
$4.500 įmokėti, 7 kambarių, atskir., mūrinis namas, naujas alyvos šildymas, moderni virtuvė, puikus viduj, 4 k. pirmame augšte, garažas.

VAKARUOSE.
Apie $10.000 įmokėti, 10 butų atskiras, mūrinis pastatas — 10-pleks, vandens alyvos šildymas, 7 metų senumo, privatus įvažiavimas.

BABY POINT
$4.000 įmokėti, gražus 6 kambarių atskiras namas, karšto vandens alyvos šildymas. Garažas ir šoninis įvažiavimas. Viena skola balansui. Prašo $17.900.

INDIAN RD. — BLOOR
$10.000 įmokėti, puikus 11 kambarių (centre hall) namas. Karšto vandens šildymas. 3 vonios, 4 kambariai pirmame augšte. Viena skola balansui. Prašo $28.000.

MIMICO — LAKESHORE RD.
$8.000 įmokėti, 6 butų apartamentinis pastatas, tik 4 metų senumo. Karšto vandens šildymas. $8.616 metinių pajamų. Našlė anglė parduos arba keis į 6-8 kambarių namą.

KINGSTON RD.
$18.000 įmokėti, 24 butų apartamentinis pastatas, visi butai vieno miegamojo. Rinktiniai bevaikiai nuomininkai. Visuomet pilnai išnuomotas. $27.660 metinių pajamų. $4.500 gryno pelno, apmokėjus visas išlaidas, įskaitant ir morgičių mokėjimus.

EGLINTON — KEELE
$20.000 įmokėti, 34 butų tik 5 metų senumo. Visuomet pilnai išnuomotas. $38.262 metin. pajamų. Savininkas nori skubiai parduoti. Labai žema pilna kaina.

KINGSWAY RAJONE
$25.000 įmokėti, 21 butas Kingsway - Royal York rajone. Gražus pastatas, geriausiam vakarų Toronto rajone. $28.000 metinių pajamų. Visas išnuomotas. $6.500 gryno pelno į metus.

PARKDALE RAJONE
$40.000 įmokėti, 48 butų modernus apartamentinis pastatas. Balkonai, keltuvas ir kiti naujausi įrengimai. $64.000 metinių pajamų. 15% už investuotus pinigus, plius numokėtų morgičių suma.

SCARBORO
$30.000 įmokėti, 29 butai. Balkonai, keltuvas, recreation kambarys ir kiti naujausi įrengimai. $38.500 metinių pajamų. Parduos už mažiau negu kainavo pastatyti.

Be to, turime labai didelį pasirinkimą įvairaus dydžio apartmentinių namų.

Pr. KERBERIS
Darbo tel. LE. 2-4404
Namų tel. LE. 5-1584

J. RUKŠA
LE. 2-4404
Namų telefonas LE. 6-9165

PASITEIRAUKITE DĖL KITŲ NUOSAVYBIŲ.
REIKALINGI NAMAI PARDAVIMUI.

Taupyk ir skolinkis

Toronto Lietuvių Kredito Kooperatyve "PARAMA"

Būstinė: Lietuvių Namai — 1129 Dundas Street West, Toronto 3, Ontario • Telefonas LE. 2-8723

Už santaupas moka nuo 4¼% iki 5%. Už asmenines paskolas ima tik 7½%. Už paskolas - morgičius — 6½%. Paskolos mirties ir invalidumo atveju apdraustos. Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydyje, bet nedaugiau $2.000.00.

Paramos nariais gali būti kiekvienas lietuvis gyvenantis Kanadoje.

KASOS VALANDOS: dienos metu nuo 10 val. iki 1 val. 30 min. kiekvieną dieną, išskyrus šeštadienius ir sekmadienius, o vakarę nuo 4 val. 30 min. iki 8 val. 30 min. tiktai pirmadieniais ir penktadieniais.

F. SENKUS REAL ESTATE 1997 Dundas St. W. Telefonas 533-4414

Arti Prisikėlimo bažnyčios prie Rusholme Rd. — tripleksas, atskiras, bevcik naujas, pelningas namas, 2 garažai.

VYRIŠKŲ IR MOTERIŠKŲ RŪBŲ SIUVĖJAS priima užsakymus vyriškų ir moter. paltų ir kostiumų.

A & B TAILORS
A. Beresnevičius

Parduodami vyriški kostiumai, megztiniai, viršutiniai marškiniai ir kita.
1299 DUNDAS STREET WEST, TORONTO. TEL. LE. 1-1432

AUGŠTŲ KVALIFIKACIJŲ MECHANIKAI
Sav. Bill Bartha ir Frank Petit
Taiso visų modelių mašinas: automatinės transmisijos, ratų balansavimas, motorų remontas, tepimas ir kt. Sykį pabandę, grįšite pas mus atgal.
BLOOR AUTORITE GARAGE
296 BROCK AVE. (tarp Dundas ir College). Telefonas 531-1305

Extra Realty Ltd.

1043 BLOOR ST. W. • Tel. LE. 1-1161

Didžiausias pasirinkimas namų, farmų, žemės sklypų, apartamentų, biznių.

JANE — ANNETTE. Mūrinis, atskiras 5 kamb. bangaliukas. Kaina $11.000.
INDIAN GROVE — KEELE. $500 įmokėti, 6 kambarių per du augštus, gerame stovyje namas — dvi virtuvės, nauja apšildymo krosnis. Užpakalinis įvažiavimas. Kaina $8.500.
BATHURST — BLOOR. $1.500 įmokėti, mūrinis, 7 kambarių per 2 augštus namas, geras įvažiavimas, garažas. Kaina $11.500.
SWANSEA. Vienas blokas nuo Bloor į pietus, mūrinis, atskiras per du augštus, 7 kambarių namas — 2 virtuvės, geras įvažiavimas, garažas, gražus kiemas. Kaina $16.900.
BLOOR — RUNNYMEDE. $5.000 įmokėti, atskiras, mūrinis, po 5 kambarius dupleksas. Skubus pardavimas.
YONGE — ST. CLAIR. 8 kambarių per 2 augštus namas, gražioje vietoje, dvigubas garažas, privatus įvažiavimas. Skubus pardavimas.
LINDSAY. 180 akrų geros žemės, 9 kambarių gyvenamas namas ir visi reikiami trobesiai. Parduodamas dėl senatvės. Kaina $14.000.

Skubiai prašau skambinti man asmeniškai po darbo nuo 8-10 val.

J. KUDABA Namų telefonas RU. 3-2105
Kreipkitės visais reikalais. Čia gausite rimtą ir sąžiningą patarimą.

Atsivežant į Kanadą ar keliaujant
jums patars ir padės
V. BAČĖNAS
FOUR SEASONS TRAVEL LTD.
109 Bloor St. W., Toronto 5
WA. 5-5555
Po darbo LE. 6-4681

LIQUIFLAME
OILS LTD.
Atstovas
H. ROŽAITIS
Nemokamai taisome bei išvalome krosnis-degintuvus savo klijentams.
Telefonas LE. 3-4908.

A. J. MORKIS

REAL ESTATE & MORTGAGE BROKER

1385 Queen St. W. (prie Lansdowne Ave.)

Telefonai: LE. 4-8459; LE. 4-8450 Namų telefonas: BE. 3-5996

Nepaprastas pirkinys. Gazolino stotis ir parodomasis kambarys $25.000. Dundas ir Gilmour kampas. Blokų konstrukcija. Parodomasis kambarys 4 automobiliams, remonto dirbtuvės 8 automobiliams, auto dažymo įrengimai, 2 autom., 2 gazolino pompos. Idealus pirkinys partneriams.

Parkdale rajone 12 kambarių. $4.000 įmokėti. Mūrinis, prijungtas namas su šilto vandens šildymu, 4 pilnai įrengtom virtuvėm, 2 patogumų kambariai. Vienas morgič., $100 savaitinių pajamų.

Bungalow Swansea priemiestyje. $2.500 įmokėjimas. Mūrinis, alyva šildomas, moderni virtuvė.

Tripleksas New Toronte. $6.000 įmokėti, beveik naujas, vienas pirmasis morgičius. Du butai po 5 kambarius ir vienas keturių kambarių. Šilto vandens ir alyvos šildymas. Mėnesinės pajamos $330.

Jane — Bloor rajone. $5.000 įmokėti, vienas morgičius, septynių kambarių prijungtas mūro namas, 2 modernios virtuvės, 2 patogumų kambariai, šilto vandens ir alyvos šildymas. Garažas. Visa kaina $19.900.

Dupont — Symington. $2.000 įmokėti, dalinai prijungtas, 4 kambariai pirmame augšte ir 3 antrame, 2 labai modernios virtuvės.

Turime krautuvių, farmų, vasarviečių, hotelių, motelių įvairiose vietose ir įvairia kaina. Prašome tik kreiptis pas mus.
Taip pat parūpiname geresnėm sąlygom paskolų - morgičių.

Vyt. Morkis J. Kaškelis A. Bliudžius

Skaitytojai pasisako

PONE REDAKTORIAU,

Tamsta pataipinote "Tėviškės Žiburiuose" liepos mėn. 4 d. laidoj R. Liormano man atvirą laišką dėl ištraukos, talpintos "Moters" žurnale, kur buvo kalbama apie Vasario 16 dienos šventimą 1943 m. Kaune. Taigi į tą laišką ir atsakau.

Toje ištraukoje aš nieko neįtaigojau. Paduodu tik faktus. Nieko nepridėjau, nieko neatėmiau, nieko neiškreipiau. Ir nieko nesmerkiau ir šiandien po 20 metų nieko nesmerkiu. Tai Tamstos mintis, kad "visi gen. tarėjai buvę puikūs lietuviai patrijotai, išskyrus gen. Kubiliūną". Matot, iš vienos trumputės ištraukos sunku yra daryti betkokias išvadas. Ir jų daryti nereikia. Vokiečių okupacija tęsėsi Lietuvoj daugiau kaip trejus metus, tai reiktų ir kalbėti apie tą visą laikotarpį. Ir tik gerai išnagrinėjus, bus galima daryti išvadas ir apie Kubiliūną, ir apie kitus gen. tarėjus ir bendrai apie taip vadinamą visą "Lietuvos savivaldą".

Iš fakto, kad gen. Kubiliūnas neatėjo į Vasario 16 Dienos rengiamas Įgulos bažnyčioje pamaldas, dar negalima daryti kokių nors išvadų apie jį kaip blogą lietuvį. Gen. Kubiliūnas laviravo, ir dėl to susilaukė daug kalbų, daug priekaištų. Jis turėjo savo politiką, ir ją varė. Varė labai sąmoningai. Bet jis nešė labai sunkią naštą.

Generolas Kubiliūnas būdamas pirmuoju gen. tarėju išgyveno du perijodu: pirmą, kada jis tikėjo vokiečių ginklo pergale, ir antrą, kada jis nustojo tuo tikėti. Švenčiant 1943 m. Vasario 16 Dieną, jis dar buvo neišgyvenęs pirmojo perijodo.

Bet pirmame perijode ir antrame jo tikslai buvo tie patys: išlaikyti žmones, išlaikyti įstaigas, išlaikyti Lietuvos ūkį. Tarp kitko, jis buvo ir labai atsargus. Beveik visiškai užsidaręs pirmame perijode, daug laisvesnis ir atviresnis antrame. Vokiečiams jis nebuvo niekad (kaip žmonės mėgsta vulgariai pasakyti) parsidavęs.

Generolo Kubiliūno veikla ir politika, kuri užsibaigė taip tragiškai ir jam pačiam ir apskritai Lietuvai, yra ir įdomi, ir pamokanti, ir priklauso jau istorijai. Tai yra viešas reikalas ir apie tai reikia kalbėti. Vokiečių okupacijos laikotarpis labai mažai mūsų pačių yra paliestas, mažai nagrinėtas. Antrasis okupantas — rusiškas bolševizmas — padaręs Lietuvių tautai daug daugiau žalos, nebus objektyvus savo konkurentui, taigi ir laukti iš jo ar jo bendradarbių istorinės tiesos ir nereikia, nors okup. Lietuvoj liko visa medžiaga.

Daug tektų kalbėti tais reikalais. Turiu dar vilties kada nors skelbti visą savo dienoraštį iš ano meto. Šiuo kartu galiu užtikrinti p. R. Liormanui, kad akmenų mėtyti nesirengiu, o nuo tiesos pabėgti nei generolui Kubiliūnui, nei kitiems nepasiseks, o galų gale ir reikalo bėgti nėra. Buvo gera valia. Ir ne mes lėmėme ano laiko įvykius. Jei nuo mūsų būtų priklausiusi įvykių raida, ji būtų buvusi ne tokia.

Su tikra pagarba,

J. Matulionis

Toronto.

Naujojo popiežiaus pirmosios savaitės

(Atkelta iš 2 psl.)

mos vyskupas, kalbėdamas Romos dvasiškijos atstovams (virš 2500), susirinkusiems Klementine salėje, priminė, kad jis pats praleido 34 savo kunigiško gyvenimo metus Romoje ir gana gerai pažįsta Bažnyčios sostinės gyvenimą. Į ši miestą tačiau, pastebėjo popiežius, veržiasi įvairios moderniųjų papročių srovės, nevisada suderinamos su Bažnyčios mokymu ir nuostatais. Tad didis Romos dvasiškijos uždavinys ir atsakingumas parodyti Romą kaip pavyzdį visam krikščionškajam pasauliui.

Kalbėdamas amerikiečių maldininkų audiencijoje, popiežius pranešė, kad dėl Jono XXIII ligos ir mirties neįvykusios Filadelfijos vyskupo Jono Neumann palaimintuoju paskelbimo iškilmės nukeliamos kiek vėlesniam laikui. Ta pačia proga Paulius VI išreiškė savo pasigėrėjimą JAV-bių katalikais dėl jų lojalumo šv. Petro įpėdiniams. Pirmasis amerikietis, gavęs privačią audienciją pas naują popiežių, buvo Richard Nixon, buvęs JAV viceprezidentas. Keletui dienų praslinkus, liepos 2 d. privačioje audiencijoje buvo priimtas ir dabartinis JAV prezidentas John F. Kennedy.

Mirusiam popiežiui gana giliai užmezgus ryšius su komunistiniais kraštais, visų dėmesys smalsiai krypsta į Paulių VI. Kaip jis laikysis šiuo klausimu? Daugumos nuomone, Paulius VI vartos daugiau atsargumo. Sekančią po išrinkimo dieną jis aplankė sergantį ukrainiečių apeigų arkivyskupą Josyf Slipyi, kuris neseniai atvyko į Vatikaną, išbuvęs 18 metų komunistų kalėjimuose. Paulius VI turėjo taip pat ilgą pasitarimą su Vienos kardinolu Koenig. Pačios pirmosios savo kalbos pabaigoj palinkėjo tikintiesiems, tebesantiems kraštuose už geležinės uždangos, prisikėlimo aušros.

Atsakydamas į Chruščiovo sveikinimus, Paulius VI santūriai padėkojo, pastebėdamas, kad jo sveikinimas pažadina rusu tautos ir jos civilinės bei krikščioniškosios istorijos prisiminimus. Karūnacijos iškilmėse kalbėdamas 9 kalbomis, tarp jų ir rusiškai, priminė, kad tiek tikroji taika, tiek krikščionių vienybė nėra lengvai pasiekiamos, ir todėl kvietė visus prie bendro pasiaukojimo ir bendradarbiavimo šių tikslų įgyvendinime.

• **Knyga apie Mariją.** Dayton un-tas paskyrė Marijos knygyno medalį 1963 m. kun. Titui F. Cranny už jo knygą "Our Lady and Reunion". Šis medalis skiriamas kasmet už praėjusiais metais anglų kalba geriausią knygą apie Mariją.

ČIKAGOS VAIZDAI IR VARGAI

EDVARDAS ŠULAITIS

ČIKAGOS LIETUVIAI jau pasiruošė ilgesniam vasaros poilsiui po triukšmingo įvairių parengimų sezono. Antroji JAV ir Kanados lietuvių tautinių šokių šventė, sutraukusi apie 900 šokėjų ir apie 7.000 žiūrovų, apvainikavo praėjusio sezono darbus. Liepos mėn. 7 d. užsibaigusi Čikagos prekybos paroda su ten buvusiu Lietuvos pavilijonu irgi buvo malonus įvykis darbų sezono pabaigai.

Šie didieji įvykiai buvo įspūdingi ir malonūs, tačiau jie nutraukė dėmesį nuo ankščiau buvusių ar dar būsimų programų. Kaip jau rašėme, birželinių įvykių minėjimai (buvo net 2, kadangi rengėjai nepajėgė susitarti dėl bendro minėjimo) praėjo tik negausaus publikos būrio pastebėti. Liepos mėn. 14 d. turėjo įvykti Dariaus - Girėno žuvimo 30 metų minėjimas, tačiau, man rašant šiuos žodžius kelias dienas prieš minėjimą, atrodė, jog šis minėjimas tebus tik privataus pobūdžio. O būdavo laikai, kada Dariaus - Girėno minėjimai sutraukdavo didesnes, stebėtojų mintas, negu praėjusi šokių šventė, o jų garsai plačiai nuskambėdavo amerikiečių spaudoje. Ir tas viskas dar buvo taip neseniai — tik prieš 5 metus ir ankščiau.

Liepos mėn. 14 d. taip pat buvo planuojamas ir paradas bei programa Pavergtųjų Tautų Savaitės proga, tačiau ir jam didesnio pasiruošimo lietuvių tarpe nesimatė. Jeigu čia lietuviai negausiai pasirodytų, tai nebūtų staigmena, nes prieš porą metų jame iš lietuvių pusės tebuvo mažiau negu 10 dalyvių. Keista, kada parengimai, kuriuose yra keliamos Lietuvos laisvinimo mintys ir pinami laisvų dienų prisiminimai, turi tenkintis tik dešimtimi ar šimtu dalyvių.

Beje, vasaros mėnesiais dar matysime vieną kitą lietuvių jaunimo stovyklą, kurioje, nors jau nevisur ir nevisada lietuvių kalba yra dažnas svečias, priaugančiajai kartai bus sveika tarpusavyje pabendrauti bei tautiniai sustiprėti.

O kagi darys vyresnieji tautiečiai? Jie savaitgaliais rinksis tradiciniams piknikams - išvažiavimams: gers alų, valgys dešras su kopūstais, sutrauks vieną kitą lietuvišką dainą. Kiti smagiai vartysis smėlyje kur nors Sandūnuose, Union Pier'e ar prabangesnėje vasarviečių vietovėje.

Reikia manyti, jog karšta saulė neišgarins entuziazmo lietuviškiems reikalams, kad, rudeniui atėjus, čikagiečiai vėl galėtų kibti prie tautinės veiklos, kuriai pastangų nekada nebūtų perdaug.

• • •

Dar trumpai reikia grįžti prie kitų žymesnių praėjusių įvykių Čikagoje.

Liepos mėn. 6-7 d. čia posėdžiavo JAV Lietuvių Bendruomenės Taryba, susirinkusi pasižiūrėti — kas nuveikta praeityje ir ką galima padaryti ateityje. Buvo nemaža pranešimų ir keli referatai.

Liepos mėnesio pirmąjį savaitgalį Čikagoje viešėjo Niujorko lietuvių veikėjas, vyčių bei kitų organizacijų darbuotojas Jokūbas Stukas, kuris liepos 8 d. buvo sukvietęs būrį čikagiečių lietuvių pasitarimui dėl Lietuvos pavilijono 1964-65 m. pasaulinėje parodoje Niujorke. J. Stukas yra lietuvių pasirodymo parodoje organizacinio komiteto pirmininkas ir nuoširdžiai rūpinasi, kad lietuviai galėtų toje parodoje galimai geriau pasireikšti.

Prisimintinas ir netolimos praeities "Gintaro" puošnus balius su amerikietiško stiliaus debiutantėmis, Joninių laužas, Balfo gegužinė, atnešusi apie $3.000 pelno, ir kiti didesni ar mažesni įvykiai, apie kuriuos šioje vietoje neturėjome progos plačiau parašyti.

Tegu tų parengimų ruošėjai neužsigauna, kad mes čia nevisus iš jų atžymime: laiko ir vietos stoka yra sunkiai nugalimos kliūtys.

Gvinėja atpažino vilką...

(Atkelta iš 2 psl.)

pačiuose moderniuose apartamentiniuose rūmuose, maudosi tame pat baseine, ir perka tose pat krautuvėse.

Žmonės juodi, varnos baltos

FRIA Gvinėjai uždirba beveik trečdalį užsienio valiutos, kuri taip reikalinga įsigyti visokiom mašinom ir kitiem pramonės išdirbiniam. Be aliuminio gvinėjiečiai dar eksportuoja kavą, bananus, palmių aliejų ir geležies rūdą.

Įdomi ši šalis europiečiui. Gvinėja yra pačioje vakarinėje Afrikoje, vos keli laipsniai į šiaurę nuo pusiaujo, prie Atlanto vandenyno. Tuoj iš sostinės išvažiavus, per kelią pradeda lakstyti klykiančios beždžionės, po medžius šokinėja margos papūgos, ore skraido baltos varnos ir žali karveliai. Taip jau Kūrėjo patvarkyta — kur žmonės juodi, ten varnos baltos.

Siekia Portugalų Gvinėjos

Gvinėjos kaimynai pietuose yra Siera Leone ir Liberija, rytuose — Drambliakaulio krantas ir Malija, o šiaurėje — Senegalija ir Portugalų Gvinėja. Į pastarąją ir į Sierą Leonę Touré reiškia pretenzijas — norėtų jas abi prisijungti, bet portugalai per stiprūs, o sieraleoniečiai apie betkokią uniją nenori nė girdėti.

Gvinėja priklauso radikaliai Kasablankos grupei kartu su Alžerija, Gana, Malija, Jungt. Arabų Respublika ir Maroku. Šios valstybės pasiryžusios varu kuo greičiau išguiti paskutinius kolonistus iš Afrikos. Kol jos tai įvykdys, jų užsienio politika turės priešvakarietišką atspalvį.

Rusų saugumo pareigūnas pabėgo į Vakarus

Labai augšto rango Sov. Sąjungos saugumo pareigūnas atbėgo į Vakarus, su savimi atsinešdamas svarbių žinių apie šnipų veiklą laisvuose kraštuose. Ilgiau apklausinėtas JAV-bėse, jis šiuo metu yra Britanijoje. Nei jo pavardė, nei išvaizda, nei buvimo vieta saugumo sumetimais neskelbiama.

Ženeva. — Du šveicarų jaunuoliai mėgino vonia persikelti per Rhone upę. Sraunus vanduo vonią apvertė. Vienas jaunuolis išplaukė į krantą, antrasis paskendo.

Šešios Chruščiovo dienos R. Berlyne

Birželio 28 — liepos 3 d. Rytų Berlyne viešėjęs N. Chruščiovas, Vakarų stebėtojų nuomone, siekęs atsverti JAV prez. Kennedžio triumfalinį priėmimą Vak. Berlyne. Kremliaus valdovui berlyniečiai buvo surengę blankų priėmimą. Kitas tikslas buvo pasitarti su satelitinių kraštų vadais. Spėjama, kad Chruščiovas Lenkijos, Čekoslovakijos, Bulgarijos ir Vengrijos partiniams ir valdžios vadovams paaiškino taktiką, kurią tenka panaudoti Maskvoje liepos 5 d. prasidėjusiuose pasitarimuose su kiniečiais. Būdinga, kad Rytų Berlyno raudonųjų vadų susitikime nebuvo Rumunijos atstovo. Rumunija buvo vienintelis satelitinis kraštas, paskelbęs ištraukas kiniečių vad. 25 tezių, smerkiančių Maskvos vedamą politiką. Rumunija kratosi ir glaudžių ūkinių saitų su Maskva. Paskutinėmis žiniomis, šiuo metu Rumunija vedanti politiką, kurios kryptis — nei prieš Maskvą, nei prieš Pekiną. E.

Iš dr. J. Grinlaus įspūdžių Amerikoje

(Atkelta iš 3 psl.)

ros kongresu (dėl to nesuderinimo studentai savo rezoliucijoj išreiškė nepasitenkinimą).

Kodėl Kultūros kongresas savo rezoliucijose apsiribojo nurodymais bei kvietimais, bet nesileido į kasdieniškus receptus? Man atrodo, kad beveik kiekvienas tų nurodymų yra receptas, jei įsipareigotų didžiuma Amerikos lietuvių, ypač tie, kam tie nurodymai taikomi. Deja, tie lietuviai prašo receptų, bet nori, kad kiti tuos receptus įvykdytų, o patys dažniausiai neketina įsipareigoti. Todėl labai konkretūs receptai sudūžta dėl savanaudiško partikuliarizmo. Antai, vienas šviesių inžinierių su savo vienminčiais buvo pasiūlęs pirkti prie Clevelando prieinantį didelį ūkį ir ten įsteigti kompaktinę lietuvių koloniją. Receptas buvo geras, bet jo neparėmė pakankamas skaičius žmonių. Kad jis buvo ir pelningas, dabar daug kam aišku, nes miestas išsiplėtė į tą pusę ir žemė ten keleriopai pabrango. Dabar, kai daugelis naujųjų ateivių tremtinių jau turi nuosavus namus namelius, anoks didelis projektas gal nebegalimas. Bet dar įmanomi mažesni. Tai pats mačiau Wasagoj, kur Toronto lietuviai turi savo vasarnamiukų. Ten vienoj antroj gatvėj jie beveik dominuoja — visur matyti lietuviški ženklai ir girdėti lietuviškai kalbant. Tarp tų lietuvių net kanadiečiam nebejauku, nes lietuviškai nesupranta ir todėl nori keltis į kitas gatves, kaip girdėjau.

Šitaip reiktų elgtis visur. Sakysim, dabar jau prasigyvenę lietuviai, bendrai susitarę, galėtų miestuose nusipirkti nedidelį žemės sklypą, jame pastatyti kelis namukus, arba vieną didelį namą su keliais arba keliolika nuosavų butų. Visi sutiks, kad šitokios salos lietuvybei reikšmingos. Bet pamėgink jas realizuoti! Tuoj atsiras šimtas motyvų prieš — sklypas netinka, darbovietė bus pertoli, nemėgstu gyventi krūvoj su kitais, čia būtų perdaug davatkų, žmona su to šeima nedraugauja, ano vaikai labai išdykę, tos nosis man nepatinka ir t.t. Šitaip partikuliarizmas sugriaužia gimstančius planus.

"Europos Lietuvis"

..ŠYPSENOS..

Klausimai ir atsakymai

Klausimas: Ar blakės gali būti komunistų partijos nariai?

Atsakymas: Gali, nes jų gyslomis teka valstiečių ir darbininkų kraujas...

Nepoetiškos poeto mintys apie moteris

J. Aistis savo "Milford Street elegijose" "Draugo" lit. priede 1963. VI. 8., užsiminęs apie moteris, tarp kita ko, šitaip rašo:

"Kai tik nueinu į antprekyvietines parduotuves (supermarket store), stebiuosi, kaip modernus menas paveikęs moterų kūną ir sielą, prigimtį ir polinkius: visos tos kelnėsna netelpančios pabaisos, atrodo, tik ką išėjusios iš Jacques Lipchitz ar Pablo Picasso studijų... Nuo urvinių laikų moters prigimtyje buvo gyvas palinkimas dabintis ir gražintis. Ir kas dar šiandien galėtų tvirtinti, kad modernus menas neveikia gyvenimo..."

Gydytojo patarimas

— Aš jums duosiu geriausią patarimą: nustokite gerti, — sako gydytojas ligoniui.

— Daktare, duokite man kitą patarimą, nes geriausio patarimo aš nesu vertas...

Zoologijos sode

Kaziukas, žiūrėdamas į drambliį, taria:

— Tokią storą odą mes privalėtumėm turėti abu, tėti! Tu daug nukenti nuo mamos, o aš — nuo jūsų abiejų...

Valgykloj

— Atsiprašau, — sako padavėja, imdama pinigus nuo stalo, — bet šioje sumoje nieko neįskaityta padavėjai.

Profesorius, dirstelėjęs nuo knygos:

— Argi aš ir padavėją suvalgiau?...

Parinko Pr. Al.

APDRAUDA namų, automobilių, baldų ir t.t.

YOUR Independent Insurance AGENT

RO. 6-0811 arba RO. 6-0832

PRANAS BARAUSKAS
49 CAMEO CRES, REAR JANE PARK PLAZA, TORONTO 9, ONT.
Commissioner for Taking Affidavits.

SVEIKATOS KLINIKA — Health Clinic
Vienintelė lietuviška, Kanados valdžios registruota sveikatos klinika, veikianti pagal Bevaistinio gydymo įstatymą.
Mediciniški ir pooperaciniai gydymai. Natūralūs gydymo metodai. Specialūs chroniškų ligų gydymai elektros, fizinių masažų, terapijos, ultravioletinių, infraraudonųjų spindulių, svorio kontroliavimo pagalba. Ypač įsidėmėtina jaunimui, besidominčiam atletinės figūros išauginimu: atletinė terapija, hydro ir kitų rūšių terapijos. Garų vonios, šiluminės pirtys - sauna ir kiti įrenginiai. Speciali pagalba vaikams ir nėščioms moterims prieš ir po gimdymo siekiančioms išlaikyti gražią figūrą. Visi patarimai išlaikyti gerai sveikatai teikiami nemokamai. Klinika bendradarbiauja su įvairių ligų specialistais — gydytojais.
BERNARDAS NAUJALIS, R.M.N.Pt.
474 Roncesvalles Ave. (prie Dundas St. W.), Toronto 3, Ont. Tel. LE. 3-8008

Wasaga Beach, Stayner, Collingwood
ir apylinkėse turime didžiausią pasirinkimą vasarnamių, farmų, gazolino stočių, garažų, motelių, įvairių biznių ir t.t.
V. (Vic) BUTRIMAS
DĖL INFORMACIJŲ RAŠYKITE: BOX 83 COLLINGWOOD, ONT.
Frederick F. MARTIN, Real Estate, Oakview Beach
Namų: V. BUTRIMAS, 139 Fourth St. E. COLLINGWOOD, ONT. Tel. 2337
Įstaigos tel. Wasaga Beach 201

NAUJAI ATIDARYTA
lietuviška stalių dirbtuvė
A R O
Įruošiame krautuves, restoranus, įstaigas, grožio salionus, sumoderniname virtuves ir atliekame įvairius kitus namų remontus.
ARO CUSTOM WOOD PRODUCTS CO.
425 JANE ST., TORONTO • RO. 9-9647
Res. Tel. LE. 6-5363 K. STRIAUPIS — Res. Tel. RO. 3-2032 P. JONIKIS

DUFFERIN RADIO and TV
SALES AND SERVICE
Taisomi televizijos, HI-FI ir radijo aparatai. Parduodamos lempos ir batarejos. Prityręs specialistas su ilga praktika.
1000 College St., • LE. 1-3074 • Sav. P. Uzbalis

ŠILDYMO KONTRAKTORIUS
VISŲ RŪŠIŲ SILDYMAS IR ĮVAIRIOS POMPOS.
507 Dovercourt Rd., Toronto. LE. 4-6123
ANT. JUOZAPAITIS

Demesio!
TAISO: šaldytuvus, skalbimo mašinas, siurblius—vacuum cleaners, elektrines plytas ir kitus namų ruošai pritaikytus elektrinius reikmenis.
VI. Šlenys — RO. 9-6047

LIETUVIO ADVOKATO ĮSTAIGA
NEIMAN, BISSETT & SEGUIN
Advokatai — Notarai
35 HAYDEN ST., Toronto, (arti Bloor ir Yong gatvių)
Telef. įstaigos: WA. 4-9501. Telef. namų: BE. 3-0978

PLUMBING and HEATING
J. LISAUSKAS, valdžios pripažintas plomberis, atlieka įvair. plumbing ir vandens apšildymo darbus.
Darbas sąžiningas ir nebrangus.
148 Westminster Ave., Toronto
Telefonas LE. 2-5191

George BEN, B.A.
ADVOKATAS-NOTARAS
praneša, kad
persikėlė
į naujas patalpas
1134 DUNDAS ST. W.
Toronto 3, Ont.
Telefonas LE. 4-8431

Dėmesio namų savininkai!
Atlieku įvairius namų vidaus bei lauko remontus. Darbas geras. Kaina pigi.
BR. AMBAKAS
Tel. LE. 7-2815

International Driving School
WALDI
859 COLLEGE ST.
Telefonas LE. 2-5461
Mokome su standartinėmis, automatinėmis transmisijomis ir Volkswagenais.
1 val. važiavimo ir teorijos pamokos nemokamai.

NAUJA BENZINO STOTIS — GARAŽAS
Parduodami augštos rūšies British American Oil Co. Ltd. produktai: filtruotas benzinas, alyva ir kit. Baterijos ir padangos garantuojamos 3 metams. Įvairūs mašinų pataisymai: tepimas, didelių ir mažų dalių pakeitimai. Darbas garantuotas ir atliekamas patyrusių, valdžios pripažintų mechanikų. Puiki proga pasinaudoti B/A Credit Card privilegijomis.
PARKDALE B/A SERVICE STATION
1181 Queen St. West (prie Gladstone)
Tel. 535-9468
Sav. ST. JOKUBAITIS ir AD. KALIUKEVIČIUS

TELEVISION-RADIO-Hi-Fi Service — Dirbtuvė
Tel. 532-7733
Taisome visus modelius T.V., Hi-Fi, Radio, vokiškus stereo, patefonus, transistorius ir kt. Darbas garantuotas, sąžiningai ir nebrangiai atliekamas lietuvio techniko.
T.V. antenos statomos ir taisomos.
Parduodame vartotas ir naujas T.V. ir H.-F.
CLEAR - VISION T.V., Hi-Fi, 1736 Dundas St. W.
Sav. R. STASIULIS
Taisom šaldytuvus, skalbimo mašinas, elektrines plytas.

Lietuvis LAIKRODININKAS
F. BOCHULIS
71 BEATY AVE. • TORONTO • TEL. LE. 3-5116
Taisau visokių rūšių laikrodžius ir žiedus. Pageidaujantiems paimu ir pristatau į namus. DARBAS GARANTUOTAS. Taipgi per mane galite nusipirkti pigiau laikrodžius, šliūbinius žiedus ir kt.

VALAU FOTELIUS
IR ĮVAIRIUS KILIMUS.
Automatinis elektra varymas. Sutaisau iširusius gaius ir pradegintus kilimus. P. KARALIŪNAS.
Skambinkite LE. 3-4912.

VISŲ RŪŠIŲ AUTOMOBILIŲ BODY TAISYMAS
Dundas Auto Body
Darbas sąžiningas ir garantuotas.
Lietuvis savininkas A. Simonis.
418 BATHURST ST. • WA. 1-3225

J. BARAKAUSKAS
Elektros kontraktorius
Visų rūšių elektros įrengimai ir pataisymai.
Tel. RO. 7-9947
24 Humberview Rd., Toronto.

A.P. GARAŽAS
1539 DUNDAS ST. W. LE. 5-9130 (prie Dufferin)
Visų rūšių automobilių mechaninis remontas. Automatinės transmisijos. Darbas sąžiningas ir garantuotas.
Sav. Ant. Paškevičius

A. CIŽIKAS
ALFA RADIO & TV
PARDUODAM IR TAISOM TELEVIZIJAS, RADIJAS
TAISOM ŠALDYTUVUS, KROSNIS, SKALBIMO MAŠINAS
Tel. LE. 1-6165 • 672 Lansdowne Ave.

DR. E. ZUBRIENĖ
DANTŲ GYDYTOJA
1577 BLOOR ST. WEST (prie Dundas)
Telefonas LE. 2-4108

DR. V. J. MEILUVIENĖ
DANTŲ GYDYTOJA
262 Roncesvalles Ave. (prie High Park Blvd.)
Tel. 535-7025
Priima pacientus pagal susitarimą.

DR. V. SADAUSKIENĖ
DANTŲ GYDYTOJA
129 GRENADIER ROAD (2-ras namas nuo Roncesvalles) Toronto.
Telefonas LE. 1-4250
Priėmimo valandos: 9 - 12 ir 3 - 8 val. vak. (pagal susitarimą).

OKULISTĖS
Br. Bukowska-BEJNAR, R.O.
Wiktoria BUKOWSKA, R.O.
274 RONCESVALLES AVE. (prie Geoffrey St.)
TEL. LE. 2-5493
Darbo valandos: kasdien 10 v. ryto iki 9 val. vak.; šeštadieniais nuo 10 val. ryto iki 6 v.v.

W. A. LENCKI,
B.A., L.L.B.
TEISININKAS — ADVOKATAS - NOTARAS
100 ADELAIDE ST. W.
Room 107
Telefonas EM. 6-4182
Toronto

DR. J. MATULIONYTĖ
DANTŲ GYDYTOJA
1796 BLOOR ST. W. (prie Keele)
Priėmimo valandos: pirmadieniais ir trečiadieniais 2 - 9 val. vak., antradieniais, ketvirtadieniais ir penktadieniais 9 - 5.30 val. p.p.
Telefonas RO. 6-1372

Kabineto telefonas LE. 4-4451
DR. P. MORKIS
DANTŲ GYDYTOJAS
Vakarais ir šeštadieniais pagal susitarimą.
1082 BLOOR ST. W., Toronto 4, (į rytus nuo Dufferin St.)

OKULISTAS
S. BROGOWSKI, O.D.
420 Roncesvalles Ave. (prie Howard Park Ave.). Telefonai: kabineto LE. 1-4251; namų CL. 9-8029. Darbo valandos nuo 10 val. ryto iki 6.30 val. vak. Šeštadieniais nuo 10 val. ryto iki 4 val. po pietų. Vėlesniu ar kitu laiku tik susitarus telefonu. Trečiadieniais uždaryta.

Akių specialistas L. LUNSKY, R.O.
Pritaiko akinius visiems akių defektams. Gydo akių nervus, kurie dažnai sukelia galvos skaudėjimą ir nervingumą. Kalba slavų kalbomis.
470 COLLEGE ST., Toronto
Telef. WA. 1-3924

Dažai ir sienoms popieris! VASKAS, SEPEČIAI, TERPENTINAS
SKY'S PAINT & WALLPAPER
891 DUNDAS ST. WEST
Tel. EM. 4-2715, Toronto, Ont.

DRAUDIMAI
NAMŲ, AUTO, VASARVIEČIŲ, KOMERCINIAI, ATSAKOMYBĖS, APIPLĖSIMO, TRANSPORTO, BONDS IR PAN.
DRAUDIMO ĮSTAIGA
AL DUDA
ATSTOVAUJAMOS 27 DRAUDIMO BENDROVĖS. DRAUDIMAI RASOMI VISOSE KANADOS PROVINCIJOSE. 10% NUOLAIDA IMANT DRAUDIMĄ IŠ VIENOS KOMPANIJOS.
24 VAL. PATARNAVIMAS RO. 9-4612
DARBO VALANDOMIS RO. 9-4131
NAMŲ RO. 6-7132

TORONTO Ont.

Studentų ir skautų ži nios 6 psl.

Šv. Jono Kr. parapijos žinios

— Kun. Jonas Staškevičius, prieš pora savaičių turėjęs šioje parapijoje primicijas, apsistoja šv. Jono Kr. parapijoje pastoracijos darbui. Po kurio laiko jis vėl mano grįžti į Romą moksliniam laipsniui teologijoje įsigyti. Jaunajam kunigui linkėtina daug sėkmės ir Viešpaties palaimos lietuvių sielovados darbe.

— Gerojo Ganytojo stovykloje jau antra savaitė kaip stovyklauja gražus būrys jaunimo. Įgijus naujas patalpas, stovykla gražiai susitvarkė. Stovyklos pastatų tobulinimui šį pavasarį išmokėta $5.000. Stovykla veiks iki rugpjūčio 4 d. Norintieji įsijungti į stovyklą, prašomi kreiptis į kleboniją arba tiesiog į stovyklos vadovybę.

— Sveikiname kun. Algį Žilinską, naująjį liet. evangelikų dvasios vadovą Toronte, linkėdami jaunajam kunigui geriausio pasisekimo brolių evangelikų apjungimo ir apaštalavimo darbe, kartu įsijungiant į gražų ir prasmingą Toronto lietuvių bendruomeninį gyvenimą.

— A.a. Juozo Barščiausko palaikai iš Toronto Vilties kalno kapinių šį ketvirtadienį perkeliami į lietuvių kapines. Už velionies sielą parapijos bažnyčioje ketvirtadienį 9 val. rytą įvyks gedulingos pamaldos.

Gerojo Ganytojo stovykloje

Springhurste — Wasagoje stovyklavimas jau įsisiūbavo. Stovyklautojų skaičius jau pasiekė 100, kuri vos betalpina abu pastatai. Beje, antrasis pastatas yra šiemet naujai pastatytas. Šiuo metu jis naudojamas mergaitėms ir turi kiek kitokį išplanavimą — viename kambaryje miega didesnis stovyklautojų skaičius.

Stovyklai vadovauja p. Dranginis; kapelionas kun. B. Pacevičius, talkinamas kun. J. Staškevičiaus; vyr. šeimininkė Alb. Kazlauskienė.

Pirmosios stovyklavimo dienos buvo paskirtos susitvarkymui. Dabar intensyviai ruošiamasi ir pirmajam stovyklos pasirodymui — talentų vakarui, kuris įvyks šį šeštadienį, liepos 20 d., 8.30 v.v. stovyklos salėje. Bus choro dainų bei deklamacijų montažas, o taip pat individualiniai stovyklautojų pasirodymai — akordeonai, baletas, deklamacijos, dainavimas ir kt.

PADĖKA

Nuoš[illegible]i dėkojam už taip gražiai suruoš[illegible]imiciju iškilmes.

Didelis ačiū Klebonui Kun. P. Ažubaliui už parodytą tikrą augštaitišką rūpestį iškilmėmis bažnyčioje ir vaišėmis.

Dėkojame pamokslininkui Kun. B. Pacevičiui, asistavusiems šv. Mišių apeigose Kleb. P. Ažubaliui, Tėvui Rafaeliui, OFM, Klier. R. Mika, Klier. J. Pilkauskui ir Klier. J. Ricci. Taip pat dėkojame iškilmėse dalyvavusiam mons. dr. J. Tadarauskui, P.C., Kun. dr. P. Gaidai, Kun. dr. J. Gutauskui, Kun. B. Liubauskui, Nekaltai Pradėtosios M. Marijos Seselėms, adv. A. Maloney ir visiems lietuviams.

Taipgi dėkojam visiems už dovanas bei sveikinimus žodžiu ar raštu.

Dėkojam p. J. R. Simanavičiui už gražų kvietimą radijo bangomis į primicijas. Visai šv. Jono Kr. parapijai, jos Komitetui, Katalikių Moterų Draugijos pirm. p. Petrauskienei, visoms ponioms ir vaišių vadovui p. Miliauskui.

Ypatinga padėka parapijos chorui, vad. muz. St. Gailevičiaus, sol. V. Verikaičiui ir p. J. Račiui.

Kun. Jonas Staškevičius, Tėvai, sesuo ir broliai

Padėka

Nuoširdžiai dėkojame mieloms ponioms, kurios taip rūpestingai paruošė vaišes mūsų priešvestuviniam pobūviui, ir už brangią dovaną. Taip pat dėkojame visoms ponioms ir panelėms, susirinkusioms palydėti mus į naują gyvenimą ir gausiai mus apdovanojusioms.

Ta pačia proga norime padėkoti ir Delhi apylinkės ponioms, kurios liepos 7 d. suruošė mums staigmeną — vaišes, ir už dovaną. Ačiū labai.

Gražina ir Donatas Stonkai

Prisikėlimo parapijos žinios

— Vasaros metu šv. Mišios sekmadieniais laikomos 8, 9, 10 ir 11 val., o šiokiadieniais 7 ir 8 val. ryto. Stovyklavietėje šv. Mišios laikomos 9 ir 1 val. kiekvieną sekmadienį.

— Klebonas T. Placidas, OFM, grįžta į Torontą šį penktadienį.

— Gauta žinia iš Lietuvos, kad neseniai mirė A. Norkaus mamytė Juzefa Norkienė. A. Norkui, jo broliams ir šeimoms reiškiame užuojautą. Šv. Mišios su egzekvijomis Prisikėlimo parapijos bažnyčioje penktadienį 8 val. ryto.

— Tėvų pranciškonų stovyklavietėje ateitininkų vadovaujamas vyresnio jaunimo stovyklavimas jau įpusėjo. Liepos 27 d. prasidės vaikų stovykla, kuriai vadovaus Aušros sporto klubas.

VII-ji Aušros jaunučių stovykla

Jaunimui nuo 7 iki 13 m. amžiaus tradicinė stovykla bus nuo liepos 27 iki rugpjūčio 11 d. Tėvų pranciškonų stovyklavietėje, New Wasaga, Ont. Paskutinė registracijos data liepos 21 d. Prašom registruotis asmeniškai ar telefonu Prisikėlimo parapijos klebonijoje, arba rašyti: Rev. Fr. Paulius, OFM, Franciscan Fathers, 32 Rusholme Pk. Cr., Toronto 3, Ont.

Stovyklon vykstą turi pasiimti: pagalvę, paklodžių, 3 šiltas antklodes arba miegojimui maišą, keletą porų apatinių baltinių, naktinius baltinius, šiltą megztuką, viršutinių baltinių, keletą porų kojinių, maudymosi kostiumą, sportinius batukus, keletą rankšluosčių, muilo, dantims valymo priemones, nedūžtamą lėkštę ir puoduką, peilį, šakutę ir šaukštą, rašymo priemones, maldaknygę. Galima taip pat pasiimti ir turimus sporto ir žaidimo įrankius bei muzikos instrumentus.

Toronto moksleivių ateitininkų stovykla

Šiemetinė Toronto moksleivių at-kų vienuoliktoji stovykla Tėvų pranciškonų vasarvietėje sėkmingai baigė pirmąją stovyklavimo savaitę. Virš šimto stovyklautojų suvažiavo iš Toronto, Hamiltono ir aplinkinių vietovių. Pirmosios savaitės vadovybės sąstatas: komendantas J. Dvilaitis, dvasios vadas Tėvas Rafaelis, kultūrinių parengimų vadovė dr. M. Ramūnienė, komendanto padėjėjas S. Rudys, mergaičių vadovės J. Radvilaitė, A. Šapokaitė, I. Česnaitė, berniukų vadovas R. Vaštokas. Stovyklavietės ūkvedis E. Valeška ir šeimininkės S. Simonaitienė, M. Valiulienė, J. Brazlauskienė, R. Bekerienė, M. Gudelienė, D. Bražienė.

Kasdieninė stovyklos dienotvarkė prasideda mankšta, vėliavos pakėlimu, šv. Mišiomis. Seka pašnekesiai, diskusijos, paskaitos, dainos, sportas ir dr. M. Ramūnienės paskaitų ciklas — "Lietuvio jaunuolio pasaulis". Kas vakarą ruošiama trumpa kultūrinė programėlė, kuri pravedama prie laužo ar vasarvietės salėje. Kasdieninės programos uždavinių pravedimuose labai svarbią rolę atlieka svečiai iš Amerikos, studentai at-kai J. Radvilaitė ir S. Rudys, su plačia ateitininkiškosios veiklos ir stovyklavimo patirtimi.

Penktadienį, 12. VII., įspūdingai praėjo Partizanų vakaras ir kovojusių dėl Lietuvos laisvės 1863-1963 minėjimas. Šeštadienio vakare, prie laužo, dalyvaujant dideliam skaičiui stovyklautojų tėvų ir lietuviškos visuomenės, suvaidinta I dalis "Mindaugo karaliaus", statomo dr. M. Ramūnienės. Taip pat įdomiai reiškėsi ir stovyklautojai su sava kūryba.

Ateinantį šeštadienį vakare, prie laužo programos, statomas II ir III vaidinimo veiksmas. Tėveliai ir visuomenė kviečiami atsilankyti ir įvertinti lietuviško jaunimo kūrybos pastangas bei pasidalinti stovyklos įspūdžiais.

R. V.

KELIONĖ Į MIDLANDĄ

Metinė lietuvių maldininkų kelionė į Kanados kankinių vietovę Midlandą įvyksta liepos 28 d., sekmadienį. Šv. Mišias kankinių šventovės bažnyčioje laikys naujasis kunigas J. Staškevičius. Būtų gera, kad ne vien iš Toronto, bet taip pat ir kitų lietuviškųjų kolonijų lietuviai atsilankytų į tradicines pamaldas, kartu pareiškiant pagarbą Lietuvos kankiniams prie jų garbei pastatyto kryžiaus.

"TŽ" vyr. redaktorius kun. dr. Pr. Gaida, po savo dėdės laidotuvių Bostone, išvyko atostogauti į Winnipego apylinkes, o iš ten pasuks toliau į vakarus.

Redakcijoje lankėsi Tėvas Barnabas, OFM, iš St. Catharines, ir Tėvas Petras, OFM, kunigavęs Toronte, dabar gyvenąs Niujorke ir dirbąs "Darbininke".

Lankėsi Toronte. — Atostogaudamas šią savaitę lankėsi Toronte ir Wasagoje kun. Totoraitis iš Newark, N.J.

Taip pat mus aplankė Antanas Žaliaduonis, senesnės emigracijos lietuvis, gyvenąs JAV, svečiuodamasis pas savo brolį Praną Toronte; ir p. F. Mintautas iš Čikagos, lankydamas savo gimines.

Marijampolės marijonų gimnazijos buv. auklėtiniai prašomi nepamiršti suvažiavimo datos: rugpjūčio 31 d. Toronte, Kanadoje, PLB seimo metu. Registruotis pas J. R. Simanavičių 974 College St., Toronto, Ont., Canada.

Susižiedavo. Birutė Grigaitytė, žinomų visuomenininkų K. ir St. Grigaičių dukra ir pati aktyvi veikėja, susižiedavo su dr. Aleksandru Spūdu. Sutuoktuvės numatomos rugpjūčio 10 d.

Taip pat susižiedavo Jonas Ažubalis, šv. Jono Kr. parapijos kleb. kun. P. Ažubalio brolis, su Ona Vaičiulyte, lietuvaite iš Suvalkų trikampio. Šios vestuvės numatomos liepos 27 d.

Evang. kun. A. Žilinsko ir Rūtos Bleizgytės sutuoktuvės įvyko pereitą šeštadienį Toronte, ev. liut. šv. Jurgio bažnyčioje, gausiai išpuoštoje rūtomis ir baltomis rožėmis. Pokylis Prisikėlimo parapijos salėje sutraukė apie 400 svečių, kurių dalis buvo specialiai atvykę iš JAV. Visa eilė kalbėtojų ta proga iškėlė jaunųjų nuopelnus dirbant visuomenėje. Buvo ir meninė programa, kurią išpildė sol. Leonas Gručas, akomp. Irenai Jurgaitytei, abu iš Čikagos, savo kūrybą deklamavo torontiškis A. Bajorinas, o pianinu solo skambino M. Trakis. Pagaliau Toronto taut. šokių grupė Gintaras pašoko vestuvių polką. Pokyliui vadovavo J. R. Simanavičius. Po to jaunieji išskrido povestuvinei kelionei į Jamaiką.

Toronto viešoji biblioteka 1115 Queen St. W. praneša, kad yra įsigijusi šias naujas lietuviškas knygas: M. Čepkausko "Ciniko patarėjas", Vl. Mingėlos "Kun. Ant. Milukas", An. Simučio "Pasaulio Liet. žodynas" ir Pr. Alšėno "Tūkstantis šypsnių".

Toronte gyvenančių p. Bubnių duktė Irena su dukrele Terese atskrido iš Venezuelos vienam mėnesiui atostogų. Apsistojusi pas tėvus 2037 Dundas St. W. Viešnia yra baigusi Venezueloje universitetą — ekonom. mokslus.

Išnuomojama du kambariai ir virtuvė su baldais, tik suaugsiems. Telefonas LE 4-5972.

Išnuomojama 2 kambariai ir virtuvė be baldų, antrame augšte, yra virimo krosnis ir šaldytuvas. Skambinti LE 7-1503.

ORKESTRAS visokiems parengimams. Patyręs groti vestuvėse, piknikuose, arba mažuose parengimuose. Tel. LE 5-0466. A. Zaremba.

PARDUODAMA: 20 vidinių bei išorinių durų įvairaus dydžio su priedais po $3.00, vonia — $10.00, elektrinė krosnis — $5.00, "sinkos" su kranais, tinkamos vonios kambariui—po $5.00. Skambinti LE 4-8459.

NAŠLYS, 45 metų, nori vedybų tikslu susirašinėti su inteligentiška lietuve moterim. Suinteresuotos prašomos rašyti "TŽ" adm. pažymint "Našliui". Telefoniniai pasiteiravimai nepriimami.

Ponia Nina

Gabi ateities spėjėja iš Indijos p. Nina yra daug kam padėjusi. Vienas apsilankymas pas ją jus įtikins. Kalba septyniomis kalbomis. Kreipkitės telef. 534-5123 kasdien, įskaitant ir savaitgalius, nuo 9 v. ryto iki 9 v. vak.

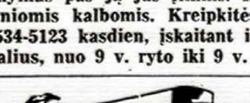

BALTIC MOVERS

Baldų pervežimas Toronte ir tolimomis distancijomis. Visas vežamas turtas apdraustas. Važiuojam kas savaitę į Montrealį, Londoną, Windsorą, Hamiltoną, North Bay, Sudburį ir kitur.
30 DEWSON ST., TORONTO
Telefonas LE. 4-1403

Lietuviška baldų dirbtuvė

Daromi nauji minkšti baldai ir aptraukiami seni pigia kaina. P. Lubys. Tel. WA. 2-7981. Namu AM. 1-0527

LIEPOS DVIDEŠIMTĄ
mėnulis "valgys" saulę

Šeštadienį, liepos 20 dieną, įvyks baugus gamtos spektaklis. Tą dieną pilnas saulės užtemimas, kai diena pavirs naktimi, bus matomas trumpą valandėlę 60 mylių pločio juostoje, kuri tęsis nuo šiaurinės Japonijos per šiaur. Amerikos žemyną ligi Atlanto pakraščio Maine valstybėje. Kitur šiauriniame pusrutulyje bus matomas dalinis saulės užtemimas į pietus ligi Venezuelos. Juo toliau į pietus, juo menulio "įkandimas" bus mažesnis.

Mokslininkus domina pilnasis užtemimas. Tuo metu jie galės stebėti reiškinius, kurių kitu metu pamatyti negalima. Todėl šimtai įvairių kraštų mokslininkų ruošiasi ta pasitaikančia proga rinkti žinias, kas įvyks, kai saulė užges dienos metu. Jų tarpe bus vienas laimingas Amerikos astronautas, kuris kartu su kitais mokslininkais vysis mėnulio šešėlį sprausminiu lėktuvu Kanados šiaurės vakarų teritorijoje. Aštuonių mylių augštyje jis pamatys tai, ko nė vienas kitas astronautas dar nėra stebėjęs. Jis kartu tam tikra prasme ruošis ateities skridimams, kai erdvių tyrinėtojai orbituos šimtų mylių atstume nuo žemės atmosferos ir turės daryti atsronominius apskaičiavimus.

Prietaringi žmonės saulės užtemimus laiko bloga nešančiais ženklais. Iš tikrųjų, jie gali padaryti daug žalos. Moderniaisiais laikais nemaža žmonių yra sužaloję akis ar net visai nustoję regėjimo, mėgindami stebėti saulės užtemimą nepridengtomis akimis. Vienas pavyzdys: Australijoje 1959 m. balandžio 8 d. 170 asmenų, daugiausia mokinių, sužalojo vieną arba abi akis visam gyvenimui. Todėl įspėjama—nesvarbu, kur būsite, jokiu būdu nežiūrėkite į saulę ar net jos mažiausią kraštelį, jei akys nėra pilnai apsaugotos.

Toronte dalinis saulės užtemimas įvyks apie 5.40 val. po pietų.

V. A.

Mielą bendradarbę mokyt. R. BLEIZGYTĘ

ir kun. A. ŽILINSKĄ,

sukūrusius šeimos židinį,

nuoširdžiai sveikina ir linki daug laimės

Toronto šeštadieninės mokyklos mokytojai

Ligoniai. — Women's ligoninėje, College gatvėje, serga Agota Kupčinskienė, prieš pora metų atvykusi iš Lietuvos. Toje pat ligoninėje gydosi p. Gylienė. Savo namuose, 47 Gorevale Ave., sunkiai serga Benedikta Gavėnaitienė. Nežiūrint rūpestingos jos vyro priežiūros, būtų gera, kad lietuvių moterų organizacijų atstovės ar pavieni asmenys šią gerą moterį karts nuo karto aplankytų.

Susižeidė J. Valatka. — J. Valatka, "Atlantic" restorano savininkas, grįždamas iš Otavos su dukra ir anūkais, turėjo automobilio nelaimę. Trūkus padangai, mašina kelis kartus apsivertė. Sunkiau sužeistas buvo tik J. Valatka. Šiuo metu jis gydosi General ligoninėje ir sveiksta.

N. Metų parengimą Prisikėlimo salėje šiais metais rengia KL B-nės Toronto apylinkės valdyba. Valdyba yra nuomonės, kad bendruomeninis Naujųjų Metų sutikimas yra reikalingas ir turės didelį pasisekimą.

Padėka

Nuoširdžiausiai dėkojame už suruoštas priešvestuvines pagerbtuves ir gražias dovanas. Gili padėka rengėjoms, visiems dalyvavusiems ir prisidėjusiems. Ypatinga mūsų padėka rengėjoms p. Dainorienei, p. Balnienei, p. Budvydienei, p. Daunienei, p. Eidukaitienei, p. Hagedorn, p. Petrušauskienei, p. Puidokienei, p-lei Pundžiūtei, p. Šimkevičienei, p. Vaidilienei, p. Vilenbrektienei.

Brenda Parrett ir Simas Barškėtis

DĖMESIO!

REIKALINGI BIZNIO DALININKAI.

Apie 50 mylių nuo Hamiltono, Ontario, išvystytas biznis, daras apyvartos virš milijono dolerių į metus, reikalingas dalininkų su kapitalu. Darbas biznyje yra galimas įvairių kvalifikacijų asmenims. Rašyti: Mr. P. Meška, Box 121, Port Credit, Ontario.

Šnipui paaiškėjus – rūgščios nuotaikos

(Atkelta iš 1 psl.)

čių saugumą ir sykiu nuolat mėginti sugriauti saugumo pamatus tose valstybėse, kurios juos ne taip griežtai saugo.

Šnipų tikslai ir metodai

Tas pats laikraštis kitame ved. straipsnyje nagrinėjo atviros visuomenės ir jos priešų klausimą. Nesą reikalo nutylėti, jog tiek totaliniai režimai, tiek demokratinės valstybės faktiškai užsiima šnipinėjimu. Tačiau diktatūroje tatai vyksta su didesniu beatodairiškumu. Būdamas uždaras savo pobūdžiu, diktatūrinis režimas paslepia nuo akių svarbiausius dalykus, kurie demokratijoje yra visai vieši. Iš to kyla ir galimybės naudoti prievartą bei spaudimą, kaip to nėra ir neturi būti laisvoje visuomenėje.

"DN" ryšium su tuo priminė, jog neseniai Vašingtone sovietų ambasados pareigūnas mėgino rusų kilmės amerikietį priversti šnipinėti sovietų naudai, grąsindamas, jog priešingu atveju nukentėsią jo giminės už geležinės uždangos. Šantažas nepavyko. Attaché gavo palikti Ameriką, nieko nepešęs. Bet kas atsitiks ano amerikiečio ruso giminėms, to niekas negalės sužinoti — pastebi laikraštis.

Rusų - kiniečių derybos

Pastaruoju metu daugiau dėmesio skirta rusų ir kiniečių komunistų "broliškam" ginčui. Apskritai, reiškiama pažiūra, jog nuomonių skirtumai dėl ideologijos grynumo tesanti tik paprasta priedanga. Tikroji kova vykstanti dėl galybės ir vadovavimo. Ryšium su prasidėjusiomis derybomis Maskvoje "DN" pastebėjo, jog sovietų delegacijai vadovauja pagrindinis Chruščiovo "ideologas" Suslovas. Kokios rūšies "ideologiniai" argumentai jam artimiausi, galima spręsti iš to, ką laikraštis šia proga savo skaitytojams priminė. Tai juk būtent tas pats Suslovas, kurį Stalinas antrosios okupacijos pradžioje buvo atsiuntęs į Lietuvą pradėti kruviną susidorojimą su Lietuvos žmonėmis. Vėliau budelio pareigoms jis buvo Chruščiovo pasiųstas į Budapeštą slopinti Vengrijos laisvės sukilimą. Matomai, jog sovietų ir kiniečių komunistų ginčas pasiekė tokį laipsnį, kai geriausias argumentas palieka [illegible]udžio patirtis.

Savaitės įvykiai

(Atkelta iš 1 psl.)

Britanijos komunistų partijos vyriausiai galvai Gallacher. Buvo per klaidą išdavę, bet vėliau susigriebė ir atšaukė. Amerikoj yra įstatymas, draudžias duoti vizas komunistams važiuojantiems į Ameriką.

Jungtinių Tautų generalinis sekretorius, birmietis U Thant, buvo Vatikane priimtas popiežiaus ir kalbėjosi visą pusvalandį privačioj audiencijoj.

KITUR PASAULYJE

Prancūzijos vyriausybė patylomis ruošia pasimatymą savo prezidento De Gaulle su prezidentu Kennedy. Tai turėtų įvykti dar šių metų gale.

Belgijos užsienio reikalų ministeris Spaak važinėjo Rusijoj ir matėsi su pačiu Chruščiovu. Spaak yra plačiai išėjęs iš savo valstybės ribų, buvęs JT pirmasis prezidentas. Jis mėgina gerinti Vakarų valstybių santykius su Rusija.

Jugoslavijos šaltiniai praneša, kad Rumunija, paskutiniu laiku lyg ir krypsi į iKnijos pusę, dabar aiškiai pasisako už Maskvą. Bet kažin ar tai tiesa, nes Jugoslavija yra Kinijos žiauriai puolama. Italijos laikraščiai praneša, kad Rusija yra pasisavinusi kokį tai plotą Rumunijos žemių, ir privertė Rumunijos įstaigas ir sargybas iš ten pasišalinti.

Ekvadoro prezidentas Arosemena kariuomenės nusodintas iš prezidento sosto ir išsiųstas į tremtį — Panamos respubliką — dėl jo nuolatinio girtuokliavimo.

32 Afrikos valstybės įteikė J. Tautoms reikalavimą pašalinti Pietų Afriką ir Portugaliją iš J. Tautų organizacijos. Indija jau nutraukė diplomatinius ryšius su P. Afrika. Rengiamasi prie karo veiksmų.

MONTREAL, Que.

Aušros Vartų parapijos žinios

— Vienos dienos kelionė, organizuojama šv. Onos dr-jos į St. Anne de Beaupre, rugpjūčio 4 d. Registruotis pas: A. Ūsienę 484-3425, arba M. Žemaitienę PO 6-3342, arba M. Grinkienę 769-1598. Kaštuos $7.

— Lankėsi trumpai šios parapijos steigėjas Tėvas J. Kubilius, SJ, iš Amsterdam, N.Y.

— 10 dolerių vajui aukojo: D. Linkonas, P. Montvila, M. Gaputytė, H. Tauteras, P. Kizerskis, J. Šveikauskas, D. Rupšys, J. Rimkus ir N. N.; $30 — M. Ūsas ir R. Ūsas. Visiems aukotojams nuoširdus ačiū.

— Skautų ir skaučių stovykla prasideda ateinantį šeštadienį Dainavoje ir tęsis vieną savaitę.

— Daug montrealiečių atostogauja: Kęsgailos ir Juodviršiai išvyko į šiaurę prie Baskatong ežero, Adomaičiai — į Bostoną, J. Adomoniai — prie Čikagos.

Pasaulinei parodai Montrealyje, įvyksiančiai 1967 m., jau pradėta ruoštis, nors susiduriama su ypatingais sunkumais. Pirmoje vietoje pradėta didinti St. Helen's sala, kur paroda turės įvykti. Sala turi tik 140 akrų, ją reikės padidinti iki 300 akrų, užpilant žeme. Be to, provincija privalo pagerinti viešųjų kelių tinklą, mieste reikia ištiesti požeminį traukinį ir atlikti begales kitokių darbų.

Torontas. — Miesto policininkų algos sekančių dvejų metų laikotarpyje bus padidintos $625.

Bracebridge. — Kylantis lėktuvas užkabino RCMP laivelį. Lakūnas nebuvo patrauktas teismo atsakomybėn, nes nėra tokio įstatymo, kuris pramatytų lėktuvo susidūrimą su laiveliu.

Calgary. — Trijų pėdų augšty skridusi lėktuvą užpuolė šuo ir jį pažeista važiuokle privertė nusileisti artimiausiame aerodrome. Dėl šuns prakąstos padangos lakūnas aplankstė lėktuvo propelerį.

RODNEY, Ont.

GEGUŽINĖ. — **Rodney apylinkės valdyba liepos 21 d., 3 val. p.p., ruošia smagią gegužinę. Gegužinė įvyks p. Prekšaičio miškelyje prie 77 kelio, 1 mylia nuo Rodney rytų link. Veiks bufetas, gera muzika ir šokiai. Kviečiame visus iš toli ir arti praleisti laiką gryname ore. Iki pasimatymo.**

Apylinkės valdyba

Tillsonburg, Ont.

TILLSONBURGO ŪKININKŲ KLUBAS rengia gegužinę liepos 20 d., sekmadienį, 2 val. po pietų, Stasio Augustinavičiaus ūkyje. Bus geras bufetas ir gera muzika. Visus lietuvius kviečiame atsilankyti. **Rengėjai**

St. Catharines, Ont.

ST. CATHARINĖS VILNIEČIAI jau skelbia 1964 m. Jonines, kurios rengiamos birželio 20 dieną Merritton Community Centre salėje. Programa bus pritaikinta vien jaunimui.

WELLAND, Ont.

TRADICINĖS JONINĖS 1964 M. — Eilė metų puoselėtos Wellande Joninės, visuomet ruošiamos St. Stephen's salėje — kampas E. Main St. ir Port Robinson Rd., tapo tradicinėmis. Kitais — 1964 m. birželio 20 d. Jonines rengia naujoji Wellando LB valdyba. Tam reikalui salė jau išnuomota. Kad nepakenkti ruošiamoms Joninėms, apyl. v-ba prašo visų organizacijų tuo laiku arba artimai prieš VI. 20 nedaryti kitų parengimų.

Wellando apyl. v-ba tikisi gražaus organizacijų pritarimo ir nuoširdaus bendradarbiavimo parengimuose. Ambicijos ar varžybos išmušti vieniems kitų parengimus nėra bendradarbiavimo parodymas.

Wellando apyl. v-ba nestoja į varžovų eiles, gerbia visas organizacijas ir dirba visų lietuvių gerovei bei ateičiai, todėl tikisi gilaus visų pritarimo iš pareigos.

Wellando apyl. valdyba

Erdvėje būdamas prašėsi priimamas į partiją

Kai kosmonautai Bikovskis ir Tereškova skraidė erdvėje, buvo suorantamas sovietinių vadų džiaugsmas ir nepaprastai platūs skridimo aprašymai snaudoje ar per radiją. Tuos skridimus reikiamai įvertino ir Vakarai. Kreipė dėmesį ypač Bikovskio, jam būnant erdvėje, pasiustas prašymas ji priimti į partiją. Partijos ck, aišku, kosmonautą priėmė. Dabar teigiama: juk Bikovskis buvo išsitarnaves papulkininko laipsnį. Jis jau seniai galėjo įstoti į partiją. Tačiau kadangi bolševikams reikalinga propaganda, tai, matyt, Bikovskiui buvo pasakyta: pasiprašyk iš erdvės priimamas į partiją. Jis tai atliko. Tai atrodo herojiška, žiūrint bolševikinių vadų akimis, tačiau vaikiška ir juokinga eilinio piliečio akimis. E.

408 Roncesvalles Ave. Tel. LE. 5-1944
kampas Howard Park

Margis Drug Store

JOHN V. MARGIS, Phm.B.

Cigarečių kartonas — visų rūšių — 200 štukų — **už $3.09**

Jei jums reikia vaistų pagal receptus ar kitų kasdieninio reikalingumo daiktų, paskambinkite, parašykite ar patys asmeniškai užeikite į MARGIS DRUG STORE. Jei jūs turite betkokią problemą, paskambinkite mums, mes pasiryžę jums padėti geriausiai.

Mes turime daugybę europietiškų mišinių, kaip trejos devynerios, ramunėlės, zubražolė, "C" termometrai ir kt. Kas nori pigiai pirkti įvairius FOTO APARATUS arba filmų aparatus — BOLEX, KEYSTONE-BELL, HOWELL ir kt., juos gali gauti pas mus su 25% NUOLAIDA.

GREITAS MOTORIZUOTAS PRISTATYMAS NEMOKAMAI VISĄ DIENĄ NESIVARŽYKITE PASKAMBINTI TEL. LE. 5-1944.

MARGIS DRUG STORE

Moteriškos kojinės — Nylon seamless — reg. $1.00 pora —specialiai nuolaida—2 poros už $1.00

AL GARBENS

REAL ESTATE

Kanados, Ontario ir Toronto Real Estate Boards narys.

1611 Bloor St. W. Toronto, Ont

Telefonai: LE. 6-2738, LE. 6-2664

Vakarais — HU. 9-1543.

SWANSEA. $16.900 visa kaina, atskiras, originalus "Duplex" 10 kambarių, vandeniu alyva apšildomas, 2 garažai. Įmokėti tik apie $3.000. Balansas atviras morgičius.

JANE — ANNETTE. $30.900, atskiras naujas "Triplex". Viso 14 kambarių, didelis kiemas, vandeniu alyva šildomas. Šoninis įvažiavimas. Įmokėti apie $8.000. Vienas atviras morgičius balansui.

PRIE HUMBER UPĖS. $31.500, 17 kambarių naujas "Triplex". Balkonai, dideli butai, pajamos $355 į mėnesį, vandeniu alyva apšildomas, didelis sklypas. Įmokėti $10.000.

Nr. 5 VIEŠKELIS. $13.000, 4 akrai žemės 10 mylių nuo Toronto, asfaltuota gatvė, miesto vanduo. Įmokėti $4.000.

WAUBAUSHENE, ONTARIO — $4.000 visa kaina, vasarnamis prie Georgian Bay ežero, 90 mylių nuo Toronto, įrengtas, su baldais, privatus ežero krantas, geras žuvavimas. Įmokėti $2.000.

Pas mus randasi daug naujai registruotų pardavimų High Park ir Parkdale rajonuose. Dėl informacijų skambinkite A. GARBENIUI.

District Estate Brokers

Montreal Real Estate Board Nariai
3907 Rosemont Blvd.

Tel. 722-2472

NAMAI, ŽEMĖ, PASKOLOS
P. ADAMONIS — RA 2-4735
P. JASUTIS — LA 2-7879
M. ROTH — RE 7-9353

Royal Globe London Lancashire

Draudimo Bendrovės
1962 m. apyvarta Kanadoje

$36.422.125

Gaisras - Automobiliai - Nelaimės

Jas atstovauja 9-tus metus

Adamonis Insurance Agency

3907 Rosemont Blvd.
Tel.: 722-2472

G. RUKŠĖNAS — 768-8640

Lite s-tos Nr. D-752

TAUPYK IR SKOLINKIS

Savo Kredito Kooperatyve "LITAS"

Adresas: 1465 De Seve Street, Montreal 20, P.Q., tel. 766-5827

Santaupos apdraustos vienam milijonui dolerių. Mirties ir invalidumo atvejais pagal turimą draudimo polisą santaupos iki $2000 išmokamos dviguba suma. **Už depozitus mokama 4%, už šėrus — 4,25%. Už asmenines paskolas imama 7,6%, už nekilnojamo turto paskolas — 6,5%.** Pigus paskolų draudimas skolintojo mirties ir invalidumo atvejais.

BANKAS VEIKIA: 1465 De Seve: sekmadieniais nuo 10.30 iki 1 val.; darbo dienomis nuo 12 iki 3 val. išskyrus pirmadienius ir šeštadienius. Vakarais: trečiadieniais ir penktadieniais nuo 7 iki 8 val. **3907 Rosemont Blvd.:** trečiadieniais ir penktadieniais nuo 7 iki 9 val. vakare.